

AGENDA

Vergadering: Algemeen bestuur Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 5 april 2023

Tijdstip: **9.15 – 10.00 uur** (na 5 minuten pauze DVO van 10.05 – 11.05 uur. Daarna 10 minuten pauze en vervolgens overleg vluchtelingen van 11.15 tot 12.00 uur)

Locatie: Raadszaal, gemeentehuis Olst-Wijhe, Raadhuisplein 1, 8131 BN Wijhe

1. Opening
2. Verslag vergadering 15 februari 2023
3. Ingekomen en verzonden stukken
4. Mededelingen
5. *Besluitvormend*
 - 5.1. Programma Risico- en Crisisbeheersing
 - 5.2. Evaluatie en vervolg Veiligheidsdag
 - 5.3. Opheffing gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost-Nederland
6. *Opiniërend*
 - 6.1. Advies huurprijsindexering 2023
7. *Informerend*
 - 7.1. Programmabegroting 2024
 - 7.2. Ambitieniveau Wet open overheid
 - 7.3. Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
 - 7.4. Verslag overleg dagelijks bestuur 26 januari 2023
 - 7.5. Besluiten dagelijks bestuur 16 maart 2023
 - 7.6. Terugkoppeling Veiligheidsberaad en AB NIPV 3 april 2023
8. Rondvraag
9. Sluiting

Verslag

Van: Algemeen bestuur Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 15 februari 2023

Aanwezig: Namens de gemeenten: de burgemeesters P.H. Snijders (Zwolle, voorzitter), R.C. König (Deventer, vanaf 9.45 uur), M.W. Offinga (Hardenberg), J.M. Vroomen (Ommen), J. ten Kate (Staphorst), J.H. Bats (Steenwijkerland) en E.J. Bilder (Zwartewaterland).
Als adviserende leden mevrouw A. Schulting (directeur publieke gezondheid), J. Bult (Openbaar Ministerie) en de heren D.L.W. Zielhuis (coördinerend functionaris gemeenten), J.T.M. Derksen (regionaal militair commando Noord), S. Sezer (politie Oost-Nederland), D.S. Schoonman (namens de waterschappen), A. Mengerink (waarnemend directeur veiligheidsregio/ commandant brandweer), A.H. Schreuders (secretaris, veiligheidsregio), H. van der Haar (programmasecretaris opvang vluchtelingen – bij punt 5.3), en mevrouw K. Cornelissen (programmamanager opvang vluchtelingen – bij punt 5.3) en M. Fransen (veiligheidsregio, verslaglegging).

Afwezig: Burgemeester E. van Lente (Dalfsen), Y. van Mastrigt (waarnemend, Olst-Wijhe), M.P. Dadema (Raalte) en S. de Rouwe (Kampen) en de heer G.R.C. Veurink (politie Oost-Nederland).

1. Opening

De heer Snijders opent de vergadering om 9.00 uur en heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Dadema en De Rouwe, en mevrouw Van Lente en Mastrigt.

2. Verslag vergadering 14 december 2022

Het bestuur stelt het verslag zonder wijzigingen vast.

3. Ingekomen en verzonden stukken

Het algemeen bestuur neemt kennis van de ingekomen en verzonden stukken.

De heer Mengerink geeft, naar aanleiding van de brief over de bijdrage BDuR, aan dat te lezen is dat de bijdrage BDuR is opgehoogd met extra financiële middelen voor crisisbeheersing. Deze extra bijdrage is het gevolg van bestuurlijke afspraken tussen diverse partijen. Het betreft een structurele bijdrage van bijna acht ton voor risico- en crisisbeheersing en circa vijf ton voor informatievoorziening. Er is al eerder met het AB gekeken naar de consequenties hiervan voor Veiligheidsregio IJsselland. Een volgende keer komen we daar op terug.

4. Mededelingen

De heer Schreuders doet een mededeling over:

- voortgang Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr): er is een notitie over dit onderwerp naar alle raadsleden gezonden. Op 17 en 23 februari vinden twee digitale

-Concept-

informatiesessies voor raadsleden plaats. In aansluiting daarop wordt 21 april 2023 een raadsconferentie georganiseerd.

- Indexering huurprijzen: In het vorige AB is bestuurlijk gesignaleerd dat de gemeenten dit jaar, anders dan voorgaande jaren, uiteenlopende indexeringen toepassen voor de huurprijzen gebouwen. Dit is door ons gecheckt. Het klopt dat er dit jaar grote verschillen in indexpercentage worden doorberekend. Volgende week bespreken we een conceptadvies met de financieel adviseurs van de aangesloten gemeenten. Doel is te komen tot een incidentele maatwerkafpraak om deze situatie het hoofd te kunnen bieden. Daarna wordt het advies geagendeerd in het DB en AB. Van daaruit kan een advies naar de colleges van B&W.

5. BESLUITVORMEND

5.1. Beleidsmatige en financiële kaders begroting 2024 (Kadernota)

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De kaders voor de Programmabegroting 2024 van Veiligheidsregio IJsselland, zoals opgenomen in de Kadernota 2024, vast te stellen

Bespreking

De heer Mengerink geeft aan dat de voorliggende kaders beleidsmatig gebaseerd zijn op de nieuwe beleidsagenda 2023-2026. De financiële kaders zijn opgesteld conform bestaande bestuurlijke afspraken en besluiten. Hij heeft twee opmerkingen:

1. De inflatie voor lonen en prijzen laat trendmatig forse afwijkingen zien ten opzichte van de afgelopen jaren. Vooralsnog houden we vast aan de bestaande kaders voor de indexeringen. Mocht gedurende het begrotingsjaar blijken dat de lopende begroting uit de pas gaat lopen door de inflatie, dan zullen wij dat tijdig bij het bestuur onder de aandacht brengen.
2. Op dit moment voert Peter Seinen in onze opdracht een analyse uit naar de toekomstbestendigheid van onze meerjarenbegroting in het licht van diverse strategische ontwikkelingen. Hierin nemen we ook de jaarrekeningresultaten mee van de afgelopen jaren. De uitkomsten nemen we mee in de begroting van 2024. De risicoparagraaf wordt tevens geactualiseerd.

Besluit

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

5.2. Portefeuilleverdeling bestuur

Voorstel

Aan het algemeen bestuur worden de volgende wijzigingen in de portefeuilleverdeling voorgesteld:

1. De heer Vroomen gaat de vacante portefeuille Brandweer invullen;

2. De heer Bats neemt de portefeuille Informatiemanagement van de heer Vroomen over;
3. De heer König voegt de portefeuille Risicobeheersing toe aan zijn portefeuille Crisisbeheersing;
4. De heer Snijders voegt Bedrijfsvoering overig (m.u.v. Personeel) toe aan zijn portefeuille Financiën.

Bespreking

De heer Snijders geeft aan dat bij de wisseling in het dagelijks bestuur (vertrek Ton Strien en toetreding Hans Vroomen) de portefeuillevverdeling nog niet geformaliseerd is. De portefeuille Informatiemanagement wordt bij de heer Bats ondergebracht, aangezien de heer Bats al de portefeuille informatieveiligheid had. Deze wordt samengevoegd tot de portefeuille informatiemanagement & digitale veiligheid.

Besluit

Het algemeen bestuur besluit conform voorstel.

5.3. Samen werken aan Opvang Vluchtelingen IJsselland

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Het Programma Opvang Vluchtelingen IJsselland gedurende het jaar 2023 te continueren conform bijgaand voorstel, inclusief de organisatorische aansturing/inbedding vanuit de veiligheidsregio.
2. Het jaar 2023 te benutten om andere opties te verkennen, hierover besluiten te nemen en zo nodig te implementeren vanaf 2024.
3. Conform het Bekostigingsbesluit Veiligheidsregio's, voor de uitvoering van het Programma voor het eerste half jaar, een aanvraag bij het ministerie in te dienen van € 785.000 en na de zomer een besluit te nemen over de aanvraag voor het tweede half jaar.

Bespreking

De bijlagen bij dit agendapunt betreffen het onderwerp 'Samenwerking'. Deze zijn gebaseerd op gesprekken met de projectleiders opvang vluchtelingen.

Besluit

De burgemeesters besluiten conform voorstel.

6. INFORMEREND

6.1. Managementletter 2022

De heer Schreuders geeft aan dat op onderdelen de interne beheersingsmaatregelen nog onvoldoende verankerd zijn, ondanks dat er veel aandacht is voor interne beheersing en er

een sterke wil is om zaken goed te regelen en uit te voeren. De accountant vraagt hierbij specifieke aandacht voor de bevindingen inzake Europese aanbesteding, prestatieverklaringen en het betalingsproces. Voor wat betreft de inkoop heeft de veiligheidsregio het proces al beter georganiseerd dan de accountant in de Managementletter aangeeft. Het aangepaste proces dient echter nog beleidsmatig vastgelegd te worden.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de in de managementletter 2022 van Baker Tilly opgenomen bevindingen uit de interim-controle, de aanbevelingen ter verbetering en de opvolging die daaraan gegeven is.

6.2. Project doorontwikkeling uitrukorganisatie IJsselland

De heer Vroomen geeft aan dat de aanleiding om een project te starten voor de doorontwikkeling van de uitrukorganisatie binnen Veiligheidsregio IJsselland tweeledig is. Enerzijds spelen externe landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de rechtspositie van vrijwilligers een rol en anderzijds vraagt de interne organisatie om een doorontwikkeling.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de 'Startnotitie project doorontwikkeling uitrukorganisatie IJsselland'.

6.3. Bestuurlijke informatiebrief realisatie Meldkamer Oost-Nederland

De heer Mengerink geeft aan dat er afscheid genomen is van vijf collega's die van Veiligheidsregio IJsselland overgaan naar de VNOG. De heer Vroomen vertelt dat er allerlei ontwikkelingen zijn bij de ambulancediensten. Daar wil hij het AB een keer over bijpraten. De directeur-bestuurder van RAV IJsselland wordt hiertoe uitgenodigd.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de bestuurlijke informatiebrief realisatie Meldkamer Oost-Nederland.

6.4. Verslag overleg dagelijks bestuur 13 oktober 2022

Het algemeen bestuur neemt kennis van het verslag van het dagelijks bestuur van 13 oktober 2022.

6.5. Besluiten dagelijks bestuur 26 januari 2023

Het algemeen bestuur neemt kennis van de besluiten van het dagelijks bestuur in het overleg van 26 januari 2023.

6.6. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

6.7. Sluiting

Om 10.00 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Agendapunt - informatie

aan Algemeen bestuur

datum 5 april 2023

onderwerp Ingekomen en verzonden stukken

proceseigenaar Marjolein Fransen

portefeuillehouder Peter Snijders

1. Ingekomen stukken

Nr.	Datum	Soort	Afzender	Onderwerp	Bij stukken	Afdoening
1.	09-02-2023	Brief	Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport	Aanpassing Kaderbrief covid-19 eerste helft 2023	Ja	Veiligheidsbureau/ GHOR
2.	13-02-2023	Brief	Veiligheidsregio Twente	Beëindiging overeenkomst interregionale bijstand en samenwerking GHOR	Nee (AB VRIJ heeft hierover besloten op 9-11-22)	GHOR
3.	20-03-2023	Brief	Gemeente Hardenberg	Concept programmabegroting 2024 VR IJsselland	Ja	Staf en Beleid

2. Namens het bestuur verzonden stukken

Nr.	Datum	Soort	Verzonden aan	Onderwerp	Bij stukken	Behandeld door
4.	14-02-2023	Brief	Raden aangesloten gemeenten	Kadernota Veiligheidsregio IJsselland 2024	Nee	Staf en Beleid
5.						

De documenten die niet aan de stukken toegevoegd zijn, zijn op te vragen bij het secretariaat.

V23.000206

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan: De voorzitters van de veiligheidsregio's en directeuren publieke gezondheid
van de gemeentelijke gezondheidsdiensten en het bestuur van de stichting
Landelijke Coördinatie COVID-19 bestrijding.

Afschrift: VNG, Veiligheidsberaad en de voorzitters van de gemeentelijke
gezondheidsdiensten.

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

3505422-1042906-PDCV

Uw brief

Bijlage(n)

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum **09 FEB. 2023**
Betreft Aanpassing Kaderbrief eerste helft 2023

Geachte voorzitters van de veiligheidsregio's, directeuren publieke gezondheid van
gemeentelijke gezondheidsdiensten (GGD'en) en bestuur van de stichting
Landelijke Coördinatie COVID-19 Bestrijding (LCCB),

Hierbij ontvangt u een aanpassing van de kaderbrief voor de periode 1 februari
2023 tot 1 juli 2023. De aanleiding is de gunstige epidemiologische ontwikkeling
en het lage aantal testafnames. Dit addendum bevat in verband daarmee aanpas-
singen op het gebied van het testen. Het doorvoeren van die aanpassingen heeft
gevolgen voor de onder de meerkostenregeling van de Wet publieke gezondheid
(Wpg) te declareren kosten.

Nadere invulling aangepaste opdracht

In de hiervoor genoemde kaderbrief is een van de kaders dat 90% van de
bevolking binnen 30 minuten per auto bij een teststraat kan zijn.
Gezien de epidemiologische situatie en de beperkte test aantallen is er ruimte om
deze kaders los te laten.

Ik vraag u het testlandschap in elke GGD-regio op basis van de regionale
testvraag efficiënt en doelmatig in te richten en te optimaliseren. Daarbij vraag ik
u om te zorgen dat kwetsbare doelgroepen op een laagdrempelige manier getest
kunnen worden, bijvoorbeeld door de inzet van testbussen of het thuis afnemen
van testen. U kunt daarbij in afwijking van het kader voor de snelheid van
opschalen van testcapaciteit, volstaan met het kunnen opschalen naar een
capaciteit van 60.000 roosterplekken binnen acht in plaats van vijf weken. Tevens
vraag ik hen om niet meer klaar te staan voor 100.000 testen. Daarbij is ruimte
om regionaal komen tot andere normen voor de reistijd.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Ernst Kuipers

Veiligheidsregio IJsselland
Marsweg 39
8013 PE Zwolle

Postadres Postbus 500
7770 BA Hardenberg
Bezoekadres Stephanuspark 1
7772 HZ Hardenberg
Internet www.hardenberg.nl
Telefoon 14 0523

Uw kenmerk

Zaaknummer 498029

Behandeld door Annemieke Klokkert

Hardenberg, 20 maart 2023
VERZONDEN per mail 20 maart 2023

Onderwerp Concept - programmabegroting 2024 Veiligheidsregio IJsselland

Geachte heer/mevrouw,

Op 20 maart 2023 hebben wij uw brief ontvangen over: "Concept - programmabegroting 2024 Veiligheidsregio IJsselland".

Uw brief komt op een lijst met ingekomen stukken voor de gemeenteraad

Die lijst wordt behandeld in de raadsvergadering van 11 april 2023. Wij stellen aan de raad voor uw brief voor afdoening in handen van het college te stellen. U krijgt dus antwoord op uw brief van het college van burgemeester en wethouders. Het college informeert de gemeenteraad wel over de behandeling van uw brief.

Als de gemeenteraad niet akkoord gaat met de voorgestelde behandeling, dan informeer ik daarover na de raadsvergadering. Ik laat dan ook weten hoe uw brief wel wordt behandeld.

Uw brief is openbaar

Ik wijs u er nog op dat de lijst ingekomen stukken een openbaar stuk is. Iedereen kan uw brief dus lezen.

Als u nog vragen hebt

Bel of mail me dan: 14 0523, of griffie@hardenberg.nl.

Met vriendelijke groet,

F.G.S. Droste
Griffier gemeente Hardenberg

<mailto:griffie@hardenberg.nl>

Agendapunt - besluitvormend

overleg Algemeen bestuur Veiligheidsregio IJsselland

datum overleg 05-04-2023

Onderwerp Programma Risico- en Crisisbeheersing

opdrachtgever Algemeen bestuur
(pfh Ron König)

akkoord opdrachtgever

opdrachtnemer Veiligheidsregio
(Lizette Tijink)

akkoord verantwoordelijk MT-lid

Opsteller Arnold van der Werff
Els Mulder

bijlagen Praatplaat programma Risico- en Crisisbeheersing

Voorstel

Het dagelijks bestuur stelt het algemeen bestuur voor:

1. akkoord te gaan met de gestelde uitvoeringsrichting voor de deelopdrachten 1&2 (zie *'beoogd effect' in deze notitie, deze onderdelen kunnen concreet worden vormgegeven, de landelijke ontwikkelingen gaan snel en er ligt een duidelijke Oost-5 samenwerkingsopgave*);
2. de deelopdrachten 3 tot en met 5 nader te verkennen (zie *'beoogd effect' in deze notitie, deze opdrachten zullen na ambtelijke voorbereiding op de bestuurdersdag in juni van meer richting worden voorzien*);
3. akkoord te gaan met de vervolgstappen (zie *'vervolgstappen' in deze notitie*);
4. akkoord te gaan met het besteden van het aanvullend budget van J&V voor 2023 ten behoeve van incidentele uitgaven om de verdere uitwerking van genoemde opdrachten (ad 1.) te kunnen starten. (zie *'middelen' in deze notitie*).

Aanleiding

De afgelopen jaren is het crisislandschap veranderd. Naast flitsrampen worden we steeds vaker geconfronteerd met maatschappelijke problemen die elementen van een crisis in zich hebben. De respons bij dergelijke problemen is langdurig en ligt op het snijvlak van de functionele keten, de algemene keten en een breed spectrum aan betrokken partners. De afgelopen twee jaar heeft dit geleid tot grote druk op de crisisorganisatie, gemeenten en onderdelen van de bedrijfsvoering waarbij medewerkers en afdelingen langdurig onder druk hebben moeten werken, omdat ook regulier werk doorgang moest vinden. De gevolgen hiervan zijn nog steeds merkbaar. Alles bij elkaar vraagt dit om herbezinning van onze voorbereiding (zowel in processen, capaciteit en rollen) om uitholling van de slagkracht van zowel de regionale crisisorganisatie als bedrijfsvoering te voorkomen. Mede met deze ontwikkelingen in het achterhoofd is de strategische beleidsagenda geschreven.

Daarnaast is er een aantal landelijke ontwikkelingen die invloed hebben op onze regionale organisatie. De meest concrete zijn weergegeven in twee voorstellen die op 10 oktober 2022 met

instemming zijn besproken in het Veiligheidsberaad. Ten aanzien van crisisbeheersing en informatievoorziening zijn landelijk de volgende doelen en opdrachten vastgesteld:

- 1) Het toekomstgericht - in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's, door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-Regio samenwerking en risico- en crisiscommunicatie;
- 2) De informatiepositie van de veiligheidsregio's te versterken en te waarborgen door het inrichten van gegarandeerde Veiligheids-Informatie Knooppunten (VIK) per veiligheidsregio. Dit stelt veiligheidsregio's in staat om gegarandeerd 24/7 inzicht te hebben in een dynamisch risicobeeld, de besluitvorming tijdens crises te ondersteunen en informatie uit te wisselen met netwerkpartners. Voor de ontwikkeling en beheer van informatiesystemen is een impuls nodig.
- 3) Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, Regio's en partners: KCR2

Momenteel worden deze opdrachten landelijk verder geconcretiseerd. Uit de eerste verkenning komt naar voren dat het landelijk speelveld van crisisbeheersing complex en in beweging is. Er ontbreekt een breed gedeeld beeld over hoe we multi-crisisbeheersing vorm willen geven. De landelijke tendens is om de veiligheidsregio's een coördinerende rol in de veiligheidsketen toe te dicht. Landelijk wordt een kwartiermaker aangesteld om dit vraagstuk verder uit te werken. Op het gebied van informatievoorziening vinden nu de eerste stappen plaats om een KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk Regio) te organiseren, die gaat over het organiseren van een landelijk risicobeeld, bovenregionale preparatie, bijstandSCOördinatie, trainen en oefenen en het organiseren van een landelijk actiecentrum ten tijde van een crisis. Deze ontwikkelingen gaan hard.

Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid is structureel aanvullende financiering ter beschikking gesteld om het toekomstige stelsel van informatiemanagement en crisisbeheersing te versterken. Dit loopt de komende jaren op tot in totaal 83 miljoen euro in 2026. Het extra budget dat in 2023 beschikbaar is voor crisisbeheersing en informatievoorziening is voor Veiligheidsregio IJsselland respectievelijk €774.925 en €515.200.

Om uitvoering te geven aan onderdelen uit de strategische beleidsagenda en de landelijk gestelde doelen is binnen de veiligheidsregio IJsselland het programma Risico- en Crisisbeheersing gestart. Om de opdrachten voor dit programma te voorzien van aanvullende context is er op basis van een praatplaat (zie bijlage 1) uitgebreid aandacht besteed aan het programma in de recente ronde 'Bestuurlijke overleggen Veiligheidsregio', in diverse ambtelijke overleggen zoals het RCIV en RSC en bijeenkomsten van de Veiligheidsdirectie. Tijdens deze ronde is op hoofdlijnen een eerste beeld gevormd van de ondersteuningsbehoeften van de gemeenten.

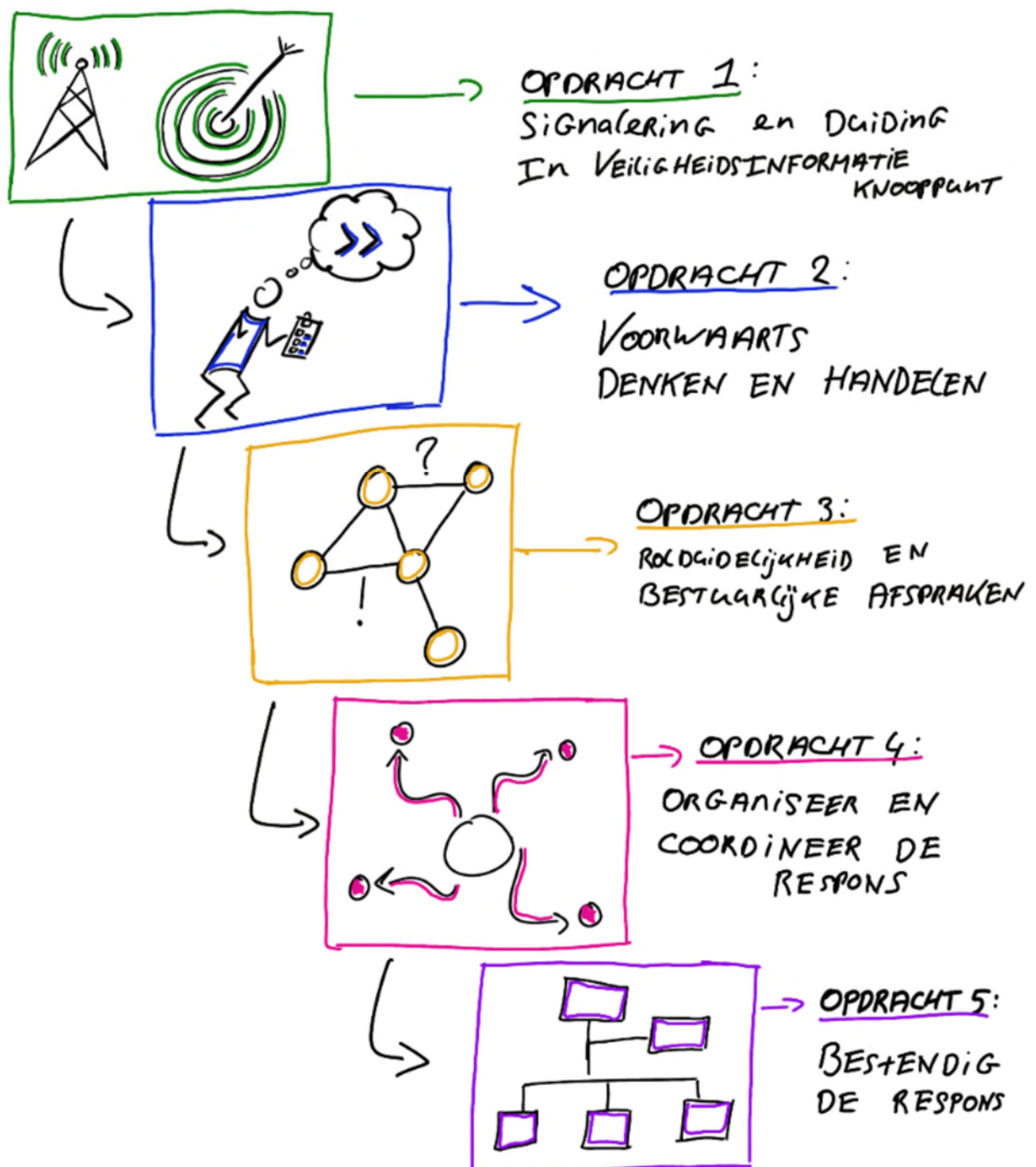
Beoogd effect

Met het programma Risico- en Crisisbeheersing beogen we beter voorbereid te zijn op het veranderende en complexere crisisschap, met name op situaties die langer duren dan de 72 uur waarop onze crisisorganisatie op dit moment is voorbereid. Dit op zodanige wijze dat:

- invulling wordt gegeven aan de ondersteuningsbehoefte van de gemeenten;

- de crisisorganisatie voorbereid is op deze bredere (langere) taakstelling inclusief de ondersteunende processen;
- de regionale informatiepositie sterk verbeterd is;
- er invulling wordt gegeven aan de landelijke opdracht met bijbehorende financiering;
- het brede veiligheidsnetwerk actief betrokken is bij zowel voorbereiding als probleemoplossing; de huidige en toekomstige problemen zijn in toenemende mate domein overstijgend en breder dan de vier standaard kolommen in de crisisbeheersing.

Binnen het programma Risico- en Crisisbeheersing zal de komende tijd gewerkt worden aan de volgende deelopdrachten:

Uiteindelijk staan we als (verlengd) lokaal bestuur en een breed spectrum aan partners gezamenlijk voor een opdracht. De werkverdeling tussen de veiligheidsregio en gemeenten kan daarbij gezien worden als twee communicerende vaten. De veiligheidsregio is, met de juiste voorbereiding, in staat de gemeenten te ontlasten zonder af te doen aan de lokale verantwoordelijkheden. Door het dichterbij elkaar komen van nationaal en lokaal en de algemene- en functionele keten moeten we in de veiligheidsketen meer samenwerken dan voorheen. Hierbij moet opnieuw een balans gevonden worden in de werkverdeling, die per thema kan verschillen. De exacte invulling van deze ondersteuning, de mate van voorbereiding die hier voor nodig is en het gremium wat daarvoor aan de lat staat moet, bij het geven van inhoud aan deze deelopdrachten, nader onderzocht en geformuleerd worden.

Nadere uitwerking van de vijf deelopdrachten:

1. In de regio is de veiligheidsregio samen met haar partners in staat om risico's te signaleren en te duiden.
Op dit moment hebben we een strategisch risicoprofiel dat door de veiligheidsregio wordt opgesteld. Dit wordt omgebouwd naar een gezamenlijke en continue risicoanalyse en duiding in de veiligheidsketen (integrale risicoanalyse). Hiervoor wordt het huidige VIK de komende tijd, in nauwe samenwerking met de Oost-5 collega's, doorontwikkeld. Een goede verbinding met de landelijke risico- en veiligheidsanalyses is hierbij essentieel. De manier waarop deze vertaald worden naar de gemeentelijke informatiebehoefte moet nog nader worden uitgewerkt. Evenals de manier waarop partners binnen wettelijke mogelijkheden kunnen aansluiten en hoe voorkomen wordt dat er dubbele producten ontstaan.
2. De integrale risicoanalyse leidt in de veiligheidsketen tot gezamenlijke acties op voorkomen, verminderen en voorbereiden;
Het kunnen signaleren en duiden van dat wat ons bedreigt helpt voor de bewustwording, maar leidt niet automatisch tot voorkomen of verminderen van de effecten of tot goede voorbereiding op een eventuele respons. Langs welke lijn en met welke gremia hier invulling aan gegeven kan worden zal verder uitgewerkt worden. Dit leidt er toe dat we op een structurele en gezamenlijke wijze in de keten risico's verkleinen en/of meer in gezamenlijkheid interventies voorbereiden.
3. Er ligt een proces waarmee snel gekomen wordt tot operationele rolduidelijkheid in de veiligheidsketen en bestuurlijke afspraken bij een startende crisis;
Door de stapeling van crises en maatschappelijke problemen moet steeds vaker gezocht worden naar inventieve oplossingen in samenwerking met een breder palet aan partners. Hoe kan bij een ontluikende crisis snel gekomen worden tot een taakverdeling waarbij alle partners uitgedaagd worden om te kijken naar hun brede maatschappelijke verantwoordelijkheid (wat kun jij doen om te helpen dit probleem op te lossen). Vervolgens is ook de vraag hoe en door wie een dergelijke 'samengestelde respons' kan worden gecoördineerd. Onderzocht moet worden hoe dit proces vorm gegeven kan worden en vanuit welke entiteiten dit proces gestart kan worden.
4. Er is een (crisis)organisatie paraat die in staat is om bij een regionale crisis de operationele respons en bestuurlijke afstemming een aantal maanden te organiseren en te coördineren;

Het gaat hierbij specifiek om een langdurige crisis, waarbij door het algemeen bestuur of vanuit de nationale crisisstructuur in eerste instantie taken zijn toebedeeld aan de veiligheidsregio. Daarbij worden geen verantwoordelijkheden van functionele ketens overgenomen. Onderzocht moet worden op welke wijze er langdurig kan worden opgeschaald indien noodzakelijk. Daarbij rekening houdend met het nadrukkelijke kader geen zware aanvullende structuur in te richten. Een meer gedetailleerde behoeftepeiling onder de gemeenten is hierbij van belang. In deze opdracht staat de vraag centraal hoe het gat te dichten tussen de 72 uur van de huidige crisisorganisatie naar de 'lange termijn oplossing' die per crisis moet worden onderzocht en voorbereid (opdracht 5).

5. In een vroeg stadium van de inzet van de (crisis)organisatie wordt parallel gewerkt aan een organisatievorm waaraan de crisisorganisatie kan overdragen. *Denk hierbij aan het kernteam vluchtelingen dat de taken van het ROT vluchtelingen heeft overgenomen. Er zal gekeken worden naar een oplossing in de vorm van kwartiermakers die parallel aan de operationele hulpverlening op zoek gaan naar de meest optimale vorm van organisatie, inclusief financiering, faciliteiten en verantwoordelijkheden om een respons langdurig voort te zetten. Dit is vergelijkbaar met de overdracht van de crisisorganisatie aan de gemeente met betrekking tot de nafase bij een flitsramp. Voor crises die meer langdurig en (boven)regionaal van aard zijn zal dit proces nog moeten worden uitgewerkt. Onderzocht moet worden op welke wijze en vanuit welke entiteit dit proces kan worden gestart en hoe dit moet worden voorbereid.*

Vervolgstappen

Er gebeurt veel, maar er is ook nog veel onduidelijk. Op landelijk niveau zijn er programma's gestart die nog niet of ten dele zijn uitgewerkt. Ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening lopen snel, waar we als veiligheidsregio op aangesloten moeten blijven. We worden daarmee als regio ten dele gestuurd door de landelijke ontwikkelingen, we hebben het niet alleen voor het zeggen. Dit vraagt om een flexibel proces waarin een heldere richting is geformuleerd voor de regio, maar waar ook voldoende ruimte moet zijn om aan te passen aan bijvoorbeeld veranderende landelijke ontwikkelingen, de behoeften van de samenwerkende gemeenten, de manier waarop partners kunnen aanhaken en het positioneren van de juiste gremia.

Dit betekent dat er voor het programma een programmateam wordt geformeerd waarin de resultaten en alle ontwikkelingen in relatie tot de deelopdrachten samen komen. Het programmateam bevat een vertegenwoordiging vanuit gemeenten en veiligheidsregio. Door een kernteam per deelopdracht wordt gewerkt aan een plan van aanpak gericht op concrete resultaten in 2023. De kring van gemeentesecretarissen zal actief betrokken worden bij de vraagstukken die gaan over gemeentelijke capaciteit, zowel voor de capaciteit in de projectfase als voor eventuele capaciteit in de oplossingsvormen. Daarnaast zal er afstemming plaatsvinden met het RSC en RCIV over de inhoud van de deelopdrachten, de aansluiting op ambtelijk niveau en het betrekken van partners. Ook de veiligheidsdirectie zal actief betrokken worden bij de vormgeving van de oplossingsrichtingen.

Binnen het reeds actieve VIK wordt de doorontwikkeling vormgegeven langs tastbare producten. Nog in dit kwartaal wordt het huidige informatiebeeld voorzien van een duiding. Deze duiding wordt steeds verder uitgewerkt naarmate daar meer partners bij worden betrokken. Daarnaast wordt gewerkt aan een manier om het beeld en de duiding op verschillende manieren te presenteren en inzichtelijk te maken. Denk hierbij aan online dashboards en

weergave op locaties. De ontwikkelingen binnen het VIK gaan op dit moment hard, vooral om de landelijke stappen te kunnen volgen.

Voor de overige deelopdrachten wordt gestart met een inventarisatie van de ondersteuningsbehoeften van de samenwerkende gemeenten en de verschillende oplossingsmogelijkheden, waarna in stappen gewerkt wordt aan een steeds concretere invulling. Hiervan zullen we het algemeen bestuur en andere betrokken gremia op de hoogte houden. Per stap in het programma zal gekeken worden welk gremium hier een besluit over moet nemen.

Argumenten

- Landelijk is het landschap van crisismanagement in beweging en door het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt van de veiligheidsregio's verwacht dat zij 24/7 een actueel veiligheidsbeeld kunnen ontwikkelen en dat zij zijn voorbereid op ondersteuning bij langdurige crises.
- Voor bovenstaande is landelijk geld vrijgemaakt wat structureel beschikbaar komt, het is belangrijk om tijdig actie te ondernemen op zowel de opdracht als het goed inzetten van de aanvullende financiën in nauwe samenspraak met het bestuur;
- Deze deelopdrachten zijn in lijn met de strategische beleidsagenda 2023-2026;
- Naar aanleiding van bovenstaande is tijdens de ronde 'Bestuurlijke overleggen Veiligheidsregio' en ambtelijk aandacht besteed aan de ondersteuningsvraag van de 11 gemeenten. Deze deelopdrachten zijn in lijn met deze eerste verkenning op hoofdlijnen;
- Om goed voorbereid te zijn en als veiligheidsregio flexibel te kunnen voldoen aan de landelijke opdracht en regionale behoefte moet er een aantal organisatorische aanpassingen gedaan worden;
- Het Dagelijks Bestuur ziet de noodzaak om de snelle ontwikkelingen in het land en Oost-5 op met name het gebied van informatiemanagement te volgen en hierin te participeren. Daarnaast voelt het Dagelijks Bestuur de behoefte om de regionale consequenties van de ontwikkelingen goed in beeld te krijgen. Derhalve stelt het Dagelijks Bestuur voor om een splitsing aan te brengen in de vijf deelopdrachten waarbij uitvoering gegeven gaat worden aan de opdrachten 1&2 terwijl de opdrachten 3 tot en met 5 nader worden verkend.

Kanttekeningen

- Om uitvoering te geven aan de opdrachten zijn mensen met specifieke capaciteiten nodig. Op dit moment zijn we daarin afhankelijk van een krappe arbeidsmarkt. Een van de mitigerende maatregelen op dit gebied is een intensieve samenwerking in Oost-5 verband;
- De mate van regionale invloed op het KCR2 en het vormgeven van de toekomstige samenwerking is ingewikkeld vanwege de onvoorspelbaarheid vanuit het rijk wat betreft de kaders voor KCR2 in aansluiting op de regionale ontwikkelingen. Duidelijk is in elk geval dat deze invloed in hoge mate tijdsgebonden is. De landelijke ontwikkelingen op dit vlak gaan hard.

Middelen

Zoals eerder aangegeven wordt er vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid 83 miljoen structureel ter beschikking gesteld aan de veiligheidsregio's (dit loopt op van 46 miljoen in 2023 naar 83 miljoen structureel per jaar in 2026). Deze extra financiële middelen zijn bestemd voor de versterking van de (toekomstige) crisisbeheersing, de informatiepositie en het inrichten van

KCR2. Ten aanzien van crisisbeheersing en informatievoorziening zijn verschillende doelen vastgesteld (zie aanleiding). Het extra budget dat in 2023 beschikbaar komt voor crisisbeheersing en informatievoorziening is voor Veiligheidsregio IJsselland respectievelijk €774.925 en €515.200.

Met betrekking tot de extra gelden moet voor de lange termijn nog worden gezien hoe de budgetten worden ingezet. Voor de korte termijn geldt dat de nu al beschikbare gelden conform de gestelde doelen ingezet kunnen worden. Op dit moment is er vooral capaciteit nodig om de ontwikkelingen te starten, om vorm en inhoud te geven aan de hierboven geformuleerde deelopdrachten.

Het voorstel aan het algemeen bestuur is om de aanvullende gelden vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid voor 2023 te gebruiken om deze beweging in gang te zetten. Deze gelden waren nog geen onderdeel van de begroting van 2023. Dit betekent concreet dat er budgetten worden besteed aan het aantrekken van incidentele ontwikkelcapaciteit. Op die manier is er financiële dekking voor de projectfase (capaciteit, voorzieningen) van de geformuleerde deelopdrachten. Deze incidentele bestedingen geven de kans om te zoeken naar een optimale inrichting van onze organisaties (zowel veiligheidsregio als gemeenten) zonder nu al onomkeerbare besluiten te nemen. Een deel van de ontwikkelingen zal op de lange termijn structureel bestendig moeten worden binnen de veiligheidsregio en/of de gemeenten. Hier zal aanvullende besluitvorming via de reguliere wijze (begroting, formatiewijzigingen, etc.) aan vooraf gaan.

Capaciteit

Vanuit Veiligheidsregio IJsselland zal een organiserende en faciliterende rol voor dit programma worden ingevuld. De deelopdrachten betreffen echter niet alleen het werkveld van de veiligheidsregio, maar hebben impact op de hele veiligheidsketen, de 11 gemeenten in het bijzonder. Een belangrijk deel van deze opdrachten kan alleen in samenspraak en samenwerking duurzaam tot stand komen.

Deze notitie is daarmee expliciet een verzoek aan externe partners om naar vermogen bij te dragen aan de ontwikkelingen. Een belangrijke vervolgstap binnen het programma is een gesprek met de kring van gemeentesecretarissen om te kijken hoe een wens om samen te ontwikkelen kan worden omgezet in gemeentelijke capaciteit voor dit proces.

Afstemming en draagvlak

De afgelopen tijd zijn zoveel mogelijk belanghebbenden betrokken bij de start van het programma en de formulering van de deelopdrachten. Deze notitie is voorafgaand aan de bestuurlijke behandeling in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur ook ambtelijk besproken in de veiligheidsdirectie. Een eerste bespreking met de kring van gemeentesecretarissen staat gepland op 6 april.

Specifiek betrokken teams/overleggen:

- Interne teams binnen veiligheidsregio IJsselland
- RSC / RCIV
- Veiligheidsdirectie (incl. ambtelijke afstemming met adviseurs van de veiligheidsdirectie)
- Elf burgemeesters en in meeste gevallen ACB'ers tijdens de bestuurlijke overleggen Veiligheidsregio

Communicatie

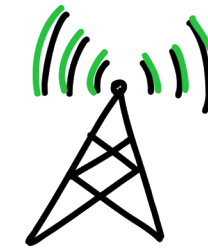
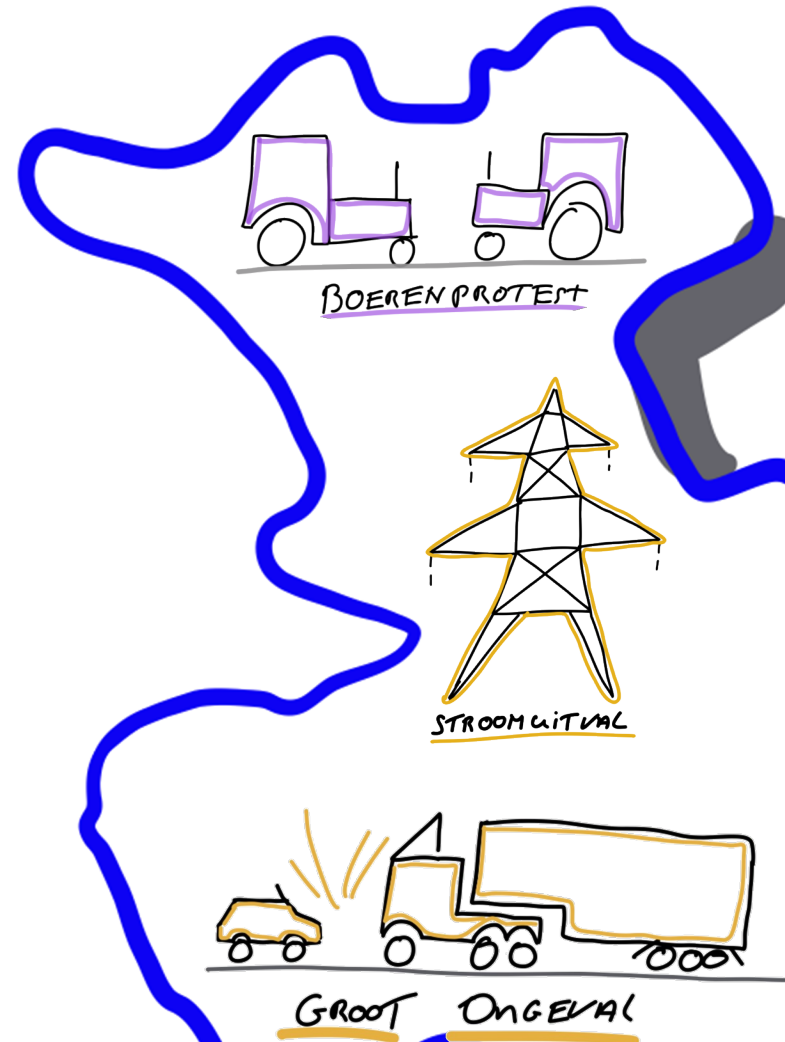
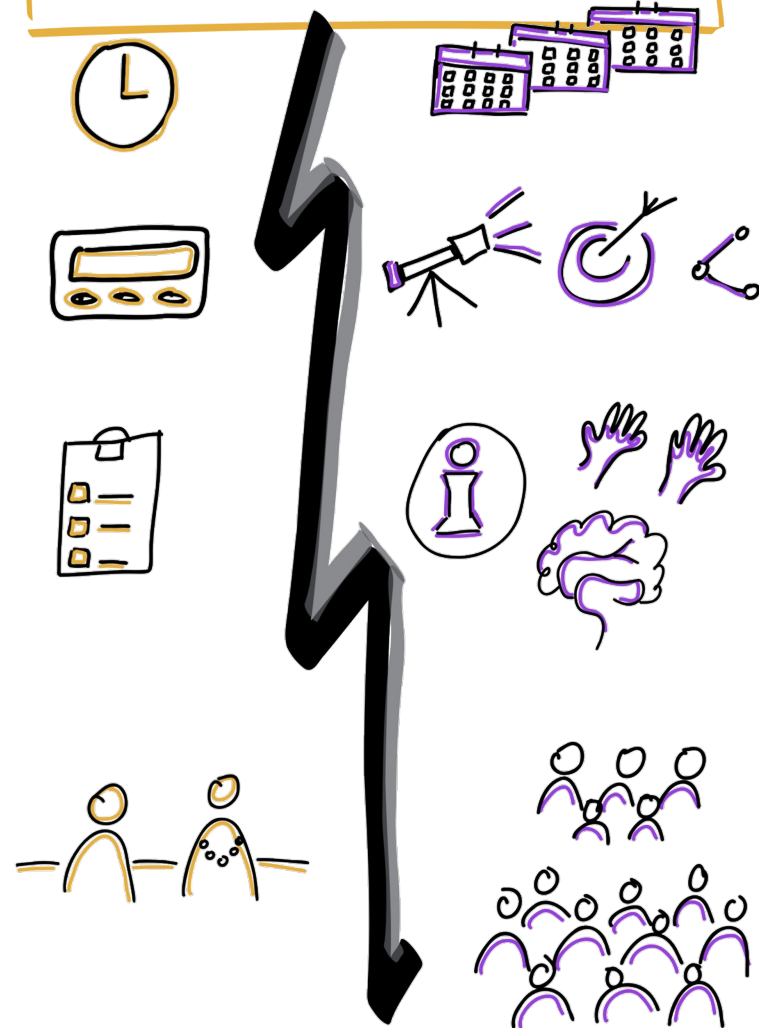
Na de besluitvorming in het algemeen bestuur wordt gekeken op welke manier de communicatie over zowel het programma als de individuele deelopdrachten wordt vormgegeven. Op 20 april wordt een officiële kick-off van het programma georganiseerd.

Voorgaande besprekingen en vervolg

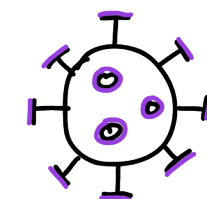
<i>Overlegorgaan</i>	<i>Ja/ nee</i>	<i>Datum</i>
Managementteam	Ja	22-02 besluitvormend
Ondernemingsraad	In algemene zin bij start	8-11-2022
Georganiseerd Overleg	Nee	
VD	Ja	06-03
RSC/RCIV	Ja	Digitaal 01-03 en 02-03, fysiek op 08-03
Dagelijks bestuur	Ja	16-03
Algemeen bestuur	Ja	05-04

VERANDEREND CRISISLANDSCHAP

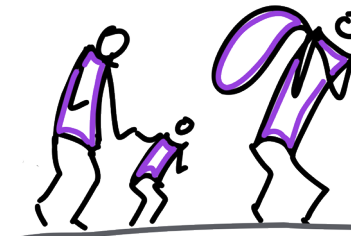
Programma Risico- en Crisisbeheersing

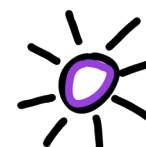
RISICOGERICHT WERKEN

PANDEMIE

VLUCHTELINGEN

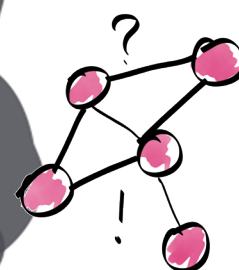
DROOGTE

BRAND

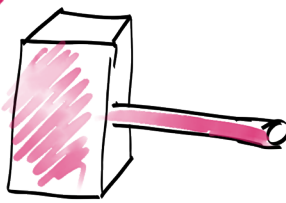

INFORMATIE
KNOOPUNT

ROLWIDELIJKHEID
IN DE KETEN

PROJECTEN

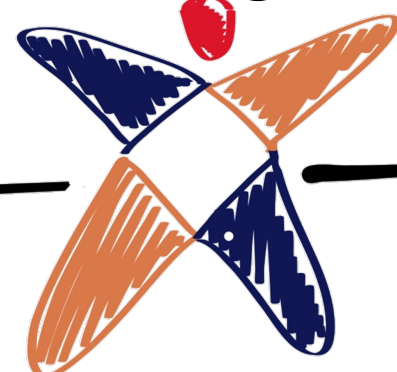
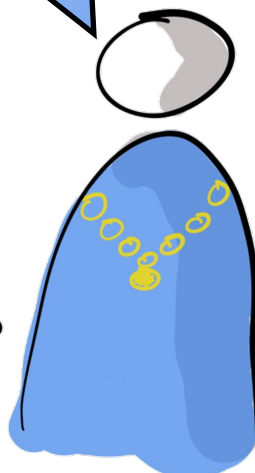

CRISIS
ORGANISATIE

HOE ORGANISEREN
WE SAMEN 'DIE
LANGDURIGE CRISIS'

WE MOETEN
CRISISMANAGEMENT
ALS VAK NOG
BETER ONTWIKKELEN

KON IK DE
VR OOK MAAR
BELLEN ALS....

Agendapunt - besluitvormend

overleg managementteam – dagelijks bestuur – algemeen bestuur
datum overleg 17 januari 2023 – 16 maart 2023 – 5 april 2023

Onderwerp Evaluatie en vervolg Veiligheidsdag

opdrachtgever	Ron König	akkoord opdrachtgever
verantw. MT-lid	Lizette Tijink	akkoord verantwoordelijk MT-lid
portefeuillehouder	Ron König	akkoord portefeuillehouder
opsteller	Fleur Wilmsen	
bijlagen		

Voorstel

1. Te stoppen met het organiseren van regionale Veiligheidsdagen.
2. Het gereserveerde budget van de dag in Deventer (€ 45.000) in 2023 in te zetten voor activiteiten op lokale open dagen, gericht op Veilig leven.

Aanleiding

In 2013 besloot het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland om elke twee jaar een regionale Veiligheidsdag te organiseren in één van de gemeenten. Er werd toen afgesproken dat maximaal vier keer te doen. Drie van de vier veiligheidsdagen zijn tot uitvoering gekomen: in Zwolle (2013), Hardenberg (2015) en in Steenwijk (2017). De vierde Veiligheidsdag die in 2019 in Deventer zou plaatsvinden, werd uitgesteld omdat er geen overeenstemming was over een geschikte datum. In 2020 was covid de spelbreker. Daarna ontstond discussie over de opbrengsten van zo'n dag in vergelijking tot de kosten en met name energie (uren).

Het doel van deze (klassieke) veiligheidsdagen was grotendeels gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners door hen bewust te maken van risico's, de eigen rol bij calamiteiten en de (on)mogelijkheden van professionele hulpverleners. Ook werden er demonstraties gehouden en waren er publiekspresentaties die het imago en naamsbekendheid van de deelnemende (vrijwillige) organisaties bevorderden.

Beoogd effect

De financiële en personele middelen effectief in te zetten voor het promoten van (onderdelen van) de veiligheidsregio, met name activiteiten in het kader van Veilig leven en het daarmee vergroten van de zelfredzaamheid van burgers.

Argumenten

1.1 Er worden, ook na de regionalisering in 2014, met regelmaat lokale open dagen georganiseerd door de verschillende brandweerposten.

Deze evenementen hebben meestal een multidisciplinair karakter. De lokale betrokkenheid van het publiek bij de post is groot. Dit levert meer kansen op voor werving van nieuwe vrijwilligers voor de post. Daarnaast zijn de medewerkers meer betrokken bij hun post, dan dat ze dat zijn bij een evenement aan de andere kant van de regio.

1.3 Uit evaluaties blijkt dat de regionale dagen toch vooral kinderen bereiken en mensen vanuit de omgeving waarin deze werd georganiseerd.

De regionale dagen bereiken daarmee niet alle inwoners van heel IJsselland. Hoewel het goed is om het risicobewustzijn bij kinderen te vergroten, is het de vraag of dit voldoende lukt. Dit lukt sowieso slecht bij de volwassen bezoekers, omdat zij vooral de spannende stands bezoeken, waar hun kinderen hen mee naar toe trekken.

2.1 Door het budget beschikbaar te houden voor lokale open dagen stimuleert de organisatie dat inwoners worden geïnformeerd over Veilig leven en het lid worden van een post.

Binnen het programma Veilig Leven blijft het een doelstelling om zelfredzaamheid te vergroten. Dit kan ook op basis van lokale initiatieven en (lokale) risico's en door burgers zelf in te zetten acties te bespreken en te stimuleren. Op lokaal niveau wordt ingeschat waar de nadruk op moet komen te liggen.

Kanttekeningen

-

Middelen/ bedrijfsvoeringsaspecten

Het beschikbare budget zit in een reserve, namelijk 'ontwikkeling VR'. Daardoor is het bedrag altijd beschikbaar en hoeft het niet te worden doorgeschoven van 2022 naar 2023. Het voorstel is dat het programma Veilig leven dit budget inzet naar aanleiding van de aanvragen en eigen initiatieven die er op dit gebied zijn. Na het uitnuttten van het budget zal een nieuw voorstel volgen.

Afstemming, draagvlak en vervolg

In een eerder stadium zijn de veiligheidsdirectie en het RSC betrokken bij gesprekken over het wel over niet doorgaan met regionale veiligheidsdagen. Begin dit jaar is hier met het RSC en de portefeuillehouder opnieuw over gesproken. Na dit besluit zal de VD hierover worden geïnformeerd, waarna afspraken gemaakt kunnen worden over de multidisciplinaire bijdrage van alle kolommen aan lokale activiteiten in het kader van Veilig leven.

<i>Overlegorgaan</i>	<i>Ja/ nee</i>	<i>Datum</i>
Ondernemingsraad	ja, ter informatie	
Georganiseerd Overleg		
Dagelijks bestuur	ja	16 maart 2023
Algemeen bestuur	ja	5 april 2023

Agendapunt - besluitvormend

overleg Managementteam – Dagelijks Bestuur – Algemeen Bestuur

datum overleg 28-02-2023 – 16-03-2023 – 05-04-2023

Onderwerp **Opheffing gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland**

opdrachtgever	Henk Schreuders	akkoord opdrachtgever
verantw. MT-lid	Henk Schreuders	akkoord verantwoordelijk MT-lid
portefeuillehouder	Hans Vroomen	akkoord portefeuillehouder
opsteller	Johan Pieneman	
bijlagen	Besluit AB MON 21-12-2022 Liquidatieplan GR MON	

Voorstel

1. te besluiten tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (GR MON).
2. In te stemmen met:
 - a. het beëindigen van de verantwoordelijkheid van de GR MON voor de multidisciplinaire meldkamertaken bij de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers en vorming van de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MKON) per migratiedatum 21 maart 2023 (met 28 maart 2023 als uitwijkdatum bij onvoorziene calamiteiten).
 - b. het concept Liquidatieplan GR MON inclusief financiële consequenties (waarmee het algemeen bestuur van de MON op 21 december 2022 heeft ingestemd).
 - c. de opdracht aan het AB MON om de opheffing en liquidatie van de gemeenschappelijke regeling te realiseren.

Aanleiding

Het algemeen bestuur van de Meldkamer Oost Nederland besloot op 21 december 2022 om de deelnemende partijen voor te stellen om de GR MON op te heffen en om in te stemmen met het opgestelde Liquidatieplan. In bijlage 1 vindt u dit besluit en de toelichting daarop van de GR MON. Aan het AB VR IJsselland en VNOG wordt nu gevraagd om hiermee in te stemmen.

Beoogd effect

Opheffing van de GR MON.

Argumenten

1. Op 21 maart 2023 gaat de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MK ON) van start. Dit wordt gerealiseerd door de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers in Oost-Nederland. De oude meldkamer MON, een gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio's IJsselland en VNOG en de andere deelnemende partijen, komt te vervallen.
2. De algemeen besturen van de vijf veiligheidsregio's in het gebied van de nieuwe meldkamer besloten in 2022 om hun meldkamertaken bij de start van de nieuwe

Meldkamer Oost-Nederland te beleggen bij de nieuwe meldkamersamenwerking van de veiligheidsregio's in dit gebied. Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland rondde deze besluitvorming af op 28 september 2022. Onderdeel hiervan waren ook de multidisciplinaire meldkamertaken, zoals genoemd in bijlage 1.

3. Het voorstel tot opheffing van de GR MON en het Liquidatieplan zijn gezamenlijk voorbereid door de partijen, die deelnemen in de MON, overeenkomstig de regels van de gemeenschappelijke regeling. Het Liquidatieplan vindt u in bijlage 2.

Kanttekeningen

N.v.t.

Middelen/bedrijfsvoeringsaspecten

Het Liquidatieplan voorziet in de uitwerking van de financiële en andere consequenties die voortkomen uit de beëindiging van de multidisciplinaire meldkamertaken en de opheffing en liquidatie van de GR MON. Voor VRIJ vloeien hier geen negatieve financiële consequenties uit voort.

De medewerkers van de MON zijn na de plaatsingsprocedure conform het Sociaal Plan geplaatst. Dat proces is afgerond.

Communicatie

De opheffing wordt bekend gemaakt met een communicatiebericht. Het besluit wordt gepubliceerd in het kader van de Wet elektronische publicaties (Wep).

Voorgaande besprekingen en vervolg

<i>Overlegorgaan</i>	<i>Ja/ nee</i>	<i>Datum</i>
Managementteam	Ja	28-02-2023
Ondernemingsraad	Nee	Afgerond
Georganiseerd Overleg	Nee	
Dagelijks bestuur	Ja	16-03-2023
Algemeen bestuur	Ja	05-04-2023

Consultatie deelnemende besturen

januari – maart 2023

Onderwerp	: Beëindiging opdracht, Opheffing en Liquidatie GR MON –
Status	: ter besluitvorming
In opdracht van	: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling MON
Opgesteld door:	: A.F. Smeenk
Verantwoordelijk	: H. Schreuders, secretaris MON
Bijlagen	a) Voorstel (voorgenomen besluit AB MON) Beëindiging multidisciplinaire meldkamertaken GR MON b). Voorstel (voorgenomen besluit AB MON) Liquidatieplan GR MON inclusief financiële consequenties c) Voorstel (ter kennisname op verzoek van AB MON) Meldkamergegevens in de nieuwe meldkamer MK ON d) Voorstel (ter kennisname op verzoek van AB MON) Veiligstellen Archief GR MON e) concept-verslag AB MON van 21 december 2022

Inhoud

Voorgenomen besluiten AB MON

1. De verantwoordelijkheid voor de multidisciplinaire meldkamertaken van MON (Apeldoorn) te beëindigen bij de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers en vorming van de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MK ON), per migratiedatum (Q1 2023).
2. Het concept-document Liquidatieplan GR MON inclusief financiële consequenties d.d. 21 december 2022 goed te keuren en ter consultatie en instemming voor te leggen aan de deelnemende partijen van de GR MON.

Aandachtspunten - ter kennisname

- De GR MON heeft sinds 01-01-2020 geen verantwoordelijkheden meer voor de meldkamersystemen noch voor de gegevens daarin;
- De rechten op en verantwoordelijkheid voor de eigen meldkamergegevens liggen bij elk van de deelnemende partijen in de GR MON. Dat verandert niet bij de definitieve samenvoeging en start van de nieuwe meldkamer MK ON;
- De deelnemende organisaties in de GR MON zijn in 2017 akkoord gegaan met een landelijk convenant en afspraken over de gegevensverwerking in de meldkamer en het delen met andere partijen. Zij zijn zelf verantwoordelijk om deze afspraken te herijken, mocht dit nodig zijn.
- Het Meldkamer Diensten Centrum (MDC) van de LMS verzorgt onder meer de geautomatiseerde landelijke uitwisseling van gegevens over incidenten tussen meldkamers en de gegevensverstrekking aan andere/externe organisaties. De meldkamerpartijen blijven bij de inschakeling van het MDC eindverantwoordelijk voor de (persoons)gegevens die het MDC voor hen verwerkt.
- In verband met de regels van de AVG is het van belang, dat de MON-partijen, als eigenaar van de meldkamergegevens, samen of afzonderlijk aan de slag gaan met een verwerkers-overeenkomst met de Politie. Dit is een aantal jaren geleden al afgesproken in een landelijk convenant.
- Het archief van de GR MON wordt veiliggesteld bij de Nationale Politie als aangewezen archiefbewaarplaats volgens de procedure van de werkinstructie 'Overdragen en opvragen fysiek archief' van de politie. Hiermee wordt zowel digitale als papieren documenten bedoeld. Dit betreft alles

wat te maken heeft met de totstandkoming van beleid en besluiten inzake de meldkamerprocessen van de MON (Apeldoorn): algemeen bestuur, veiligheidsdirectie MT MON, CaCo-zaken, bedrijfsvoering, financiën en archief.

- De toegang tot het archief van de GR MON zoals bedoeld onder f wordt bewaakt door het hoofd van de Meldkamer Oost-Nederland (MK ON), die binnen de Politie Nederland tevens 1^e contactpersoon is voor het Centraal register gemeenschappelijke regelingen, alsmede de contactpersoon voor vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie van de GR MON. Geadviseerd wordt dit vast in de samenwerkingsafspraken MK ON..
- Partijen worden in de gelegenheid gesteld om een digitale kopie te ontvangen van het archief van de GR MON zoals bedoeld onder f, indien zij daar prijs op stellen. Hiervoor wordt in februari 2023 een separaat aanvraagformulier gestuurd via de leden VD MON.

Aanleiding

De gemeenschappelijke regeling MON (GR MON) is nu nog verantwoordelijk voor de multidisciplinaire meldkamertaken, die door de huidige meldkamer MON (Apeldoorn) worden uitgevoerd voor de verzorgingsgebieden IJsselland en Noord- en Oost-Gelderland.

Op 21 maart 2023 staat de start van de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MK ON) gepland. Dit wordt gerealiseerd door de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers in Oost-Nederland.

Doel

Zorgvuldige beëindiging van de multidisciplinaire meldkamertaken van de GR MON, alsmede een zorgvuldig proces van opheffing en liquidatie van de GR MON. De opheffing van de GR MON vindt plaats in het kader van de definitieve samenvoeging van de meldkamers en vorming van de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MK ON).

Samenvatting

De verantwoordelijkheid van de GR MON voor de multidisciplinaire meldkamertaken eindigt, zodra MK ON definitief van start gaat. De migratiedatum, is vastgesteld op 21 maart 2023 met 28 maart 2023 als uitwijkdatum bij onvoorziene calamiteiten.

De MK ON meldkamersamenwerking is een wezenlijk anders vormgegeven construct dan de GR MON. Daarom is er geen "as-is" overdracht mogelijk, zoals bij beheer naar de politie/LMS twee jaar geleden. Ook wat betreft meldkamergegevens is er bij de definitieve samenvoeging geen sprake van overdracht, aangezien de meldkamerdata in eigendom zijn van de kolommen binnen een meldkamerinformatiesysteem dat sinds 01-01-2020 beheerd wordt door en wat de verantwoordelijkheid is van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) als verbijzonderd organisatieonderdeel binnen de Politie Nederland.

Wel is er sprake van het veiligstellen van het archief van de GR MON conform de Archiefwet en de Wet open overheid (Woo) rekening houdend met de migratiedatum

Deze voorbereidingen en het liquidatieproces zelf zijn uitgewerkt in het voorstel Liquidatieplan GR MON en financiële consequenties en bijbehorende separate voorstellen (zie bijlagen a t/m d).

De voorgenomen besluiten van de AB MON d.d. 21 december 2022 worden in deze consultatieronde voorgelegd aan de besturen van de deelnemende organisaties in de gemeenschappelijke regeling MON.

Consequenties Financieel

Huidige situatie

Vanaf 2020 voert de GR MON een beperkte begroting gericht op de instandhouding van de gemeenschappelijke regeling. De multidisciplinaire meldkamertaken worden gedeeltelijk door de politie LMS gefinancierd op het niveau van de oorspronkelijke begroting MON 2020 tot de samenvoeging van de meldkamers, zoals vastgelegd in het overdrachtsdocument'. De overige kosten zijn voor rekening van de gemeenschappelijke regeling MON. Door de omvang van de reserve, storten de deelnemers van deze regeling sinds 2020 geen jaarbijdrage meer op de rekening van de MON.

Afbouw GR MON

Het Liquidatieplan GR MON voorziet in de uitwerking van de financiële consequenties die voortkomen uit de beëindiging van de multidisciplinaire meldkamertaken en de opheffing en liquidatie van de GR MON.

Dit liquidatieplan is op 21 december 2022 goedgekeurd door VD MON en AB MON (voorgenomen besluit). Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd, zoals die al eerder in deze gremia waren vastgesteld:

- “Een eventueel liquidatiesaldo zal te zijner tijd ter bestemming worden voorgelegd aan het AB MON, inclusief eindafrekening met een verdeling naar rato voor de deelnemers van de GR MON”. (in kader van Begroting 2021 vastgesteld door AB MON d.d. 8-07-2020.
- Verdeelsleutel over de kolommen, zoals vastgesteld in de Gewijzigde gemeenschappelijke regeling MON 2020, goedgekeurd door AB MON d.d. 17-12-2020 (schriftelijke consultatie)

Consequenties Personeel, Informatie Management, Burgers / Klanten

De gemeenschappelijke regeling MON heeft geen personeel in dienst. Informatiemanagement is sinds 01-01-2020 de verantwoordelijkheid van de kolommen. Hierover zijn afspraken gemaakt met de LMS. De opheffing en liquidatie van de gemeenschappelijke regeling heeft geen gevolgen voor burgers en klanten..

Communicatie

Zie planning, besluitvorming en communicatie.

Planning en besluitvorming

21 december 2022	voorgenomen besluiten	AB MON - <i>✓ gerealiseerd</i>
januari – maart 2023	instemmen met voorgenomen besluiten AB MON	Consultatieronde besturen deelnemende organisaties
08 juni 2023	definitief besluit opheffing en liquidatie GR MON 1-7-2023	AB MON
juli 2023	Bekendmaking opheffing	Communicatiebericht
voor 1-8-2023	Provincie Overijssel (toezichthouder) informeren	Brief ondertekend door voormalig voorzitter en secretaris GR MON

BESLUIT EN ONDERTEKENING

De besturen van de deelnemende organisatie van de gemeenschappelijke regeling MON,

gelezen de voorstellen van de secretaris en operationeel coördinator/hoofd MON evenals de voorgenomen besluiten van het algemeen bestuur van de Meldkamer Oost-Nederland (MON Apeldoorn), d.d. 21 december 2022

besluiten in te stemmen met:

1. Het beëindigen van de verantwoordelijkheid van de gemeenschappelijke regeling MON voor de multidisciplinaire meldkamertaken van MON (Apeldoorn) bij de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers en vorming van de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MK ON) per migratiedatum zijnde 21 maart 2023, waarbij 28 maart 2023 als uitwijkdatum geldt bij onvoorziene calamiteiten;
2. Het concept-document Liquidatieplan GR MON inclusief financiële consequenties, waarmee het algemeen bestuur van de Meldkamer Oost-Nederland (MON Apeldoorn) op 21 december 2022 heeft ingestemd, met de opdracht aan het AB MON om de opheffing en liquidatie van de gemeenschappelijke regeling per 1 juli 2023 te realiseren.

Aldus besloten door de besturen van de deelnemende partijen in de GR MON:

..... de heer P.H. Snijders burgemeester Zwolle voorzitter Veiligheidsregio IJsselland	 Plaats, datum
..... de heer A.J.M. Heerts burgemeester Apeldoorn voorzitter Veiligheidsregio IJsselland	 Plaats, datum
..... de heer G.R.C Veurink directeur OS, Leiding Politie Eenheid Oost-Nederland	 Plaats, datum
..... de heer P. Huizinga directeur Ambulance IJsselland directeur-bestuurder Ambulance Oost	 Plaats, datum
..... Mevrouw S. Louwers algemeen directeur Witte Kruis	 Plaats, datum

concept - LIQUIDATIEPLAN GR MON
inclusief financiële consequenties

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

MELDKAMER OOST NEDERLAND (GR MON)

Inhoud

1.	Aanleiding	2
2.	Opheffing en liquidatie van de GR MON.....	5
3.	Basis voor de besluitvorming.....	6
4.	Planning	7
5.	Nadere uitwerking	8
5.1	Overblijvende taken van de GR MON.....	8
5.2	Medewerkers.....	9
5.3	Gebouw.....	9
5.3	Meldkamergegevens	9
5.4	Financiën.....	10
5.5	Overeenkomsten en besluiten	12
5.6	Archief.....	13
5.7	Communicatie	15

1. Aanleiding

Dit document Opzet Liquidatieplan beschrijft alle onderwerpen die geregeld moeten worden om de rechtspersoon te ontmantelen en de bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheden bij de liquidatie van de gemeenschappelijke regeling MON (GR MON).

De GR MON is nu nog verantwoordelijk voor de multidisciplinaire meldkamertaken van de huidige Meldkamer Oost-Nederland (MON, Apeldoorn) in de verzorgingsgebieden IJsselland en Noord- en Oost-Gelderland (Oost2).

De MON (Apeldoorn), zoals we die nu kennen, werd gerealiseerd in 2010. In de nacht van maandag 27 op dinsdag 28 september 2010 de laatste werkzaamheden uitgevoerd om de meldkamers van IJsselland en Noord- en Oost-Gelderland tot één bovenregionale meldkamer te maken. De toen nieuwe gemeenschappelijke Meldkamer Oost-Nederland (MON, Apeldoorn) ging van start op 1 oktober 2010. Het was de eerste bovenregionale gemeenschappelijke en technisch geïntegreerde meldkamer nieuwe stijl in Nederland waarin brandweer, ambulancedienst en politie samenwerkten.

De juridische grondslag van de MON is vastgelegd de Gemeenschappelijke regeling MON (GR MON) als basis voor de bovenregionale meldkamersamenwerking tussen de betrokken partijen. Dit zijn de Veiligheidsregio IJsselland, Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, Ambulance IJsselland, het Witte Kruis en Politie Oost-Nederland

Hierin komt verandering door de samenvoeging van de huidige meldkamers tot een gezamenlijke meldkamer voor heel Oost-Nederland op grond van de Wijzigingswet meldkamers

(2022). De vorming van de nieuwe meldkamersamenwerking op het niveau van Oost5 is inmiddels zo ver gevorderd, dat de opheffing en liquidatie van de GR MON in zicht komt.

De nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MK ON)

In 2017 schaarden de besturen van de 5 veiligheidsregio's in Oost Nederland (Oost5) zich unaniem achter de vorming van één nieuwe meldkamer voor Oost-Nederland (MK ON), te vestigen in Apeldoorn. Een onderdeel daarvan is de nieuwe gezamenlijke meldkamerfunctie voor brandweer en multidisciplinaire samenwerking (MKBM), waarvoor de 5 veiligheidsregio's verantwoordelijk zijn.

Het verzorgingsgebied van de nieuwe meldkamer MK ON is Oost-Nederland, bestaande uit de provincies Gelderland en Overijssel. In de bovenregionale meldkamersamenwerking die daarmee ontstaat komen 11 organisaties samen op de nieuwe meldkamervloer:

- de 5 veiligheidsregio's, waaronder de Veiligheidsregio IJsselland en de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,
- de 5 ambulancediensten, waaronder Ambulance IJsselland en het Witte Kruis
- de Eenheid Oost-Nederland van Nationale Politie en wel met drie directies:
 - o Directie Regionaal Operationeel Centrum (DROC)
 - o Directie Regionale Informatie Organisatie (DRIO)
 - o Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS)

De MK ON is onderdeel van één landelijke meldkamerorganisatie met een netwerk van tien uitvoeringslocaties. In het eerste kwartaal van 2023 wordt deze MK ON in een nieuwe huisvesting in Apeldoorn in gebruik genomen. Vanuit de MK ON werken de meldkamerfuncties van de politie, ambulancezorg en brandweer/multidisciplinaire Samenwerking voor het gehele verzorgingsgebied Oost-Nederland. De LMS is verantwoordelijk voor het beheer en de bedrijfsvoering van de meldkamerfunctie. Hierbij gaat het om de meldkamersystemen, het meldkamergebouw en alle faciliteiten die daarbij horen.

De Wijzigingswet meldkamers (2020) heeft het beheer en de bedrijfsvoering van die meldkamerorganisatie bij LMS van de Nationale Politie belegd. De wettelijke taken van beheer en bedrijfsvoering van de MON zijn daartoe per 01-01-2020 formeel overgedragen door het algemeen bestuur van de GR MON aan de LMS.

Beëindiging van de GR MON

De vorming van de MK ON in het eerste kwartaal van 2023 brengt de opheffing en liquidatie van de GR MON met zich mee.

De definitieve samenvoeging en start van de nieuwe meldkamer MK ON staat gepland op 21 maart 2023 (voorgenomen migratiedatum), met de mogelijkheid van uitwijk naar 28 maart 2023 in geval van onvoorziene calamiteiten.

Zodra de nieuwe meldkamer op de migratiedatum definitief van start gaat, treedt de verantwoordelijkheidsverdeling en governance op het niveau van Oost-Nederland in werking conform de Wijzigingswet meldkamers. Op dat moment vervalt de verantwoordelijkheid van de GR MON voor de multidisciplinaire meldkamertaken van de huidige meldkamer MON (Apeldoorn), die dan ophoudt te bestaan. Dit heeft de volgende consequenties:

1. **Multidisciplinaire meldkamertaken:** de 5 veiligheidsregio's in Oost-Nederland organiseren deze taken opnieuw in de meldkamersamenwerking voor brandweer en multidisciplinaire samenwerking (MKBM) als onderdeel van de governance in de nieuwe meldkamer MK ON. De multidisciplinaire taakopdracht aan de GR MON beëindigd en vervalt, zodra de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers een feit is (per migratiedatum).

Hiertoe wordt een expliciet voorgenomen besluit ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur van de GR MON, alvorens het AB-MON een definitief besluit tot opheffing en liquidatie neemt. Dit is uitgewerkt in een apart voorstel, dat in oktober 2022 is goedgekeurd door het VD MON en in december 2022 wordt voorgelegd aan het AB MON.

2. **Meldkamergegevens:** de rechten op en verantwoordelijkheid voor de eigen meldkamergegevens liggen bij elk van de meldkamerpartijen. Dat verandert niet, ook al zitten die gegevens nu in systemen waarvoor de LMS als specifiek aangewezen onderdeel van de politie verantwoordelijk is.

Met de deelname aan de nieuwe MK ON heeft elke partij, impliciet of expliciet, ook besloten om haar meldkamergegevens bij de migratie over te hevelen van de bestaande infrastructuur naar de nieuwe.

Voor de duidelijkheid past het om de bestaande MON-partijen attenderen op deze situatie en daarbij te melden dat de GR MON sinds 01-01-2020 geen verantwoordelijkheden meer heeft voor de meldkamersystemen en noch voor de gegevens daarin.

3. **Gegevensverwerking:** De meldkamerpartijen in de GR MON zijn in 2017 akkoord gegaan met een landelijk convenant en afspraken over de gegevensverwerking in de meldkamer en het delen met andere partijen.

Voor de deelnemende organisaties in de GR MON is het van belang te weten of die afspraken in de nieuwe MK ON blijven gelden. Als dat niet zo is, dan is een besluit nodig om dat convenant te beëindigen.

4. **Persoonsgegevens:** De AVG is van belang voor de persoonsgegevens in de meldkamersystemen. In bovengenoemd convenant is opgenomen, dat de meldkamerpartijen voor de verwerkingen van persoonsgegevens een wettelijk verplichte verwerkersovereenkomst sluiten met de Nationale Politie (de korpschef). Het Landelijke Meldkamer Diensten Centrum (MDC) van de politie/LMS fungeert als gegevensverwerker voor regionale ambulance voorzieningen (RAV), veiligheidsregio's (VR) en de Koninklijke Marechaussee (KMar). Het verzorgt onder meer de geautomatiseerde landelijke uitwisseling van gegevens over incidenten tussen meldkamers en de gegevensverstrekking aan andere/externe organisaties. De meldkamerpartijen blijven bij de inschakeling van het MDC eindverantwoordelijk voor de (persoons)gegevens die het MDC voor hen verwerkt.

Ook op dit punt blijkt nog helderheid nodig te zijn. Dit is in januari 2022 al aangekaart door het hoofd MON (Apeldoorn) naar aanleiding van de vraag om een LMS-formulier te ondertekenen over de meldkamergegevens in de politiesystemen. De LMS zou menen de gegevens vrijelijk beschikbaar te hebben en te kunnen verwerken voor eigen doeleinden. De aanloop naar de migratie vormt een gelegenheid bij uitstek om de aandachtspunten, die hiervoor staan, goed te regelen (voor zover dat nog niet wordt voorbereid of gebeurd is).

5. **Archief GR MON:** Tot slot zal het archief van de GR MON tijdig moeten worden veiliggesteld conform de Archiefwet en de Wet open overheid (Woo) voorafgaand aan de migratiedatum. Dit is uitgewerkt in een apart voorstel, dat in oktober 2022 is goedgekeurd door het VD MON en in december 2022 wordt voorgelegd aan het AB MON.

Met deze kanttekeningen kan tot opheffing en liquidatie van de GR MON overgegaan worden, zodra de nieuwe meldkamer MK ON een feit is (per migratiedatum) en de MON (Apeldoorn) ophoudt te bestaan. Uiteraard dienen ook de regels over opheffing en liquidatie in de gemeenschappelijke regeling MON in acht genomen te worden.

2. Opheffing en liquidatie van de GR MON

De gemeenschappelijke regeling MON geeft regels over opheffing (art. 29, zie bijlagen) en noemt de volgende stappen:

1. de deelnemende partijen (tenminste twee-derde deel) nemen een besluit tot opheffing,
 2. het bestuur maakt dan een liquidatieplan om de gevolgen te regelen (voor personeel, financiën, inboedel e.d.) en stelt dat plan vast na de partijen gehoord te hebben,
 3. het liquidatieplan gaat in elk geval in op: deelname van de partijen in de financiële gevolgen en op de gevolgen voor het personeel en voor de gevormde archieven,
 4. uitvoering van het plan door het bestuur (zo nodig ook nog na de opheffing),
- Na afronding van de liquidatie moet opheffing van de GR MON worden bekend gemaakt (Wet elektronische publicaties).

Deze regels beogen een zorgvuldige afwikkeling van de rechten en plichten op basis van lopende contracten, van de activa en passiva en eventueel personeel wanneer de deelnemende partijen besluiten tot opheffing van de GR MON.

Op 16 december 2021 nam het bestuur van de GR MON kennis van de stappen naar opheffing van de GR MON. Uitgangspunt van die stappen is dat de Veiligheidsregio IJsselland en de VNOG begin 2022 belangrijke besluiten nemen over de nieuwe gezamenlijke meldkamerfunctie voor brandweer en multidisciplinaire samenwerking (MKBM). In de periode van die besluitvorming kan het liquidatieplan voor de GR MON worden opgesteld, de datum voor opheffing worden bepaald en de besluiten van de deelnemers tot opheffing worden voorbereid. Om het proces te bespoedigen kan overwogen worden om de stappen 1 en 2 te combineren en de deelnemende partijen te verzoeken een besluit tot opheffing te nemen en tegelijk het liquidatieplan voor te leggen.

3. Basis voor de besluitvorming

De besluitvorming over en planning van de opheffing en liquidatie van de GR MON is afhankelijk van meerdere factoren.

- AB MON besluit 19-12-2019
De uitvoering van de multidisciplinaire de GR MON ten behoeve van de multi-samenhang en -opschaling in de gebieden IJsselland en Noord- en Oost-Gelderland te blijven continueren totdat deze taken op andere wijze geborgd worden door de veiligheidsregio's in Oost-Nederland
- VR Oost5
Basis voor de besluitvorming door de 5 veiligheidsregio's is het eindrapport van de projectorganisatie tot samenvoeging voor van de bestaande meldkamers in de nieuwe meldkamerfunctie voor brandweer en multidisciplinaire samenwerking (MKBM). Dat rapport gaat in op onderwerpen als organisatie- en formatie, werkgeverschap, begroting en kostenverdeling, omgang met verrekening kosten voor bedrijfsvoering meldkamer door VNOG, omgang met boventalligheid en frictiekosten en de governance.

Deze besluitvorming over de MKBM voorziet in afspraken over diverse onderwerpen, die van belang zijn voor opheffing en liquidatie van de GR MON. In verband hiermee past het om de formele opheffing van de GR MON te realiseren na het van start gaan van de nieuwe MKBM. Hiermee is rekening gehouden in de voorlopige planning.

- Migratiedatum MK ON
Opheffing van de GR MON is pas mogelijk wanneer de definitieve samenvoeging een feit is en de MON (Apeldoorn) ophoudt te bestaan. De migratiedatum is leidend.

De definitieve samenvoeging en start van de nieuwe meldkamer MK ON staat gepland op 21 maart 2023 (voorgenomen migratiedatum), met de mogelijkheid van uitwijk naar 28 maart 2023 in geval van onvoorziene calamiteiten. De besluitvorming over de definitieve migratiedatum vindt plaats in de Bestuurlijke Regiegroep (BGR) op advies van de Operationele Stuurgroep (OSG).

Aandachtspunten zijn bovendien:

- De governance van de nieuwe bovenregionale meldkamersamenwerking MK ON.
- De afspraken binnen de MK ON meldkamersamenwerking over informatiebeveiliging, informatiedeling, gegevensverwerking, privacy en persoonsgegevens;

4. Planning

Opheffing en liquidatie van de GR MON - besluitvorming en tijdpad – versie 2 dec 2022 -				
Onderwerp	Besluitvorming	Gremium	Wanneer	Wijze
Vaststellen: – Opzet Liquidatieplan GR MON en proces	ingestemmen	VD MON	15-06-2022	fysiek overleg
		AB MON	06-07-2022	fysiek overleg
Voorgenomen besluit – Beëindiging Multi-taken per migratiedatum (2023 Q1)	instemmen	VD MON	05-10-2022	fysiek overleg
Vaststellen – Meldkamergegevens in de MK ON	instemmen	AB MON		
Besluit: – Veiligstellen archief GR MON	Instemmen	AB MON	21-12-2022	fysiek overleg
Voorgenomen besluit – Liquidatieplan GR MON inclusief financiële consequenties	instemmen	VD MON	21-12-2022	online overleg
	instemmen	AB MON	21-12-2022	fysiek overleg
Consultatie deelnemers GR MON: – Beëindiging Multi-taken – Meldkamergegevens – Liquidatieplan GR MON inclusief financiële consequenties	Instemmen	Besturen van deelnemers GR MON	jan – mrt 2023	Via leden VD MON
Inventarisatie – Intrekken nog geldende besluiten – Opzegging en overdracht nog geldende overeenkomsten	ambtelijk	secretaris hoofd MON jurist / beleid	jan – april 2023	Ambtelijk
Definitief besluit – Beëindiging Multi-taken per migratiedatum (2023 Q1)	Instemmen	VD MON	08-06-2023	Fysiek overleg
Definitief besluit – Liquidatieplan GR MON inclusief financiële consequenties		AB MON	08-06-2023	Fysiek overleg
Definitief besluit – Intrekken nog geldende besluiten – Opzegging en overdracht nog geldende overeenkomsten				
Definitief besluit – Opheffing GR MON per 1 juli 2023				
Bekendmaking opheffing	Nog bepalen	AB MON	Juli 2023	communicatie
Toezichthouder provincie Overijssel informeren over opheffing	Brief.	AB MON	Voor 01-08-2023	Voorzitter Secretaris
Afronding resterende liquidatie onderwerpen	Administratief	AB MON	Juli-dec 2023	Nog bepalen

5. Nadere uitwerking

5.1 Overblijvende taken van de GR MON

Met instemming van de deelnemende partijen besloot het algemeen bestuur van de GR MON op 19 december 2019 om het beheer en de bedrijfsvoering van de MON per 01-01-2020 over te dragen aan de Politie / LMS. Dit om te voldoen aan de Wijzigingswet meldkamers en de vorming van één landelijke meldkamerorganisatie met tien uitvoeringslocaties.

De overdracht van het beheer en de bedrijfsvoering betrof:

Taken

- a. het beheer van de meldkamerruimten, -inrichting en -automatisering;
- b. het beheer van de technische infrastructuur;
- c. het financieel beheer en control (uitgezonderd het financieel en bestuurlijk beheer gemeenschappelijke regeling MON);
- d. het gezamenlijke meldkamerdomein, inclusief ondersteunende informatievoorziening/-systemen;

Voorzieningen

- de financiële administratie van de MON met de daarbij behorende contracten en goederen / vaste activa conform de MON Begroting 2020, die in zijn geheel ('as is') worden overgedragen inclusief de tijdelijke financiering van multi-meldkamertaken e en f van de GR MON;
- de ICT-infrastructuur, hardware en applicaties van de MON;
- de contractbeheeradministratie van de MON, inclusief licenties en contracten die betrekking hebben op de ICT-infrastructuur, hardware en applicaties, huisvesting, facility management en inhuur personeel;
- de facilitaire dienstverlening van de MON.

Binnen de GR MON bleven:

- c. het financieel en bestuurlijk beheer gemeenschappelijke regeling MON;
- e. het algemeen beheer en kwaliteitsbewaking van gemeenschappelijke meldkamerprocessen, inclusief multidisciplinaire intake en opschaling;
- f. het oefenen van multidisciplinaire procedures, het oefenen van het opschalingsproces, opleiden en actualisering wet- en regelgeving.

De multi-meldkamertaken e en f worden tot aan samenvoeging gefinancierd door de LMS, zoals is overeengekomen met de directeur LMS en opgenomen in het vastgestelde overdrachtsdocument.

Constateringen:

- *De verantwoordelijkheid van de GR MON voor de multidisciplinaire meldkamertaken eindigt, zodra MK ON definitief van start gaat en de MON (Apeldoorn) ophoudt te bestaan. De migratiedatum is vastgesteld op 21 maart 2023 met 28 maart 2022 als uitwijkdatum bij onvoorziene calamiteiten.*
- *Er is geen sprake van overdracht van multi-taken. De MK ON meldkamersamenwerking is een wezenlijk anders vormgegeven construct dan de GR MON. Dat geldt ook voor de MKBM-samenwerking binnen de nieuwe MK ON. Daarom is er geen "as-is" overdracht mogelijk, zoals bij beheer naar de politie/LMS twee jaar geleden. Ook wat betreft meldka-*

mergegegevens is er bij de definitieve samenvoeging geen sprake van overdracht, aangezien de meldkamerdata in eigendom zijn van de kolommen binnen een meldkamerinformatiesysteem dat sinds 01-01-2020 beheerd wordt door en verantwoordelijkheid is van de politie / LMS.

- In de nieuwe bovenregionale meldkamersamenwerking MK ON is MKBM verantwoordelijk voor de CaCo functie oftewel multi intake en opschaling. De overige punten van E en F vallen onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het nieuwe MT onder leiding van de voorzitter OOM/MT (hoofd meldkamer MK ON). Deze punten moeten nog worden belegd in het kader van een nieuwe multi governance gemaakt worden. Het is zeker geen automatisme dat die taken bij de MKBM komen te liggen.*

5.2 Medewerkers

De GR MON heeft geen medewerkers in dienst. Alle meldkamermedewerkers zijn aangesteld bij één van de deelnemende organisaties. De medewerkers bedrijfsvoering en beheer zijn per 1-1-2020 in dienst getreden bij de Politie / LMS.

Constatering:

- Er zijn geen personele consequenties als gevolg van de beëindiging van de GR MON. Personele consequenties als gevolg van de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers komen voor rekening van de deelnemende organisaties van de GR MON. Zij worden geacht daar zelf verantwoordelijkheid in te nemen.*

5.3 Gebouw

De MON is gevestigd in het gebouw van de Politie aan de Europalaan 79 in Apeldoorn. De contracten met betrekking tot het gebruik van het gebouw per 1-1-2020 door de GR MON overgedragen aan de Politie / LMS als onderdeel van de beheer en bedrijfsvoeringstaken van de meldkamersamenwerking. Alles wat met facilitair te maken heeft is verantwoordelijkheid van de LMS. Zij brengen daarvoor geen kosten in rekening bij de partijen die de meldkamerfunctie uitvoeren.

De nieuwe meldkamer MK ON wordt gevestigd in een nieuw gebouw van de Politie aan de Europalaan, inclusief alle meldkamerfuncties.

Constatering:

- Er zijn geen consequenties wat betreft gebouw en facilitaire voorzieningen als gevolg van de beëindiging van de GR MON. De verhuizing naar het nieuwe meldkamergebouw met alle facilitaire voorzieningen die daarbij horen als gevolg van de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers komen voor rekening van de deelnemende organisaties van de GR MON. Zij worden geacht daar zelf verantwoordelijkheid in te nemen.*

5.3 Meldkamergegevens

In de periode van zijn bestaan hebben de MON (Apeldoorn) en de GR MON een dynamische hoeveelheid meldkamergegevens (zowel persoons- als andere gegevens) opgebouwd in de gebruikte systemen. Gegevens, die mede de basis vormen voor de hulpverlening van de meldkamer in komende situaties.

De Wijzigingswet meldkamers (2020) geeft aan, dat de verantwoordelijkheid voor die meldkamergegevens, net als voorheen, is gekoppeld aan de verantwoordelijkheid van de partijen voor hun meldkamerfunctie. Met andere woorden: zowel in de bestaande meldkamers als in de nieuwe meldkamer blijft elk van de partijen verantwoordelijk voor de eigen (persoons)gegevens in het kader van haar meldkamerfunctie. Vanuit die verantwoordelijkheid maakten de meldkamerpartijen in 2017 in een landelijk convenant afspraken over de gegevensverwerking in de meldkamers.

Zoals aangegeven is uitgangspunt van de wetgever, dat de partijen in elk meldkamer verantwoordelijk zijn voor hun meldkamerfunctie en voor de gegevens, die door hen worden verwerkt. Voor de multidisciplinaire samenwerking is de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) – ook juridisch – gepositioneerd als een nieuw, zelfstandig onderdeel binnen de politie. Zij beheert vanaf 1 januari 2020 voor alle hulpdiensten de meldkamers, waaronder de huisvesting en de ICT-systemen, en is in dat opzicht een leverancier. Dit heeft volgens de wetgever als voordeel dat het nieuwe organisatieonderdeel een duidelijk afgebakende taak heeft en herkenbaar is voor de hulpdiensten en degenen die bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen voor die hulpdiensten.

De politie / LMS is hun dienstverlener voor de partijen die de meldkamerfunctie uitvoeren, ook wat de gegevens betreft. In het convenant gegevensverwerking meldkamers is al afgesproken, dat elke partij voor de gegevensverwerking een verwerkersovereenkomst met de Politie (model rijksoverheid) sluit. Daarin kunnen zij aangeven, welke gegevens aan anderen mogen worden verstrekt via de LMS als hun dienstverlener.

Op 1 januari 2020 zijn de meldkamersystemen van de MON (Apeldoorn), als onderdeel van het beheer en de bedrijfsvoering, door de GR MON overgedragen aan de politie / LMS. In het overdrachtdossier MON, dat de partijen in december 2019 vaststelden, is bevestigd en afgesproken dat de eigendom van (= zeggenschap over) meldkamergegevens blijft bij de deelnemende organisaties in de GR MON, en niet van de GR MON zelf.

Constatering

- *Er zijn geen consequenties wat betreft meldkamergegevens als gevolg van de beëindiging van de GR MON. De overdracht en migratie van de meldkamergegevens naar het landelijke LMS-platform van de MK ON als gevolg van de definitieve samenvoeging van de huidige meldkamers komen voor rekening van de deelnemende organisaties van de GR MON. Zij worden geacht daar zelf verantwoordelijkheid in te nemen.*

Advies is dat de partijen daaraan voorafgaand

- *het Convenant verwerking meldkamergegevens van toepassing verklaren voor de MKON,*
- *een verwerkersovereenkomst sluiten met de politie/LMS voor verwerking van de meldkamergegevens, in het bijzonder ook de persoonsgegevens.*

5.4 Financiën

De deelnemers aan de GR MON worden met behulp van onderstaande financiële prognose in staat gesteld om de financiële consequenties van het liquidatieplan en opheffingsbesluit te overzien.

De reserves van de GR MON zijn opgebouwd door het voordelig saldo in de jaarrekening 2019. Dit saldo zou anders volgens de vaste verdeelsleutel aan de participanten zijn uitgekeerd (politie 50%, brandweer 25% en ambulancezorg 25%). Er is echter besloten dit als reserve voor de overbruggingsperiode op te nemen tot aan de definitieve samenvoeging en de dan overblijvende gelden pas bij liquidatie uit te keren.

De financiële prognose is als volgt:

Berekening verwacht liquidatiesaldo GR MON			
Stand algemene reserve per ultimo 2021			371.162
Minus:			
verwacht nadelig resultaat 2022			-20.162
verwacht nadelig resultaat 2023 conform begroting 2023			-35.000
Prognose algemene reserve / liquidatiesaldo GR MON per 1 april 2023			316.000
De verdeling over de kolommen is als volgt:			
Politie	50%		158000
Brandweer	25%		79000
Ambulance	25%		79000
			316000
Binnen de kolom Brandweer is de volgende verdeling aangehouden:			
VNOG	61,69%		48735
VR IJsselland	38,31%		30265
			79000
Binnen de kolom Ambulancevervoer is de volgende verdeling aangehouden:			
RAV NOG	56,20%		44398
RAV IJsselland	43,80%		34602
			79000

De verdeling van liquidatiesaldo over de kolommen is als volgt:		Prognose liquidatiesaldo per 1 april 2023	claim CaCo 2022	claim CaCo 2023	Prognose liquidatiesaldo na verrekening voorgeschoten kosten CaCo 2022 en 2023
Politie	50%	158000	24618	13552	119830
Brandweer	25%	79000	0	0	79000
Ambulance	25%	79000	12309	6776	59915
		316000	36927	20328	258745
Binnen de kolom Brandweer is de volgende verdeling aangehouden:					
VNOG	61,69%	48735			48735
VR IJsselland	38,31%	30265			30265
		79000			79000
Binnen de kolom Ambulancevervoer is de volgende verdeling aangehouden:					
RAV NOG	56,20%	44398	6918	3808	33672
RAV IJsselland	43,80%	34602	5391	2968	26243
		79000			59915

Deze prognose wordt volgens planning op 7 en 21 december 2022 voorgelegd aan VD MON en AB MON (voorgenomen besluit), waarna de deelnemende partijen worden geconsulteerd alvorens op 8 juni 2023 een definitief besluit te nemen (zie planning bij 4)..

Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- “Een eventueel liquidatiesaldo zal te zijner tijd ter bestemming worden voorgelegd aan het AB MON, inclusief eindafrekening met een verdeling naar rato voor de deelnemers van de GR MON”. (in kader van Begroting 2021 vastgesteld door AB MON d.d. 8-07-2020.
- Verdeelsleutel over de kolommen, zoals vastgesteld in de Gewijzigde gemeenschappelijke regeling MON 2020, goedgekeurd door AB MON d.d. 17-12-2020 (schriftelijke consultatie)
- Er is rekening mee gehouden, dat de kolom Brandweer de invulling van de CaCo-functie tot aan de start van de MK-ON volledig op zich neemt, op verzoek van en zoals afgestemd met MKA/witte kolom en DROC Politie/blauwe kolom (zie betreffend voorstel VD MON en AB MON d.d. 7-12-2022 en 21-12-2022).
- Facturen en kosten na de migratiedatum (21-03-2023 met 28-03 als uitwijkdatum) worden afgehandeld door de VNOG. Hiermee is rekening gehouden in deze financiële prognose.

5.5 Overeenkomsten en besluiten

Vanaf de oprichting van de GR MON nam het bestuur allerlei besluiten die nodig of van belang waren voor bestuur en organisatie. Er dient te worden nagegaan:

- Welke nu nog geldende besluiten moeten worden ingetrokken bij opheffing van de GR MON?
- Welke overeenkomsten bestaan er nog, na overdracht van beheer en bedrijfsvoering aan de LMS/Politie, en moeten worden opgezegd of overgedragen?

Het bedoelde overzicht van besluiten en overeenkomsten GR MON zal met een voorstel ter besluitvorming worden voorgelegd VD MON en AB MON op 8 juni 2023.

5.6 Archief

De kaders voor het veiligstellen en toegankelijk maken en houden van het archief van de MON zijn vastgelegd in de Archiefwet (1995) en de Wet open overheid (2022).

Het bestuur van de GR MON besloot op 21-06-2012 om het formele en feitelijke archiefbeheer, onder verantwoordelijkheid van de directeur MON, onder te brengen bij de sector bedrijfsvoering, i.c. de afdeling Document en Informatievoorziening (DIV), van de Politie Noord- en Oost-Gelderland en de locatie van de hoofdvestiging Politie Noord- en Oost-Gelderland (PNOG) te Apeldoorn aan te wijzen als officiële archiefbewaarplaats voor fysieke en digitale documenten van de GR MON. De PNOG is inmiddels omgevormd de Eenheid Oost-Nederland van de Nationale Politie.

Alles wat met beheer en bedrijfsvoering van de MON (Apeldoorn) te maken heeft is al per 1-1-2020 formeel overgedragen. Dat betreft ook het fysieke en digitale archief dat daarop betrekking heeft (contracten en dergelijke). De politie/LMS draagt zorg voor dit archiefdeel van de MON bij de migratie naar het LMS-platform en de fysieke verhuizing naar MK ON.

Alle overige documenten zullen tijdig moeten worden veilig gesteld. Dit geldt zowel voor de fysieke als de digitale documenten. Het digitale archief van de MON staat grotendeels op de harde schijven (mappenstructuur) van aparte servers van de MON (Apeldoorn) die inmiddels worden beheerd door de politie LMS. Na de migratie zullen deze servers alleen nog maar een korte tijd toegankelijk blijven voor een beperkt aantal functionarissen.

Het veiligstellen van fysieke en digitale documenten betreft de volgende informatie:

Operationele informatie in GMS

- De kolommen zijn elk verantwoordelijk voor hun eigen meldkamergegevens. Zij dienen zelf afspraken te maken met de LMS over het bewaren en toegankelijk zijn van de geschiedenis van GMS ten behoeve van eventuele toekomstige WOB-verzoeken en evaluatie en onderzoeksvragen over incidentafhandeling in het verleden.
- Vanaf de definitieve samenvoeging gaan MKBM, MKA en politie met DVO's. De DVO/SLA voor MKA/AZN zijn inmiddels landelijk goedgekeurd

Kolominformatie op de harde schijven in het MON-domein

- Elke kolom is zelf verantwoordelijk om de eigen operationele informatie die nu nog op de harde schijven staat over te zetten naar de eigen informatiesystemen;
- Geadviseerd wordt de wettelijke bewaartermijnen in acht te houden, alsmede eventuele toekomstige evaluatie en onderzoeksvragen over incidentafhandeling in het verleden.
- Geadviseerd wordt daar in deze zomer al mee te beginnen, nu mensen nog op hun plek zitten en een inschatting kunnen maken wat er veiliggesteld moet worden.

Fysieke en digitaal archief van de GR MON

Dit betreft de digitale informatie en fysieke documenten, die betrekking hebben op:

- MT-MON
- VD MON
- AB-MON

- GR MON juridisch
- GR MON financieel
- CaCo-rooster MON
- CaCo-coördinatie, training en opleiding
- Continuïteitsplan MON
- Bindingsdagen MON
- Historische informatie MON
- Communicatie en beeldmateriaal MON

De Eenheid Oost-Nederland van de Nationale Politie te Apeldoorn fungeert in de huidige situatie als archiefbewaarplaats voor de GR MON, als rechtsoptolger van de Politie Noord- en Oost-Gelderland (PNOG). Advies is dit te blijven continueren. Deelnemende partijen worden in de gelegenheid gesteld om een kopie te ontvangen van de digitale archief GR MON, dat in bewaring wordt gesteld bij het archief van politie. Zie voorstel VD MON d.d. 5-10-2022 en AB MON 21-12-2022.

Persoonlijke informatie

Iedere medewerker is zelf verantwoordelijk om zijn / haar persoonlijke informatie tijdig over te zetten op een drager. Hiervoor wordt nog een richtlijn gegeven, via MT MON en communicatie

Communicatie MK ON in oprichting

Een deel van het archief van de communicatie voor de MK ON in oprichting die wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de LMS wordt nu nog op het MON domein bewaard. De desbetreffende communicatiemedewerker maakt daarvoor ook gebruik van een e-mailaccount binnen het MON-domein. Dit deel moet tijdig worden overgedragen en geborgd door de LMS.

Overig

Mogelijk komen we nog fysieke en digitale documenten in het MON-domein en op de MON meldkamer tegen die niet onder bovenstaande categorieën vallen. Zodra dit zich voordoet besluiten we wat er mee moet gebeuren en wie we daarover moet informeren en/of aanspreken.

Constateringen

- *Het fysieke en digitale archief van GR MON (zie gespecificeerde onderdelen) moet worden veiliggesteld conform de Archiefwet (1995) en de Woo (2022). Er afspraken gemaakt moeten worden over de toegankelijkheid van dit archief na opheffing van de GR MON. Deze afweging wordt in december 2022 in een separaat voorstel Overdracht Archief GR MON voorgelegd aan VD MON en AB MON.*
- *Het overige deel is verantwoordelijkheid van de kolommen of betreft persoonlijke informatie die de kolommen / medewerkers zelf zullen moeten veiligstellen.*
- *Deze veiligstelling moet voor de migratiedatum gerealiseerd zijn, anders bestaat het risico dat het digitale archief niet meer beschikbaar is. De migratiedatum moet nog definitief worden vastgesteld. De voorlopige migratiedatum is 21 maart 2022, met een uitwijk naar 28 maart 2022 in geval van onvoorziene calamiteiten.*
- *De werkinstructie 'Overdragen en opvragen fysiek archief' van de politie wordt gehanteerd, zodat de deelnemende organisaties en disciplines in de GR MON dezelfde criteria, wettelijke archiefregels en tijdlijnen hanteren. Zo wordt voorkomen, dat bij de migratie en*

verhuizing informatie en documenten worden verwijderd die bewaard hadden moeten blijven.

5.7 Communicatie

Het opgaan van de MON (Apeldoorn) in de nieuwe meldkamer MK ON en de daaruit volgende opheffing en liquidatie van de GR MON zullen via verschillende kanalen gecommuniceerd moeten worden:

- Vlak voor de migratie een bedankbrief met een leuke tastbare herinnering sturen aan alle MON-medewerkers (rood, wit blauw en beheer) namens bestuur, directie en MT MON
- Vlak na de migratie een bedankbrief aan alle bestuurs-, directie- en MT MON-leden en deelnemende organisaties.
- Communicatie aan de kolommen en de medewerkers via de lijn van MT MON en leidinggevenden. Eventueel ook bericht op beeldschermen op meldkamervloer en bij beheer plaatsten en via de Nieuwsbrief MK ON i.o. (verzoek aan LMS).
- Mededeling aan: deelnemende partijen, gemeenten, contractpartners, en dergelijke.
- Bekendmaking opheffing GR MON via Overheid.nl

Bijlagen

Gemeenschappelijke Regeling MON 2020

Artikel 25 Bijdragen van de deelnemende partijen

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemende veiligheidsregio, regionale ambulancevoorziening en de politie verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. De berekening van de verschuldigde bijdragen voor de taken, genoemd in artikel 5, vindt plaats op basis van de volgende uitgangspunten:
 - a. het saldo van de begroting wordt verdeeld over de kolommen brandweer, politie en ambulancezorg volgens de volgende verdeelsleutel: politie 50%, brandweer 25% en ambulancezorg 25%.
 - b. het resultaat van punt a voor de kolommen brandweer respectievelijk politie wordt binnen elke kolom verdeeld over beide veiligheidsregio's respectievelijk politie op basis van het inwonertal van de betrokken regio's op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
 - c. het resultaat van punt a voor de kolom ambulancezorg wordt binnen de kolom ambulancezorg verdeeld over de beide regionale ambulancevoorzieningen op basis van het aantal declarabele ritten over het voorgaande kalenderjaar en zoals vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit.

Artikel 29 Opheffing

1. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat de besturen van ten minste twee-derde van de deelnemende partijen tot opheffing hebben besloten.
2. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen in het liquidatieplan. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de besturen van de deelnemende partijen gehoord, vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet in ieder geval in:
 - a. de verplichting van de deelnemende partijen tot deelneming in de financiële gevolgen van de beëindiging van de regeling.
 - b. de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.
 - c. de gevolgen voor de door de gemeenschappelijke meldkamer en haar organen gevormde archieven.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Zo nodig blijven het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur, de voorzitter en de directeur van de gemeenschappelijke meldkamer in functie ook na het tijdstip van opheffing, totdat de liquidatie is voltooid.

Agendapunt - opiniërend

overleg Dagelijks Bestuur – Algemeen Bestuur

datum overleg 16 maart 2023 – 5 april

Onderwerp Advies huurprijsindexering 2023

opdrachtgever H. Schreuders

akkoord opdrachtgever

verantw. MT-lid H. Schreuders

akkoord verantwoordelijk MT-lid

portefuillehouder P. Snijders

akkoord portefeuillehouder

opsteller H. Schreuders/J. Wolf

bijlagen -

Voorstel

Gevraagd wordt de colleges van B&W te adviseren:

1. kennis te nemen van de verschillen in de huurindexering die gemeenten in IJsselland voor 2023 hanteren;
2. de scenario's te bespreken om te komen tot een incidentele maatwerkafspraken voor 2023 voor een eenduidig percentage huurprijsindexering. Dit met als doel om de verdeel-effecten voor de huurprijzen van gebouwen voor 2023 te normaliseren voor de elf gemeenten;
3. scenario 2 als voorkeurscenario voor besluitvorming aan de colleges van B&W voor te leggen;
4. de huur na vaststelling indexering 2023, afwijkend van de afgesproken twee factureringsmomenten, ineens te factureren.

Aanleiding

Jarenlang was de inflatie in Nederland heel laag, maar dat is sinds eind 2021 anders. De inflatie is niet eerder zo hoog geweest: 12% in 2022 (cijfer augustus 2022). Vooral de prijzen van energie stijgen hard, ook al lijkt deze stijging inmiddels alweer af te vlakken. In het algemeen bestuur van 7 december 2022 werd geconstateerd dat voor 2023 de gemeenten uiteenlopende percentages hanteren voor de huurprijsindexering van de huisvesting waar Veiligheidsregio IJsselland gebruik van maakt (hoofdzakelijk brandweerkazernes). Afgelopen jaren lagen deze percentages relatief dicht tegen elkaar aan en waren er geen grote verschillen. Het hanteren van verschillende huurprijsindexeringen leidt via de begroting van de veiligheidsregio tot verdeel-effecten voor de elf gemeenten. Het algemeen bestuur heeft daarom voorgesteld om voor 2023 als collectief van de elf gemeenten een eenduidige maatwerkafpraak te maken voor het te hanteren percentage voor de huurprijsindexering om de herverdeel-effecten in dit begrotingsjaar te normaliseren. Hiertoe zijn drie scenario's uitgewerkt om het bestuur een afweging te kunnen laten maken over het advies dat aan de afzonderlijke colleges ter besluitvorming kan worden voorgelegd.

Overwegingen

- De indexering van de huurprijs is in de huurcontracten tussen Veiligheidsregio IJsselland en de gemeenten vastgelegd. Daarin wordt de Consumenten Prijs Index (CPI) als indexering gehanteerd.
- Het CBS hanteert voor 2023 een CPI-index van 14,5%. Ter vergelijking voor 2022 was de CPI-index 2,7%. Bij de begroting maken we ieder jaar een prognose van de indexering, die achteraf wordt gecorrigeerd op nacalculatie. De bijzondere omstandigheden die in 2022 zijn ontstaan, waren vooraf niet te voorzien. Hierdoor ontstaat nu een grote afwijking t.o.v. de begroting 2023 nu de huurprijzen bekend zijn.
- De flinke stijging van de huurprijsindex komt voort uit de stijgende kosten voor onderhoud (o.a. bouwkosten), inflatie en stijgende energiekosten. Daardoor wijkt de CPI-index fors af t.o.v. voorgaande jaren. Er was toen sprake van een constante (stijgende) lijn
- Na uitvraag bij de elf aangesloten gemeenten blijkt dat de gemeenten op een verschillende wijze omgaan met het doorvoeren van de CPI-index in de huurprijzen. De percentages liggen tussen de 0,80% en 14,50%. De percentages zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Gemeente	%-2023	Toelichting
Zwolle	5,70%	(aangeleverd vanuit de gemeente)
Raalte	14,50%	(aangeleverd vanuit de gemeente)
Steenwijkerland	0,80%	Een prijsindexatie van 0,80%. Dit percentage is overeenkomstig de meest actuele index 'prijscompensatie voor intermediair verbruik' van het Centraal Planbureau (CPB)
Dalfsen	14,50%	Gemeente Dalfsen heeft nog geen informatie aangeleverd over de huurindex 2023, op basis van andere jaren wordt max CPI aangehouden
Deventer	6,50%	(aangeleverd vanuit de gemeente)
Kampen	5,70%/6,50%	Volgen de lijn van gemeente Zwolle en Deventer
Zwartewaterland	10,20%	Gemeente Zwartewaterland heeft nog geen informatie aangeleverd over de huurindex 2023, op basis van andere jaren komt de indexatie het meest in de buurt van CPI SA28.
Staphorst	14,50%	Gemeente Staphorst heeft nog geen informatie aangeleverd over de huurindex, op basis van andere jaren wordt max CPI aangehouden
Hardenberg	3,30%	(aangeleverd vanuit de gemeente)
Olst-Wijhe	14,50%	(aangeleverd vanuit de gemeente)
Ommen	0,00%	Komende tijd wordt voor deze per 31-12-2022 terug geleverde kazerne een huurcontract afgesloten.

De variatie in percentages zorgt voor een verdeling van huurkosten in de begroting van de veiligheidsregio die uiteindelijk voor de afzonderlijke gemeenten leidt tot onevenwichtige verdeeleffecten

- De CPI is opgebouwd uit verschillende elementen. Met name de component energie veroorzaakt voor een groot deel de forse stijging van de indexering.
- De gemeenten hebben zowel ambtelijk als bestuurlijk aangegeven dat zij voor 2023 op zoek zijn naar een maatwerkoplossing om tot een evenwichtige verdeling van de huurkosten te komen en vragen om een advies om via het algemeen bestuur aan de colleges van B&W voor te leggen.
- Om tegemoet te komen aan bovengenoemde vraag zijn drie scenario's uitgewerkt:
 1. Niets doen: daarmee accepteren de gemeenten als collectief de uiteenlopende verschillen in de huurprijsindexering. Dit leidt tot een forse stijging van de indexering. Deze wordt grotendeels veroorzaakt door de stijgende energiekosten. VR IJsselland is voor de gehuurde gebouwen zelf verantwoordelijk voor de energielasten. Die energielasten zijn ook gestegen voor de organisatie en met scenario 1 is er voor energie sprake van een tweeledig doorwerkeffect
 2. Voor lonen en prijzen heeft het algemeen bestuur in 2014 besloten om de indexering van de gemeente Zwolle als indexcijfer voor de begroting van VR IJsselland te hanteren. Deze lijn zou voor 2023 ook voor de huurprijs gehanteerd kunnen worden. Gemeente Zwolle hanteert voor de huurprijsindexering één van kerninflaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Dit indexcijfer is gecorrigeerd voor de component energie t.o.v. de CPI. Aangezien VR IJsselland gebouwen huurt exclusief energie is zij als organisatie zelf verantwoordelijk voor de energiekosten. Een voor de energie gecorrigeerde CPI zou daarmee gelegitimeerd kunnen worden. Hierbij is wel een kanttekening nodig. De inflatie is namelijk ook van toepassing op bouwkosten. Aangezien er in 2023 ook onderhoud conform onderhoudsplanning moet plaatsvinden is de verwachting dat die kosten ook hoger zullen zijn dan de prognose. Daarom is in scenario 2 gerekend met de hoogste CBS kerninflatie (exclusief energie): 6,5%. NB dit is de index die Gemeente Deventer toepast voor de huurprijzen.
 3. De CPI conform CBS-cijfer voor alle gemeenten toepassen. Daarmee wordt voor alle gebouwen 14,5% als indexpercentage gehanteerd (peildatum september 2022). Daarmee volgen gemeenten de landelijke lijn zonder correctie. NB. De definitieve CPI over 2022 is door het CBS vastgesteld op 10,03%
- De financiële effecten van de drie bovengenoemde scenario's staan in onderstaande tabel.

	Huurkosten 2022	Basis* Huurkosten 2023 verwacht	Scenario 1 Huurkosten 2023 CPI 14,5%	Scenario 2 Huurkosten 2023 Kerninflatie 6,5%	Scenario 3 Huurkosten 2023 Variabel
Totaal	€ 2.964.789	€ 3.036.448	€ 3.337.769	€ 3.133.484	€ 3.185.958
Verhoging t.o.v. 2022		€ 71.659	€ 372.980	€ 168.694	€ 221.168
Extra toename t.o.v. verwacht		0	€ 301.321	€ 97.036	€ 149.509

* De verwachte huurprijs is gebaseerd op doortrekken CPI 2022 van 2,7% naar 2023

Uit de analyse blijkt dat het hanteren van één eenduidig gecorrigeerd percentage tot het laagste verdeeeffect leidt voor de elf gemeenten. De ongecorrigeerde CPI voor alle gemeenten van 14,5% aanhouden leidt tot het hoogste financiële effect.

Het is goed om te realiseren dat dit verdeeeffect indirect nog hoger is, gelet op het feit dat de energiekosten in de begroting 2023 van de veiligheidsregio naar verwachting opnieuw hoger zijn dan 2022. In principe worden deze kosten binnen de lopende begroting van de veiligheidsregio opgevangen. De structurele effecten van de stijgende energiekosten zijn echter nog onzeker. De huidige situatie in stand houden leidt tot een verdeeeffect dat tussen beide bovengenoemde scenario's in ligt. In een gesprek tussen de financieel adviseurs van de Veiligheidsregio en de financieel adviseurs van de gemeenten is een gezamenlijk bestuurlijk advies geformuleerd: Hanteer voor 2023 scenario 2. Hiermee worden de herverdeeeffecten geminimaliseerd zonder afbreuk te doen aan de stijgende kosten als gevolg van inflatie. De energiecomponent maakt geen deel uit van de indexering, conform de feitelijke situatie dat dit geen deel uitmaakt van de huurprijs.

- In 2023 wordt het huisvestingsbeleid van Veiligheidsregio IJsselland herzien. Hierin maken we ook een doorkijk maken naar de huurprijzen in relatie tot de meerjarige investeringsplanning voor onderhoud en nieuwbouw en verbouw. Dit moet ertoe leiden dat voor de lange termijn een structurele oplossing kan worden gevonden voor de komende jaren voor het voorliggende vraagstuk van de huurprijsindexering, alsmede een gezonde onderhoudsbegroting waarin huurprijzen in verhouding staan tot het benodigde onderhoud en meerjarenhuisvestingsplan.
- Om de administratieve last tussen VR en gemeenten wordt voorgesteld om voor 2023 op één moment de huren te factureren op het moment dat alle colleges hebben ingestemd met de maatwerkoplossing voor 2023. In afwachting van besluitvorming hebben er nog geen inningen plaatsgevonden. Hierdoor worden de reguliere termijnen niet meer gehaald. Op één moment factureren biedt daarom voor alle partijen uitkomst.

Communicatie

Op basis van de besluitvorming vindt communicatie plaats met de betrokken ambtenaren binnen de gemeenten en veiligheidsregio.

Voorgaande besprekingen en vervolg

De financieel adviseurs van de aangesloten gemeenten en het dagelijks bestuur hebben positief geadviseerd op dit voorstel. Na bespreking in het AB kan dit voorstel worden voorgelegd aan de afzonderlijke colleges voor besluitvorming.

Agendapunt - informierend

overleg algemeen bestuur
datum overleg 5 april 2023

Onderwerp Programmabegroting 2024 - concept

opdrachtgever	Henk Schreuders	akkoord opdrachtgever	ja
verantw. MT-lid	Henk Schreuders	akkoord verantwoordelijk MT-lid	ja
portefeuillehouder	Peter Snijders	akkoord portefeuillehouder	ja
opsteller	Fleur Wilmsen		
bijlagen	Begroting 2024 – concept, aanbiedingsbrief gemeenten, rapport meerjarenanalyse		

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld kennis te nemen van:

1. De concept-programmabegroting 2024, zoals akkoord bevonden door het DB voor verzending naar de gemeenteraden ter consultatie.
2. De aanbiedingsbrief zoals deze is verzonden naar de gemeenteraden op 17 maart 2023.
3. Het rapport met het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de meerjarenbegroting.

Aanleiding

Veiligheidsregio IJsselland werkt voor de deelnemende gemeenten; het overgrote deel van het budget komt van hen. We hanteren daarom een zodanige planning- en controlcyclus dat we het inhoudelijke programma en de financiële vertaling daarvan (in de begroting) voor het volgende jaar op tijd in beeld hebben en aan de gemeenteraden voorleggen. Wij hebben dat, in verband met nieuwe wettelijke regels, dit jaar voor 20 maart gedaan, zodat zij de noodzakelijke informatie op tijd beschikbaar hebben voor het opstellen van hun eigen begroting. Het dagelijks bestuur heeft de begroting op 16 maart akkoord bevonden voor verzending ter consultatie naar de gemeenteraden. Na de zienswijzetermijn van minimaal twaalf weken, die eindigt op 12 juni, wordt de begroting, ter vaststelling, aan het algemeen bestuur voorgelegd.

De begroting is uitgewerkt op basis van de beleidsmatige en financiële kaders (Kadernota) die door het algemeen bestuur op 15 februari 2023 zijn vastgesteld.

De afgelopen tijd heeft het bestuur gevraagd om een nadere analyse van de begroting gelet op het jaarrekeningresultaat van afgelopen jaren, strategische ontwikkelingen met financiële effecten, de reservepositie en het weerstandsvermogen. In de aanloop naar de begroting 2024 hebben wij deze analyse laten uitvoeren door Tien Organisatieadvies om de toekomstbestendigheid van de meerjarenbegroting in beeld te brengen.

Communicatie

Na vaststelling in het algemeen bestuur van 12 juli wordt de programmabegroting op het intranet en de website www.vrijsselland.nl geplaatst. Online wordt de Infographic 'de begroting in één oogopslag' gepubliceerd.

Voorgaande besprekingen en vervolg

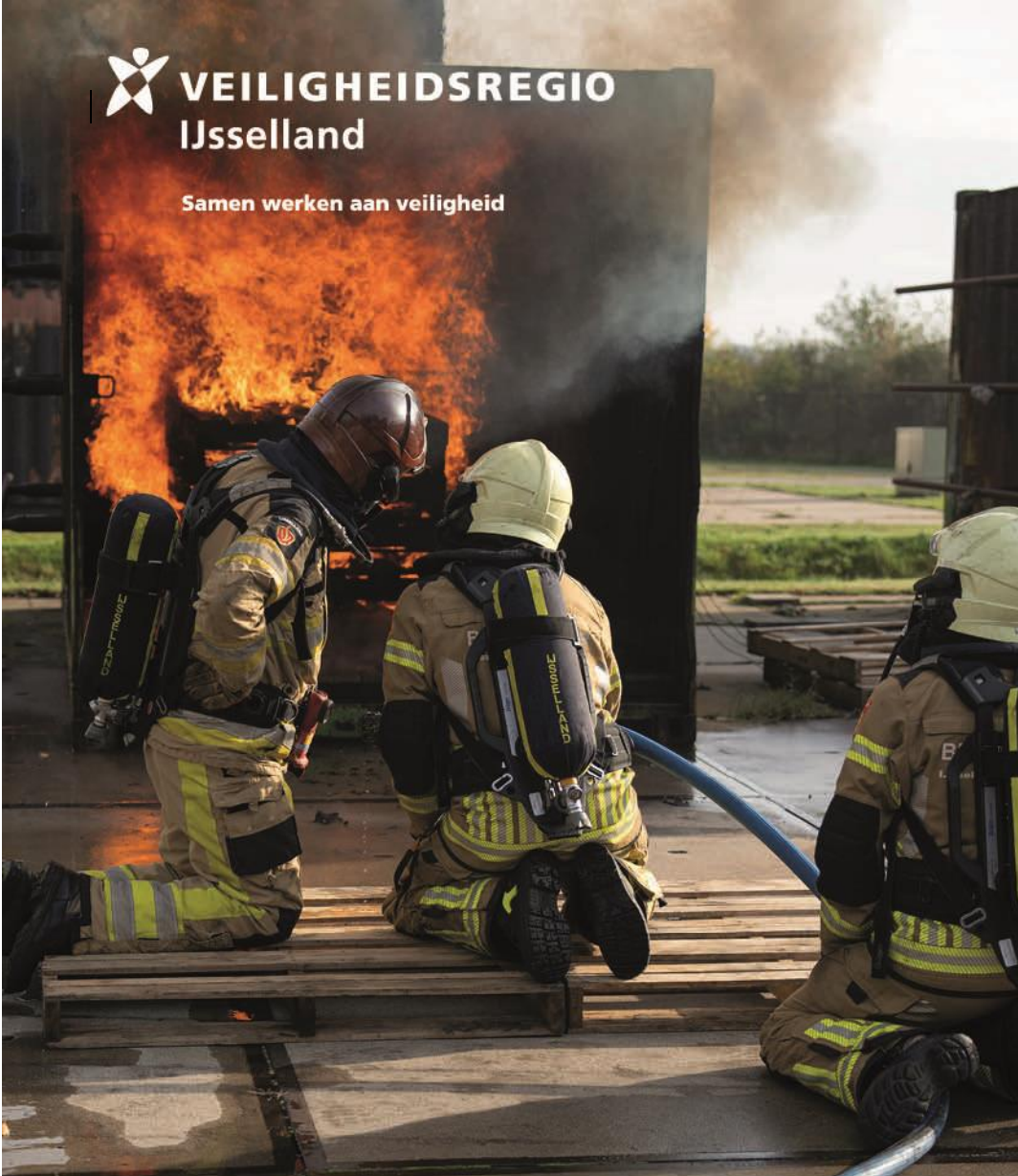
Zie de tabel hieronder voor de overlegorganen waar deze begroting geagendeerd is en wordt. Voor 15 september wordt de vastgestelde begroting aangeboden aan gedeputeerde staten van Overijssel.

<i>Overlegorgaan</i>	<i>Ja/ nee</i>	<i>Datum</i>
Managementteam	ja	22 februari en 7 maart
Ondernemingsraad	nee	
Georganiseerd Overleg	nee	
Dagelijks bestuur	ja	16 maart 2023
Algemeen bestuur	ja, besluitvormend	12 juli 2023

**VEILIGHEIDSREGIO
IJsselland**

Samen werken aan veiligheid

PROGRAMMABEGROTING 2024

Samen veiligheid versterken

Inhoudsopgave

Documentgegevens	4
Inleiding	5
Samen veiligheid versterken	5
De programmabegroting	6
Ontwikkelingen	7
Opbouw van de begroting	8
Begroting in één oogopslag	9
Programma Veiligheid	10
Voorkomen	10
Bestrijden en Beheersen	12
Nieuwe ambities	15
Verplichte paragrafen	17
Bedrijfsvoering	17
Verbonden partijen	20
Financiële paragrafen	23
Financiële begroting	27
Cao-ontwikkelingen	27
Het overzicht van baten en lasten en de toelichting	27
Gemeentelijke bijdrage (algemene dekkingsmiddelen)	28
Rijksbijdrage (algemene dekkingsmiddelen)	28
Overige bijdragen	29
Uiteenzetting van de financiële positie	29
Nieuw beleid	29
Financieel perspectief	29
Meerjarenperspectief	29
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	30
Vervangingsinvesteringen	30
Reserves en voorzieningen	30
Incidentele baten en lasten	30

Bijlagen	32
Gemeentelijke bijdrage 2024.....	32
Investerings 2024.....	32
Overzicht baten en lasten.....	33
Specificatie kosten overhead.....	33
Geprognostiseerde balans	33
EMU-saldo	33

Documentgegevens

Deze begroting is vastgesteld door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland op 12 juli 2023.

De heer P.H. Snijders
Voorzitter Veiligheidsregio IJsselland

De heer A.H. Schreuders
Secretaris Veiligheidsregio IJsselland

Inleiding

Samen veiligheid versterken

Veiligheidsregio IJsselland blijft in 2024 continu klaar staan met kennis, mensen en middelen om de kerntaken goed uit te voeren: het versterken van veiligheid, beperken van risico's waar het kan en bestrijden van incidenten wanneer dat moet. De veiligheidsregio investeert daarvoor in vakmanschap van medewerkers, in verbinding met onze partners en in een sterke interne binding met ons vak en onze collega's. Nieuwe ontwikkelingen en risico's in het veiligheidsdomein vragen om een flexibele invulling van onze rol en wijze van samenwerken met onze partners.

IJssellands fundament

Vanuit onze wettelijke basis werken we toe naar een breder IJssellands fundament. Dat fundament bestaat uit vijf onderdelen:

1. Samenwerken met onze partners, collega veiligheidsregio's, collega's in het aangrenzend deel van Duitsland, organisaties en inwoners. En deze samenwerking waar nodig versterken.
2. Helpen: daar waar we gevraagd worden en we waarde kunnen toevoegen.
3. Flexibel en adaptief opereren en blijven leren en ontwikkelen, zowel in de operatie als in de bedrijfsvoering.
4. Transparant en voorspelbaar zijn in brede zin, van de aanpak van crises tot de financiële verantwoording.
5. Informatiegestuurd werken: pro-actief informatie verzamelen, verrijken en delen.

Acties om het IJssellands fundament te versterken

We gaan door op de ingezette weg en versterken het IJssellands fundament. Door dit samen met onze partners te doen, kunnen we van grotere meerwaarde voor de samenleving in IJsselland zijn. Dit betekent:

1. Risicogericht werken als basis van ons werk. We delen samen met onze partners informatie. Het gezamenlijk duiden van deze informatie geeft meerwaarde. Op basis hiervan signaleren en monitoren we risico's en zetten acties uit.
2. De crisisorganisatie is inzetbaar voor de klassieke crises, maar ook voor nieuwe, meer onvoorziene en langdurige crises. Dit betekent dat we:
 - a. de crisisorganisatie flexibeler gaan maken, waardoor sneller kan worden op- en afgeschaald.
 - b. competenties ontwikkelen waardoor de crisisfunctionarissen inzetbaar zijn ongeacht welke soort crisis en duur van de crisis. Minder gericht op inhoud, meer gericht op flexibiliteit en aanpassingsvermogen.
3. Doorontwikkeling van de uitrukorganisatie van de brandweer: evenwichtig, op maat, flexibel en dynamisch. Passend binnen de kaders van het dekkingsplan en de Europese regelgeving.
4. Het vergroten van burgerkracht binnen het programma Veilig leven.
5. De nieuwe Meldkamer Oost Nederland gebruiken als katalysator voor de (operationele) samenwerking binnen de Oost-5 veiligheidsregio's.

De programmabegroting

U leest de Programmabegroting 2024 van Veiligheidsregio IJsselland. Vanuit de Strategische beleidsagenda 2023-2026 beschrijven we met welke ontwikkelingen we in 2024 aan de slag gaan. Op basis van de beleidsmatige en financiële kaders die door het algemeen bestuur op 15 februari 2023 zijn vastgesteld, is de begroting uitgewerkt. In de begroting is onderscheid gemaakt tussen de wettelijke taken en de aanvullende beleidsambities. De begroting is op hoofdlijnen en wordt in de jaarplannen van 2024 concreet uitgewerkt. Via de bestuursrapportages worden de begroting en de jaarplannen verbonden tot een samenhangend geheel.

In de aanloop naar de begroting 2024 hebben wij een toets laten uitvoeren op de toekomstbestendigheid van de meerjarenbegroting. De algemene conclusie is dat de meerjarenbegroting 2024-2027 een goede basis is voor de continuïteit van de organisatie. Echter, een aantal ontwikkelingen, zoals informatieveiligheid en de invoering van de omgevingswet, leidt mogelijk tot meerkosten die niet structureel uit de begroting gefinancierd kunnen worden. Dit geldt ook voor de opgave om een toekomstbestendige uitrukorganisatie voor de brandweer te creëren, binnen de kaders die door Europese regelgeving gesteld worden. Dergelijke ontwikkelingen leiden tot nieuw beleid, zonder dat bestaand beleid kan worden afgebouwd. Bestuurlijk is het van belang de begroting goed te blijven monitoren om steeds vroegtijdig te kunnen beoordelen in welke mate “nieuw voor oud” als leidend principe voor de begroting kan gelden.

De extra gelden die landelijk structureel beschikbaar zijn gesteld ten behoeve van de ontwikkeling van crisisbeheersing en informatievoorziening geven budgettair extra ruimte om de ontwikkelingen zoals aangegeven in de beleidsagenda verder vorm te geven. Voor 2024 bedraagt de extra bijdrage, gelijk aan die in 2023, in elk geval € 774.925 voor crisisbeheersing en € 515.200 voor informatievoorziening. Er is een opbouw van de gelden voorzien richting 2026. In 2023 wordt besloten of het extra bedrag voor 2024 geheel of gedeeltelijk naar de regio's komt.

Deze gelden worden ingezet conform de landelijk gestelde uitgangspunten:

1. Het toekomstgericht - in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking en risico- en crisiscommunicatie.
2. De informatiepositie van de veiligheidsregio's te versterken en te waarborgen door het inrichten van gegarandeerde veiligheidsinformatieknooppunten per veiligheidsregio. Dit stelt veiligheidsregio's in staat om gegarandeerd 24/7 inzicht te hebben in een dynamisch risicobeeld, de besluitvorming tijdens crises te ondersteunen en informatie uit te wisselen met netwerkpartners. Voor de ontwikkeling en beheer van informatiesystemen een impuls nodig. Vanwege de verbinding tussen Regio's en Rijk en de behoefte om hier eenheid in te organiseren wordt dit gezamenlijk door de veiligheidsregio's en het Rijk georganiseerd.
3. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, Regio's en partners: KCR2.

Ontwikkelingen

We zorgen dat we aangesloten zijn bij de 'drie grote werken' die de komende jaren door de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) voorrang hebben gekregen. Dit zijn:

1. Toekomstbestendige brandweezorg
2. Herziening van het brandweeronderwijs
3. Bovenregionale crisisbeheersing en daaraan gekoppelde informatievoorziening

1. Toekomstbestendige brandweezorg

Met Europese regelgeving als directe aanleiding en goed werkgeverschap als drijvend motief, houden we de organisatievormen, waarbij brandweervrijwilligers gekazerneerd of geconsigneerd zijn tegen het licht. Tevens maken we nieuwe keuzes over de organisatievorm en/of de aanstelling van vrijwilligers. Met het nieuwe dekkingsplan als uitgangspunt wordt ook de gehele regionale uitrukorganisatie beoordeeld en worden er nieuwe scenario's uitgewerkt. Dit met als doel om de huidige uitrukorganisatie te verbeteren.

2. Herziening van het brandweeronderwijs

Op landelijk niveau wordt de komende jaren gewerkt aan de herziening van het brandweeronderwijsstelsel om het brandweeronderwijs te verbeteren en te vereenvoudigen. Vanuit IJsselland denken we mee met deze ontwikkelingen en bekijken we welke invloed deze op onze organisatie hebben.

3. Bovenregionale crisisbeheersing en daaraan gekoppelde informatievoorziening

In 2024 zal het risicogericht werken een steeds vastere basis krijgen. We moeten ons niet organiseren op de crisis die we hebben gehad, maar zorgen voor slagkracht en flexibiliteit om in te spelen op de behoefte van morgen. Dit doen we binnen een gezamenlijke verwachting dat het crisislandschap de komende jaren nog complexer wordt voordat het mogelijk weer vereenvoudigd.

Dit betekent dat het risicoprofiel dynamischer moet zijn en gericht op zowel een lange als meer korte termijn. Dat we meer gezamenlijk met partners risico's te signaleren, gezamenlijk duiden, gezamenlijk ieders rol te bepalen en acties uitzetten. Het kunnen signaleren en duiden van dat wat ons bedreigt helpt voor de bewustwording, maar leidt niet automatisch tot voorkomen of verminderen van de effecten of tot goede voorbereiding op een eventuele respons. Het gezamenlijk ontwikkelen van voorwaarts handelend vermogen, samen proberen om voor de bal uit te komen zal een belangrijk ontwikkelpunt blijven.

Door een veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) te ontwikkelen, zijn we beter in staat om risico's vroegtijdig te signaleren, analyseren en te duiden. Bij de ontwikkeling van het VIK gaat speciale aandacht uit naar een multi-plus-disciplinaire duiding van dat wat ons bedreigt of kan bedreigen. De VR heeft hierbij een faciliterende, organiserende en coördinerende rol. Alle multi-plus-partners uit de veiligheidsketen, zowel lokaal als nationaal worden hier zo goed mogelijk op aangesloten.

Activiteiten zoals planvorming, opleiding, training en oefening, risicocommunicatie, veilig leven kunnen daarmee afgestemd worden op de risico's die voor dat moment het meest actueel zijn. Deze ontwikkeling past in de landelijke lijn om informatiegestuurd de veiligheid te versterken. Landelijk wordt vanuit het Rijk KCR2 (knooppunt coördinatie rijk regio's) opgebouwd om dynamische informatie-uitwisseling tussen overheidsorganisaties op alle

niveaus in het veiligheidsdomein mogelijk te maken. Vanuit de veiligheidsregio's sluiten we hier op aan door vanuit onze eigen sector VIK's te gaan vormgeven. Hierin werken we intensief samen binnen Oost-5 verband.

Programma Opvang Vluchtelingen IJsselland

Het Programma Opvang Vluchtelingen IJsselland wordt in 2023 gecontinueerd, inclusief de organisatorische aansturing vanuit de veiligheidsregio. Het jaar 2023 wordt benut om opties te verkennen en hierover besluiten te nemen, afhankelijk daarvan krijgt het programma een vervolg in het jaar 2024.

Opbouw van de begroting

De begroting is zodanig opgebouwd dat elke lezer (raadslid, medewerker, bestuurder en inwoner) op een snelle en overzichtelijke manier over de informatie kan beschikken die hij/ zij nodig heeft. De begroting is ook op hoofdlijnen uitgewerkt in de digitale samenvatting (begroting in een oogopslag). Vanuit de begroting in een oogopslag kan op elk onderdeel worden geklikt om in het document zelf de benodigde achtergrondinformatie te raadplegen. Zo ontstaat er balans tussen de wettelijk verplichte opbouw van de begroting en de leesbaarheid en herkenbaarheid voor iedere doelgroep waarvoor de begroting bedoeld is.

BEGROTING 2024

IN ÉÉN OOGOPSLAG

We staan voor een nieuwe fase, Veiligheidsregio IJsselland heeft afgelopen jaren haar meerwaarde bewezen. De ontwikkelingen vragen om het vergroten van de impact en om partners en inwoners meer te betrekken bij veiligheid aangezien het ons allen raakt. Vanuit vertrouwen, verbinding en vakmanschap gaan wij de samenwerking aan. Zodat we samen de veiligheid in IJsselland kunnen versterken. In 2024 investeren we daarom in vakmanschap van medewerkers, in verbinding met onze partners en in een sterke interne binding met ons vak en onze collega's. Nieuwe ontwikkelingen en risico's in het veiligheidsdomein vragen om een flexibele invulling van onze rol en wijze van samenwerken met onze partners.

INKOMSTEN

39.6 mln
Gemeenten

3,5 mln
Overige bijdrage
o.a. GGD

7.1 mln
Het Rijk

=

GEMEENTEN
39.6 mln

OVERIGE BIJDRAGE
3.5 mln

HET RIJK
7.1 mln

UITGAVEN

36.2 mln
Bestrijden

11.6 mln
Overhead

2.4 mln
Voorkomen

=

BESTRIJDEN
36.2 mln

OVERHEAD
11.6 mln

VOORKOMEN
2.4 mln

Programma Veiligheid

Voorkomen

Risico's beperken waar het kan en branden, rampen, crises en andere incidenten bestrijden waar het moet. Dat is de missie van Veiligheidsregio IJsselland. Bij het beperken van risico's werken we samen met gemeenten en onze veiligheidspartners. Gelijktijdig willen we inwoners, bedrijven en instellingen uitdagen om zelf een actieve bijdrage te leveren aan een veilig IJsselland.

Wat willen we bereiken?

- Minder branden, rampen, crises en andere incidenten.
- Minder slachtoffers en schade.

Eigenlijk willen we natuurlijk nul slachtoffers en nul euro schade, maar iedereen in onze maatschappij realiseert zich, dat dat een utopie is. Zeker ook omdat veiligheid begint bij het gedrag van elke burger, die natuurlijk zelfbeschikkingsrecht heeft. Zie verder bij Veilig Leven: iedereen aan zet.

Wat gaan we daarvoor doen?

De geprioriteerde risico's staan beschreven in de beleidsagenda. We zijn alert op nieuwe risico's en bepalen van deze en de al bekende risico's welke rol voor ons is weggelegd. Hierbij is een goede informatievoorziening noodzakelijk. Deze gaan we verder ontwikkelen. We investeren in netwerken om partners en inwoners bewust te maken van risico's zodat zij, indien mogelijk, risico's kunnen beperken.

Wij adviseren provincie en gemeenten onder andere over evenementen, ruimtelijke plannen en omgevingsvergunningen (milieu, bouwen en gebruik). We houden toezicht op risicovolle bedrijven en hebben bij deze bedrijven de mogelijkheid om een bedrijfsbrandweer aan te wijzen.

We leveren een actieve bijdrage aan de integrale uitvoering van de Omgevingswet, bijvoorbeeld door deelname aan de Omgevingstafel.

Prestatie-indicatoren

- Het regionaal risicoprofiel dat we elke vier jaar opstellen is volledig, actueel en door het bestuur vastgesteld. We sluiten aan bij het landelijk format om ook bovenregionaal toe te werken naar een landelijk risicoprofiel.
- Er vindt permanente risicomonitoring plaats in de veiligheidsketen. Nieuwe en actuele risico's worden geduid met partners. Zo nodig worden acties ingezet. De methodiek om te komen tot deze kortcyclische risicomonitoring wordt verder doorontwikkeld.
- Voor alle risico's wordt bekeken welke consequenties er zijn voor de crisisorganisatie, brandweer, interne organisatie en betrokken netwerken. Op basis hiervan worden, indien noodzakelijk, benodigde acties ingezet.
- Alle aanvragen van provincie en gemeenten om een advies van de veiligheidsregio worden beoordeeld (betreft onder andere evenementen, ruimtelijke plannen en omgevingsvergunningen). Afhankelijk van het ingeschatte risico wordt de aanvraag

wel of niet inhoudelijk behandeld. Advisering is gebaseerd op een multidisciplinaire analyse van de voorliggende vraag.

- In ieder advies op een omgevingsvergunning is een paragraaf 'risicogerichtheid' opgenomen. In deze paragraaf staat een advies, aanvullend op de wettelijke regels, gericht op het verder beperken van onveilige situaties.
- Er wordt jaarlijks toezicht gehouden bij de meest risicovolle bedrijven in de regio (de Seveso-inrichtingen), dit samen met de Omgevingsdienst en de Nederlandse Arbeidsinspectie.

Deelprogramma Veilig Leven: iedereen aan zet

In het programma Veilig Leven werkt Veiligheidsregio IJsselland aan een integrale aanpak om de zelfredzaamheid van haar inwoners te bevorderen op de volgende gebieden:

- Het voorkomen van incidenten doordat bewoners zich meer bewust zijn van (on)veilige situaties in hun leefomgeving. Daarnaast weten zij wat ze zelf kunnen doen om incidenten, zoals ongevallen en branden, te voorkomen.
- Daarbij richten we ons, naast bewustwording, steeds meer op werkelijke gedragsverandering.
- Als incidenten zich toch voordoen, willen we dat inwoners weten hoe ze moeten handelen om de gevolgen van de brand, het ongeval en/of de gebeurtenis zoveel als mogelijk te beperken.

Dit gebeurt onder andere door voorlichting, onderwijs, games, oefeningen en woningchecks. Deels door de veiligheidsregio zelf, deels door andere organisaties waarmee de veiligheidsregio een samenwerking aangaat. En dit gebeurt ook, door burgerkracht te bevorderen en de samenredzaamheid te stimuleren. De belangrijkste doelgroepen zijn vooralsnog zelfstandig wonende ouderen en jeugd.

In 2024 gaan we verder met het verkennen van de mogelijkheden om burgerkracht en samenredzaamheid in onze regio aan te boren en te versterken. Daarbij willen we ook meer en meer ons virtuele kennisplatform uitbouwen.

Wat gaat dat kosten?

Voorkomen	Begroting 2024	meerjarenramingen x € 1.000,--		
		2025	2026	2027
Exploitatielasten	2.422.840	2.423	2.423	2.423
Exploitatiebaten	0	0	0	0
Geraamde saldo baten en lasten				
Onttrekking reserves	0	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	2.422.840	2.423	2.423	2.423

Bestrijden en Beheersen

Ondanks inspanningen om risico's te beperken en de zelfredzaamheid te vergroten, zijn niet alle branden, rampen, crises en andere incidenten te voorkomen. Daarom bestrijden we branden, rampen, crises en andere incidenten waar het moet. Deze paragraaf beschrijft de wettelijke taken die wij uitvoeren op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio).

Wat willen we bereiken?

Brandweezorg

- Beperking van letsel bij mens en dier en schade bij brand.
- Beperking van letsel bij mens en dier en schade bij ongevallen anders dan brand (bij ongevallen op de weg, het spoor, het water en bij bedrijven).
- Een snelle en adequate brandweezorg die past binnen het wettelijk normenstelsel.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

- Zoveel mogelijk borgen van de continuïteit van de samenleving bij rampen en crises.
- Het geven van ondersteuning in de nafase van een incident.

Wat gaan we daarvoor doen?

Brandweezorg

We houden brandweerposten operationeel en paraat. Van daaruit leveren we 24 uur per dag, zeven dagen per week brandweezorg met opgeleide en geoefende mensen (vrijwillig en beroeps) en adequaat materieel en materiaal.

We bereiden ons voor op het bestrijden van branden en op hulpverlening bij ongevallen anders dan brand. Dit doen we door het aanbieden van een opleidings-, trainings- en oefenprogramma, dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

De drie meldkamers in Oost-Nederland zijn samengevoegd. Samen met de andere veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel ontwikkelen we de meldkamer tot een knooppunt van informatie, die ondersteunt bij de bestrijding van branden en andere incidenten en bij de crisisbeheersing.

Rampenbestrijding, crisisbeheersing en GHOR

We bereiden ons voor op de crises die voort kunnen komen uit de risico's in het regionaal risicoprofiel en permanente risicomonitoring. De noodzakelijke operationele voorbereiding voor deze mogelijke crises wordt met alle teams en organisaties die daarbij van belang zijn, afgestemd.

We zijn alert op nieuwe risico's en bepalen hierbij welke rol er voor ons is weggelegd.

We helpen onze partners in de zorgsector bij hun eigen voorbereiding op crisissituaties. Dit doen wij door onderlinge samenwerking en het denken in keteneffecten te stimuleren. Maar ook door hun crisisteams mee te nemen in hetzelfde raamwerk voor crisismanagement dat de veiligheidsregio toepast.

Wij en onze partnerorganisaties doorleven de consequenties van het regionaal (zorg-) risicoprofiel. Dit is terug te zien in onze advisering, maar ook in de informatiebronnen die wij voor onszelf en onze partners ontsluiten.

We houden de rampbestrijdingsplannen, die wettelijke verplicht zijn in onze regio, actueel en beoefenen deze.

We volgen de ontwikkelingen in het kader van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's en de drie grote werken en voeren eventuele wijzigingen door in onze crisisorganisatie. De regionale ontwikkelingen op het gebied van crisisbeheersing worden programmatisch opgepakt.

De veiligheidsregio is verantwoordelijk om blijvend aandacht te hebben voor het selectieproces van piketfunctionarissen, het aanbieden van een opleidings-, trainings- en oefenprogramma en het faciliteren van de teams met de juiste middelen, planvorming, het continue evalueren van inzetten en oefeningen en het vakbekwaam houden van de crisisfunctionarissen. De crisisorganisatie en de daarbij behorende processen worden vastgelegd in een door het algemeen bestuur vastgesteld crisisplan.

In opdracht van de gemeenten coördineren wij, in het kader van de crisisbeheersing, het proces van Bevolkingszorg. De processen van Bevolkingszorg worden aangepast op basis van het landelijke uniform kwaliteitsniveau, landelijke projecten en nieuwe wetgeving. In 2024 zal meer duidelijk worden welke kwaliteitsslag nodig is en wat dat betekent voor de organisatie van Bevolkingszorg in IJsselland. De aanpassing van de organisatie van Bevolkingszorg en de daarbij behorende processen worden vastgelegd in het Handboek Bevolkingszorg.

In crisisomstandigheden, of bij dreiging daarvan:

- geven GHOR-functionarissen leiding aan de processen waar zij rechtstreeks op sturen: acute gezondheidszorg en publieke gezondheidszorg;
- coördineert de GHOR de inzet van aanbieders van gezondheidszorg en vormt zij de verbinding tussen de zorgsector en de multidisciplinaire crisisorganisatie;
- faciliteert de GHOR aanbieders van gezondheidszorg om, binnen hun eigen verantwoordelijkheid, keuzes te maken die het effect voor de gehele zorgketen optimaliseren.

Prestatie-indicatoren

Brandweertzorg

- Inzet van de brandweer vindt plaats conform het vastgestelde dekkingsplan.
- Het opleidings-, trainings- en oefenprogramma voor de brandweer is actueel en uitgevoerd.
- Brandweermaterieel en materiaal wordt aangeschaft en onderhouden volgens de investeringsplanning en het onderhoudsplan.
- De alarmeringsregelingen, werkprocessen en multidisciplinaire informatievoorziening van brandweer en crisisbeheersing in de meldkamer zijn in orde.

Rampenbestrijding, crisisbeheersing en GHOR

- Actuele risico's zijn afgestemd met bestuur en in samenwerking met partners heeft operationele voorbereiding plaatsgevonden en is per risico duidelijk wat ieders rol is.
- De rampbestrijdingsplannen die wettelijk verplicht zijn in onze regio, zijn actueel en worden beoefend.
- Er is aansluiting met de landelijk door het RCDV benoemde drie grote werken. Eventuele actiepunten worden opgepakt.
- Bij (acute en niet-acute) crisissituaties is de crisisorganisatie geactiveerd en operationeel conform het crisisplan.
- Het opleidings-, trainings- en oefenprogramma voor de crisisfunctionarissen, de Bevolkingszorg-functionarissen en de GHOR-functionarissen is actueel, uitgevoerd en in lijn met de gezamenlijke visie op leren en ontwikkelen.
- Inzet van de crisisorganisatie bij rampen, crises en andere incidenten wordt in alle gevallen geëvalueerd conform het evaluatiebeleid. Leerpunten worden gerapporteerd aan de Veiligheidsdirectie en het bestuur.
- Partners in de zorgsector melden incidenten met (mogelijke) keteneffecten bij de operationele GHOR-organisatie.
- Wij hebben regionaal zicht op de mate waarin onze adviezen worden overgenomen, en wat de afweging was als dit niet gebeurde.
- Bij alle risico's in het regionaal (zorg-)risicoprofiel hebben wij informatiebronnen ontsloten.

Deelprogramma Toekomstbestendige brandweezorg

Het programma Toekomstbestendige brandweezorg richt zich op de volgende thema's: maatwerk in incidentbestrijding, informatiegestuurd werken, voor en met elkaar werken, vakinhoud in beweging en organisatie.

De belangrijkste projecten waar in 2024 aan gewerkt wordt, zijn:

- De implementatie van besluiten over de aanpassingen van de brandweerorganisatie. Dit op basis van keuzen die in 2023 gemaakt worden en nodig zijn vanwege enkele knelpunten in de dekking van het IJssellands verzorgingsgebied en Europese regelgeving, die verplichte vormen van kazerner en consigner van vrijwilligers niet langer toestaan. Belangrijke voorwaarden met betrekking tot de Europese regelgeving zijn de financiële compensatie door het Rijk en duidelijkheid over de rechtspositionele gevolgen.
- Het dekkingsplan geeft input voor de in en na 2024 te maken keuzes op het gebied van risicobeheersing/ brandveilig leven en repressieve brandweezorg.
- In 2024 wordt het landelijke kader Uitruk op Maat verder geïmplementeerd.
- De verdere doorontwikkeling van brandonderzoek zal leiden tot een verhoging van de eigen vakbekwaamheid.

Deelprogramma Risico- en Crisisbeheersing

Het programma Risico- en Crisisbeheersing richt zich op het informatiegestuurd werken (beter voorbereid zijn op risico's) in de hele veiligheidsketen en het zorgen voor een respons die langdurig kan worden volgehouden.

Het jaar 2024 zal voor een groot deel gebaseerd zijn op het uitvoeren van de plannen die in 2023 gemaakt zijn aan de hand van de vijf opdrachten van het algemeen bestuur:

- Invoering gewijzigde gemeenschappelijke regeling.
- Herijking huisvestingsbeleid.
- Het versterken van onze positie op de arbeidsmarkt: onder andere door kantoorfuncties te koppelen aan repressieve functies om het werk interessanter te maken. Zo versterken we de interne mobiliteit en diversiteit.

Verplichte paragrafen

Bedrijfsvoering

In het jaar 2024 werken we verder toe naar een vitale bedrijfsvoering die in staat is de organisatie optimaal te faciliteren. Dit doen we op basis van de volgende speerpunten:

- Het meerjarig behouden van een gezonde financiële begroting.
- Duurzame inzetbaarheid personeel, doelgroepenbeleid en mobiliseren van medewerkers.
- Interactie, risico- en crisiscommunicatie en zichtbaarheid in ons netwerk.
- Informatiemanagement/ informatieveiligheid.
- Duurzaamheid en verzekeraarbaarheid.

Op die manier kunnen de bedrijfsvoeringsteams meegroeien in de ontwikkeling waarin we snel moeten schakelen in crisissituaties, met name daar waar dit een langdurig karakter kent. Bedrijfsvoering speelt een belangrijke rol in het bieden van de juiste randvoorwaarden, zodanig dat de reguliere processen gewoon kunnen doorlopen.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

We bereiden ons voor op de mogelijke komst van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren. We zijn nog in afwachting wanneer deze wet van toepassing wordt verklaard voor veiligheidsregio's.

Rechtspositie vrijwilligers

In 2024 is er bij vrijwilligers met een verplicht werkverband door kazernering of consignering, meer duidelijkheid over de omgang met de vrijwillige aanstelling. Dit kan ook betekenen, dat bij zittende vrijwilligers, de kazernering of consignering verdwijnt, en de vrije opkomst wordt ingevoerd. Dit hangt af van het risicoprofiel en de gewenste opkomstsnelheid. Het dekkingsplan op basis van gebiedsgerichte opkomsttijden, is het toetsingskader om de kwaliteit van de brandweezorg te blijven garanderen. Een verandering van de huidige uitrukorganisatie met vrijwilligers, waarbij sprake is van een verplicht karakter, is onvermijdelijk.

Persoonlijk leiderschap en ontwikkeling

Aan de hand van de kernwaarden van de organisatie wordt de gewenste organisatieontwikkeling en organisatiecultuur verder vorm gegeven. Met als basis positief gezond werkgeverschap maken we medewerkers en organisatie bewust van de eigen rol en stimuleren we actief om regie te nemen in werken aan je veerkracht, vitaliteit en je ontwikkeling. Dit ondersteunen we en maken we inzichtelijk door het verder optimaliseren van onze dataverwerking en werkprocessen en strategische personeelsplanning.

Daarnaast heeft Veiligheidsregio IJsselland talentontwikkeling en mobiliteit als één van de belangrijkste pijlers voor de komende jaren benoemd. We willen ieders talent in beeld hebben en we stimuleren om deze te ontwikkelen, zowel in het belang van de medewerker, als in het belang van de organisatie. Met het trainingsplatform VR Academy richten we ons onverminderd op de ontwikkeling van medewerkers en leidinggevenden.

Duurzame inzetbaarheid

We zetten in op duurzame inzetbaarheid. We willen iedere medewerker in staat stellen om vanuit eigen regie zo gezond en vitaal mogelijk zijn werk te doen. Dit doen we aan de hand van de bredere kijk van Positieve Gezondheid en het spinnenweb dat dit ondersteunt. Onze visie op positief gezond werkgeverschap en de begeleiding van HRM, leidinggevend en arbodienst om de medewerker hierin juist te faciliteren zijn hierop ingericht en zal in 2024 verder doorontwikkeld worden.

Aantrekkelijk werkgeverschap en arbeidsmarkt

Om succesvol te blijven in de krappe arbeidsmarkt nu en in de toekomst is het noodzakelijk dat we de juiste medewerkers vinden, binden, en boeien door een aantrekkelijk werkgever te zijn. Gekeken naar het vraagstuk zijn er een aantal hoofdthema's die kunnen bijdragen aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van Veiligheidsregio IJsselland als werkgever. Dit zijn de volgende onderwerpen: stimuleren (interne) mobiliteit, gerichte werving, selectie op basis van de kernwaarden en fit met de organisatie, onboarding (Voel je vrij), ieders talent in beeld (o.a. talentontwikkeling en gesprekscyclus), formatieontwikkeling, inrichting van het werk/taken en strategische personeelsplanning. Al deze onderwerpen pakken we integraal en in samenhang op. Vanuit de strategische personeelsplanning zijn we per functie aan het bepalen hoe we deze het beste kunnen en moeten gaan invullen en (waar nodig) hoe we de arbeidsmarkt het beste kunnen benaderen. We investeren vooral hiervoor in ons netwerk.

Duurzaamheid

Maatschappelijk liggen er stevige opgaven op het gebied van duurzaamheid. De klimaatverandering brengt nieuwe risico's met zich als gevolg van toenemende extreme weersomstandigheden (langdurige droogte, extreme regenval etc). Als veiligheidsregio willen wij het goede voorbeeld geven door onze processen te verduurzamen. Op die manier willen we een bijdrage leveren aan het zoveel mogelijk beperken van de nadelige effecten van klimaatverandering. Hiertoe investeren we in het verder reduceren van onze CO2-uitstoot op basis van de huidige footprint. Dit raakt de hele organisatie, waarbij bedrijfsvoering een aanjagende rol heeft vanwege de raakvlakken met alle processen.

Open overheid

De Wet open overheid (Woo) is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De wet trad grotendeels in werking op 1 mei 2022. Volgens de Woo moeten bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens voor de uitvoering van de wet (openbaarheidsparagraaf).

Op weg naar een goede uitvoering van de wet (voor actief en passief openbaar maken, verbetering van de informatiehuishouding) willen we in 2024 aan de slag met:

- Het actief openbaar maken van de documenten, die staan genoemd in het VNG Implementatieplan actief openbaar maken.
- Het kiezen en uitvoeren van prioritaire eisen uit het VNG-meerjarenplan voor het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Gebouwenbeheer

In 2024 is nieuw huisvestingsbeleid voorbereid en voorgelegd aan uw bestuur ter besluitvorming. Voor de komende vijf jaren is een prioriteringslijst gemaakt van alle kazernes

inclusief voorstellen over renovaties en/of nieuwbouw. De financiële effecten worden verwerkt in de begroting 2025.

Daarnaast zal in 2024 aan het bestuur een Verduurzamingsvoorstel Gebouwen worden voorgelegd als onderligger bij het Huisvestingsbeleid en worden diverse maatregelen doorgevoerd om onze gebouwen duurzaam te maken en om de stijgende energiekosten verder op te vangen. Dit is passend bij de wens om op termijn een CO₂-neutrale organisatie te worden, voor nu wordt 50% reductie nagestreefd.

Contract- en inkoopbeleid

In 2023 is het contractbeheer geactualiseerd en op orde gebracht, ook is het inkoopbeleid geactualiseerd en vastgesteld. In 2024 zijn meerdere aanbestedingen van diensten en materieel voorzien. Bij deze aanbestedingen zal duurzaamheid en SROI (Social Return on Investment) nadrukkelijk als afwegingskader worden meegenomen om duurzaam inkopen te bevorderen.

Verzekeringen

Aan de hand van verdere besluitvorming op landelijk niveau gaan de veiligheidsregio's en het NIPV samenwerken op het gebied van ongevallenverzekeringen voor medewerkers. Dit gebeurt vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap. Het is de bedoeling dat Veiligheidsregio IJsselland verder en intensiever gaat deelnemen aan twee noodzakelijke onderdelen van de samenwerking, namelijk aan een Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en een Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

Verplichte beleidsindicatoren

Wij zijn vanaf 2018 verplicht om de beleidsindicatoren in onderstaand tabel in de begroting op te nemen. De indicatoren in onderstaand tabel is bij ministeriële regeling vastgesteld. De bedoeling hiervan is dat er (bij behoefte) transparanter kan worden gebenchmarkt. Het is niet zo dat er per definitie 'actief' iets met de cijfers gedaan wordt.

Taakveld	Naam	Eenheid	Indicator
Bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,52
Bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	Bij jaarrekening
Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 44,20
Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen	4%
Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van de totale kosten	17%

Informatiemanagement en -veiligheid

De digitalisering van onze informatievoorziening komt steeds meer in de stroomversnelling. De behoefte aan informatiegestuurd veiligheid stelt hoge eisen aan onze architectuur en infrastructuur op ICT-gebied. Met name waar het gaat om het faciliteren van interne en externe samenwerking en de behoefte aan datagedreven oplossingen. Parallel aan deze ontwikkeling stelt de informatiebeveiliging steeds hogere eisen aan organisaties om de weerbaarheid bij digitale verstoringen te versterken. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid krijgt een wettelijke status. Daarnaast is de verwachting dat de vitaliteitsbeoordeling van de veiligheidsregio's als sector ook tot strenge informatieveiligheidseisen gaat leiden. Een en ander betekent dat wij structureel gaan investeren in mensen en middelen om de weerbaarheid van onze organisatie te versterken en de continuïteit van onze processen zo goed mogelijk te waarborgen. Verder zien we dat ook de crisisorganisatie steeds meer rol krijgt in het beheersen van effecten die ontstaan bij digitale verstoringen.

Communicatie

Het communicatielandschap is volop in beweging. De impact van ons handelen is groot, de onderlinge verbindingen en afhankelijkheden groeien en informatie verspreidt zich sneller zonder dat er altijd regie gevoerd wordt. Het gebruik van data en kennis over draagvlak en gedrag vraagt om gelaagde communicatie op maat. Om aan te sluiten bij de ontwikkelingen moeten we investeren in analyse en duiding van krachtenvelden en onderliggende beweegredenen, in transparantie, authenticiteit en consistentie in de communicatie waarmee we echt openheid geven, in het omarmen en toepassen van technologie, data gebruiken om inzichten te verkrijgen, in het leggen van verbindingen en in het kiezen voor interactie en inclusieve communicatie. De ontwikkelingen binnen het communicatielandschap in combinatie met de ambities vanuit de strategische beleidsagenda rondom crisisbeheersing, risicocommunicatie vanuit risicogericht werken / veilig leven en de doorontwikkeling van de brandweerorganisatie zorgen samen met de uitdagingen rondom arbeidsmarktcommunicatie, duurzaamheid en informatieveiligheid voor extra benodigde investering in dit vakgebied.

Verbonden partijen

Met het inzetten van verbonden partijen kunnen we bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van Veiligheidsregio IJsselland. Het deelnemen in een verbonden partij kan ook risico's met zich meebrengen. Dit laatste is een belangrijke reden geweest om in het Besluit begroting en verantwoording (BBV) de verplichting op te nemen om de bijdrage/ het risico van verbonden partijen te melden in een afzonderlijke paragraaf van zowel de begroting als de jaarstukken.

Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie waarin we zowel een bestuurlijk als een risicodragend financieel belang hebben. Een bestuurlijk belang is in deze context zeggenschap in de vorm van vertegenwoordiging in het bestuur of het hebben van stemrecht. Een risicodragend financieel belang wil zeggen dat we verlies kunnen lijden bij een eventueel faillissement van de verbonden partij en/of aansprakelijk kunnen worden gehouden voor een bepaald bedrag als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

De Commissie BBV beveelt aan om, vanwege het maatschappelijke of algemene belang en de mogelijke risico's, ook organisaties op te nemen in de paragraaf verbonden partijen indien:

- formeel juridisch geen sprake is van een verbonden partij door het ontbreken van een financieel belang, zoals gedefinieerd in het BBV, maar
- er wel sprake is van een structurele bekostiging in overwegende mate van (de activiteiten van) een organisatie via één of meer geldstromen (begrotingsfinanciering, subsidie en overeenkomst van opdracht) én een bestuurlijke belang.

Hieronder zijn drie partijen genoemd, die gezien kunnen worden als verbonden partijen van Veiligheidsregio IJsselland.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Het ontwikkelen en verzorgen van opleidingen, oefeningen en trainingen van brandweerm medewerkers in opdracht van zes veiligheidsregio's, onder andere Veiligheidsregio IJsselland, op niet commerciële/ marktgerichte basis. Stichting BOGO is gevestigd in Hattem.

Bestuurlijk en financieel belang

Veiligheidsregio IJsselland heeft een bestuurlijk belang in Stichting BOGO. Er is sprake van zeggenschap en stemrecht door de vertegenwoordiging in het bestuur. De commandant brandweer/ directeur VRIJ heeft zitting in het bestuur van de BOGO. Hij is benoemd op voordracht van het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland.

Formeel heeft de veiligheidsregio geen financieel belang, zoals gedefinieerd in het BBV, in de Stichting BOGO. Veiligheidsregio IJsselland doet namelijk alleen betalingen aan de stichting voor afgesproken tegenprestaties. Formeel juridisch is Stichting BOGO daardoor voor de veiligheidsregio geen verbonden partij. Maar wat dit betreft volgen wij de aanbeveling van de Commissie BBV, genoemd in de inleiding, op en blijven wij Stichting BOGO opnemen in de paragraaf Verbonden partijen.

Risico

Als veiligheidsregio nemen we van de BOGO opleidingen af op basis van instroom en doorontwikkeling van beroepsbrandweerlieden/ brandweervrijwilligers. Sinds enkele jaren factureert en ontvangt de BOGO de hele bedragen voorafgaand aan de opleidingen. Mocht de BOGO in financiële problemen komen dan kunnen de vooruitbetalingen voor de veiligheidsregio wel een risico opleveren als de afgesproken opleidingen niet of beperkt doorgaan en terugbetaling aan de veiligheidsregio niet mogelijk is. Het risico is klein omdat de Stichting BOGO een gedegen financieel beheer voert, vertegenwoordigers van de veiligheidsregio's en drie gemeenten het bestuur vormen en omdat de zes veiligheidsregio's geen andere financiële banden met de BOGO hebben dan alleen die van opdrachtgevers.

Werkgevers Vereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)

Doelstelling

De landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) heeft tot doel het namens de veiligheidsregio's, als gezamenlijke werkgeversorganisatie, voeren van onderhandelingen en sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten en arbeidsvoorwaardenovereenkomsten met werknemersorganisaties ten behoeve van het personeel van de veiligheidsregio's.

Bestuurlijk en financieel belang

Veiligheidsregio IJsselland heeft een bestuurlijk belang in de WVSV. Volgens de statuten van de vereniging is de voorzitter van het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland afgevaardigde naar de algemene vergadering van de WVSV. Een lid van het algemeen bestuur (de waarnemend voorzitter) is plaatsvervangend lid van die algemene vergadering.

De kosten van de vereniging worden gedekt uit de contributiegelden. Voor haar lidmaatschap is de veiligheidsregio per verenigingsjaar een contributie verschuldigd, waarvan de hoogte elk jaar door de algemene vergadering wordt vastgesteld. De contributie vormt geen risicodragend financieel belang in de zin van het BBV. De veiligheidsregio's kunnen ook niet aansprakelijk worden gehouden voor een bepaald bedrag als de WVSV haar verplichtingen niet nakomt. De WVSV is daarmee geen verbonden partij, zoals omschreven in het BBV.

Risico

Geen bijzondere risico's.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)

Doelstelling

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is ingesteld door de Wet veiligheidsregio's en heeft wettelijke taken op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Daarnaast voert het NIPV werkzaamheden uit in opdracht van en voor een of meer veiligheidsregio's.

Bestuurlijk en financieel belang

Het NIPV heeft een algemeen bestuur, dat bestaat uit de voorzitters van de veiligheidsregio's gezamenlijk. Daarmee heeft Veiligheidsregio IJsselland een bestuurlijk belang in het NIPV. De bijdrage van Veiligheidsregio IJsselland voor collectieve en individuele dienstverlening van het NIPV bedraagt circa 1,8 miljoen euro per jaar. Formeel heeft de veiligheidsregio geen financieel belang, zoals gedefinieerd in het BBV, in het NIPV omdat de veiligheidsregio alleen betalingen doet aan het NIPV voor afgesproken tegenprestaties. Formeel juridisch is het NIPV daardoor voor de veiligheidsregio geen verbonden partij. We volgen echter wel de aanbeveling van de Commissie BBV, genoemd in de inleiding, op en blijven het NIPV opnemen in de paragraaf Verbonden partijen.

Risico

Het risico is nihil. Het NIPV is een publiekrechtelijk rechtspersoon, net als gemeenten en veiligheidsregio's.

Financiële paragrafen

De paragrafen hierna bevatten de beleidslijnen voor relevante beheersmatige financiële aspecten, zoals genoemd in het Besluit begroting en verantwoording. Hoofddlijn is dat het financiële beleid is gericht op optimale financiering van de inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn) en op het voorkomen en beperken van financiële risico's, een en ander binnen geldende normen en kaders. Deze paragrafen vormen, samen met de geldende besluiten en kaders (zie tabellen 2 en 3), een instrument voor het transparant maken van het financiële beleid en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren op de genoemde ambities. De paragrafen in tabel 1 laten zien welke normen/kaders gelden, de toepassing/het beleid binnen Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ), alsmede wettelijke kengetallen.

Tabel 1: norm/kader	Beeld VRIJ 2024	Toelichting
Paragraaf onderhoud van kapitaalgoederen Actueel beeld van positie voor onderhoud van vastgoed en materieel.	Huisvesting: de volledige huisvestingskosten inclusief groot onderhoud zijn in beeld. Materieel: vanaf 2021 wordt gewerkt met een meerjaren onderhoudsplan.	Huisvesting: VRIJ huurt gebouwen van gemeenten, jonge kazernes tijdelijk uitgezonderd. De gemeenten zorgen voor groot onderhoud, de kosten zijn gebaseerd op hun begrotingen Materieel: VRIJ heeft rijdend materieel in eigendom. De onderhoudskosten worden beheerst met het MJOP.
Financieringsparagraaf		
Kasgeldlimiet De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt 8,2%.	$8,2\% * € 50,3 \text{ miljoen} = € 4,1 \text{ miljoen}$	Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend. De organisatie probeert zoveel mogelijk met kort geld te financieren. VRIJ blijft binnen deze norm.
Renterisiconorm De renterisiconorm voor 2024 is 20% van het begrotingstotaal.	$20\% * € 50,3 \text{ miljoen} = € 10,1 \text{ miljoen}$	Deze norm bepaalt hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan een jaar. Doel is om renterisico's gelijkmatig over de jaren te spreiden. VRIJ blijft binnen deze norm
Liquiditeitsplanning/financieringsbehoefte Zorg voor voldoende liquiditeiten en financiering in 2024.	VRIJ heeft een meerjarige liquiditeitsprognose en actualiseert die periodiek.	Bronnen van de behoefte zijn: investeringen in materieel, gebouwinterior en automatisering. Bij het aantrekken van middelen neemt VRIJ de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in acht.
Schatkistbankieren Drempelbedrag van 2% van het begrotingsvolume	$2\% * € 50,3 \text{ miljoen} = € 1.006.000$. De saldogeregulatie is ingesteld op € 1.000.000	De Wet HOF verplicht de lagere overheden geldelijke overschotten te beleggen bij het Rijk. De rekening-courantpositie van VRIJ blijft binnen deze norm. VRIJ hoeft geen geld onder te brengen bij het Rijk.

Tabel 1: norm/kader	Beeld VRIJ 2024	Toelichting
Rentevisie Inschatting van de toekomstige renteontwikkeling.	Aanwezig en nieuwe investeringen: werkelijke rente op langlopende leningen..	Eventuele incidentele voordelen door lagere rente worden via de periodieke bestuursrapportages in beeld gebracht.
Renteschema Zicht op externe rentelasten over korte en lange financiering.	In 2024 toe te rekenen externe rente: € 383.550.	VRIJ heeft geen andere rentebronnen en –kosten. Deze rente wordt toegerekend aan de taakvelden (programma's, inclusief overzicht overhead).

Tabel 2: Geldende besluiten met beleid en kaders	Vastgesteld
Financiële verordening	2017
Kaders Risicomanagement en weerstandsvermogen	2017
Treasurystatuut	2018
Nota reserves en voorzieningen	2018

Tabel 3: Wettelijke kaders
Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO)
Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)
Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Om risico's te kunnen beheersen is risicomanagement binnen een organisatie belangrijk. Risicomanagement betreft alle activiteiten binnen een organisatie die er op gericht zijn om de risico's die de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden binnen een aanvaardbaar niveau te houden. Binnen risicomanagement zijn twee zaken belangrijk:

- het verhogen van het risicobewustzijn van organisatie en medewerkers die leidt tot een betere sturing op de risico's via beheermaatregelen.
- het bepalen van de benodigde omvang van de weerstandscapaciteit (binnen Veiligheidsregio IJsselland bestaat deze vooral uit de algemene reserve).

Veiligheidsregio IJsselland beschikt over een risicoprofiel. Dit profiel is in 2017 als onderdeel van het risicomanagement uitgewerkt en niet meer volledig actueel. Het profiel bestaat uit de tien risico's waarbij de kans maal (financieel) effect in 2017 het hoogst was. Op basis van de analyse van 2017 is een benodigd weerstandsvermogen (algemene reserve) berekend van € 1,18 miljoen. Het beschikbare weerstandsvermogen is echter lager en bedraagt € 1,0 miljoen. De omvang van het weerstandsvermogen (de algemene reserve) is gebaseerd op een rekenregel van 2,5% van de totale uitgaven die bij de start van de veiligheidsregio in 2014 bestuurlijk is vastgesteld.

Recent is een externe toets uitgevoerd op de meerjarenbegroting 2024 – 2027 van Veiligheidsregio IJsselland. Hierbij is mede gekeken naar de risico's die door IJsselland worden gesignaleerd ook in vergelijking met vier andere vergelijkbare veiligheidsregio's. In totaal worden door de vijf veiligheidsregio's samen (dus inclusief IJsselland) circa 50 risico's gesignaleerd in de P&C cyclus. Veiligheidsregio IJsselland heeft 27 risico's gesignaleerd en dat is meer dan gemiddeld. Dit is een indicatie dat IJsselland relatief meer risico's onderkent in haar P&C cyclus. Door de andere veiligheidsregio's worden ook risico's gesignaleerd die IJsselland niet benoemt. Hiervan zijn circa 15 die ook voor IJsselland van toepassing kunnen zijn en die bij de eerstvolgende actualisatie van het risicoprofiel mee worden genomen.

Hoewel IJsselland relatief veel risico's signaleert, dateert de meer gedetailleerde risicoanalyse dus van 2017. Met gebruikmaking van de geïnventariseerde risico's in de vier andere veiligheidsregio's wordt voor medio 2023 een gedetailleerde risico-inventarisatie en -analyse uitgevoerd. Deze inventarisatie wordt uitgevoerd met alle leidinggevenden en leidt tot een vastlegging van de risico's in een geactualiseerde risicomatrix.

Bij deze exercitie zal meer aandacht, dan in 2017, worden besteed aan:

- het formuleren van beheermaatregelen waarmee de effecten van risico's worden verminderd of voorkomen.
- het benoemen van eigenaren van risico's en beleggen van de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de beheermaatregelen.

De andere veiligheidsregio's, waarmee vergeleken is, wijzen op het grote belang van het formuleren van beheermaatregelen. Hiermee kan ook een mogelijke beroep op het weerstandsvermogen worden beperkt. Het voornemen is om vanaf 2023 jaarlijks, aan de hand van een eenvoudige methodiek, met alle leidinggevenden de risicomatrix inclusief beheermaatregelen actueel te houden. Naast mogelijke financiële effecten van risico's wordt hierbij ook gekeken naar de effecten op de continuïteit van de bedrijfsprocessen en het imago van Veiligheidsregio IJsselland.

Hoewel de omvang van het weerstandsvermogen binnen Veiligheidsregio IJsselland ten opzichte van de andere vier vergelijkbare veiligheidsregio's laag is, is het advies om o.b.v. de externe toets op de begroting de norm voor de omvang van de algemene reserve te handhaven. Er is nog maar beperkt beroep gedaan op de algemene reserve sinds 2014 en zo wordt voorkomen dat er onnodig "dood" geld op de plank ligt. Wanneer in de toekomst blijkt dat de omvang van de algemene reserve te beperkt is dan zal een bijstelling plaats moeten vinden.

Kengetallen 2023	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
Netto schuldquote	58%	66%	64%	De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. 64% in 2024 is voldoende.
Solvabiliteitsratio	14%	13%	12%	De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Met 12% heeft VRIJ een laag solvabiliteitspercentage.
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	Dit kengetal vergelijkt de structurele baten en lasten met de totale baten.

Financiële begroting

Cao-ontwikkelingen

De werkgevers en vakcentrales hebben dinsdag 28 februari 2023 een principeakkoord over de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor medewerkers in dienst bij de veiligheidsregio's, inclusief brandweervrijwilligers, bereikt. Het akkoord kent een looptijd van 16 maanden tot 1 mei 2024. De daadwerkelijke invoering van de afspraken kan pas gebeuren als ook de leden van de werkgevers én de vakcentrales een definitief akkoord op de afspraken geven. Dit proces neemt minimaal acht weken in beslag. Dit gaat over de tijdsgrens heen van uiterste opleverdatum begroting 2024. Derhalve zijn deze nog niet verwerkt in de onderliggende stukken en bijdragen deelnemende gemeenten.

Prognose

De cao-ontwikkelingen zijn significant hoger dan de in de Kadernota 2024 opgenomen loonindex van 4,2%. Definitieve uitwerking van het effect wordt berekend na akkoord en verwerking in de nieuwe salaristabellen en overige arbeidsvoorwaarden. Via de bestuursrapportage zullen we rapporteren hoe deze verhoogde kosten gedekt gaan worden.

Prognose op basis van principe akkoord:

	Beschikbare index begroting 2023/2024	Benodigde index begroting 2024	Tekort index begroting 2024
Structurele meerkosten lonen	1.078.217	2.500.424	1.422.207

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

Het saldo van de totale exploitatiebegroting over 2024 bedraagt 46,9 miljoen euro. Hiervan kan 38,2 miljoen euro rechtstreeks worden toegerekend aan het programma Veiligheid. De ramingen van de ondersteunende diensten (overhead) komen per saldo uit op 8,7 miljoen euro. Hieronder wordt de financiële begroting weergegeven. De financiële begroting presenteert de geraamde baten en lasten per (sub)programma, waarbij de overheadkosten apart inzichtelijk zijn gemaakt. In bijlage 4 vindt u een overzicht op hoofdlijnen van de overheadkosten.

Programma Veiligheid	Begroting 2024	meerjarenramingen x € 1.000,--		
		2025	2026	2027
Exploitatielasten				
Voorkomen	2.422.840	2.423	2.423	2.423
Bestrijden en beheersen	36.228.408	36.318	36.293	36.228
Totaal exploitatielasten	38.651.248	38.741	38.716	38.651
Exploitatiebaten				
Voorkomen	0	0	0	0
Bestrijden en beheersen	-476.954	-477	-477	-477
Totaal exploitatiebaten	-476.954	-477	-477	-477
Saldo's				
Voorkomen	2.422.840	2.423	2.423	2.423
Bestrijden en beheersen	35.751.454	35.841	35.816	35.751
Totaal programma Veiligheid	38.174.294	38.264	38.239	38.174

Algemene dekkingsmiddelen				
Gemeentelijke bijdrage	-39.431.551	-39.705	-39.752	-39.752
Rijksbijdrage	-7.148.057	-7.148	-7.148	-7.148
Saldo algemene lasten en dekkingsmiddelen	-46.579.608	-46.853	-46.900	-46.900
Overige baten en lasten	0	0	0	0
Overzicht overhead	8.726.290	8.726	8.726	8.726
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	320.976	138	65	0
Bij: onttrekkingen aan reserves				
Programma Veiligheid	-287.980	-90	-65	0
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	-96.318	-48	0	0
Totaal onttrekkingen aan reserves	-384.298	-138	-65	0
Af: stortingen in reserves				
Programma Veiligheid	0	0	0	0
Algemene lasten en dekkingsmiddelen	63.322	0	0	0
Totaal stortingen in reserves	63.322	0	0	0
Saldo reserve mutaties	-320.976	-138	-65	0
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0

Gemeentelijke bijdrage (algemene dekkingsmiddelen)

De specifieke bijdrage per gemeente is berekend overeenkomstig de besluitvorming over de verdeelmethode op 8 december 2021. Het algemeen bestuur heeft gekozen voor de variant 50% gebaseerd op de historische kosten en 50% gebaseerd op de uitkering uit het gemeentefonds. De bijdrage per gemeente staat in de bijlage. De bijdrage is onderverdeeld in een vast aandeel en een maatwerkdeel. De maatwerkafspraken bestaan uit de FLO-bijdragen van de gemeente Zwolle, Deventer en Kampen, alsmede de afspraak met de gemeente Olst-Wijhe op het vlak van de continuering van de advisering van eenvoudige taken op het gebied van toezicht en handhaving.

De cijfers van 2024 zijn geïndexeerd voor lonen (4,2%) en prijzen (5,7%), conform de vastgestelde uitgangspunten in de vergadering van het algemeen bestuur op 15 februari 2023. Dit wordt ook de stijging in de lasten van het programma Veiligheid. Vanaf het jaar 2018 wordt er een bijdrage betaald voor bevolkingszorg. Conform de bestuurlijke afspraken naar aanleiding van de businesscase bevolkingszorg wordt deze op basis van inwoneraantallen verdeeld. In onderstaand blauwe kader is een opbouw van de gemeentelijke bijdrage weergegeven.

Rijksbijdrage (algemene dekkingsmiddelen)

Van het ministerie van Justitie & Veiligheid wordt een rijksbijdrage ontvangen. Jaarlijks worden in de maanden juni en december budgetcirculaires van het ministerie ontvangen. Hierin wordt de bijdrage die de veiligheidsregio ontvangt, bekend gemaakt. In de begroting 2024 zijn de voorlopig geldende bedragen (7,1 miljoen euro) uit de decembercircularie 2022

van J&V opgenomen. Dit is tijdens het opstellen van de begroting de laatst bekende circulaire, waarbij wordt aangegeven dat de bijdrage meerjarig gelijk blijft.

Opbouw van de gemeentelijke bijdrage

Bijdrage 2023 excl. maatwerk bevolkingszorg	37.990.683
Bij: loonindex (4,2%) en prijsindex (5,7%)	1.114.565
Bijdrage 2024 excl. maatwerk en bevolkingszorg	39.105.248
BIJ: Bijdrage bevolkingszorg (vanaf 2018)	167.089
BIJ: Maatwerkafspraken 2023	422.621
Bijdrage 2023 gemeenten excl. compensatie	39.694.958
Incidentele compensatie ingroei herverdeeffect	-96.318
Bijdrage 2023 gemeenten	39.598.640

Overige bijdragen

De veiligheidsregio verwacht in 2024 circa 3,5 miljoen euro te ontvangen aan overige bijdragen. Het grootste gedeelte hiervan, namelijk 2,9 miljoen euro, ontvangt de veiligheidsregio van de GGD voor de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken. Het overige bedrag van 600.000 euro betreft een aantal kleinere inkomsten, bijvoorbeeld uit de verkoop van voertuigen.

Uiteenzetting van de financiële positie

Nieuw beleid

Voor nieuw beleid blijft gelden het principe 'nieuw voor oud'. Een aantal ontwikkelingen, denk aan informatieveiligheid en de invoering van de omgevingswet, leidt mogelijk tot kosten die niet uit de begroting gefinancierd kunnen worden. Mocht dit het geval zijn, dan zullen keuzes hierover aan het bestuur worden voorgelegd.

Financieel perspectief

In de Kadernota staan de financiële uitgangspunten. Het resterende deel (2024 65.000 euro van in totaal 1.100.000 euro) vastgestelde structurele besparingen voor oplopend btw-nadeel is in deze begroting verwerkt.

Meerjarenperspectief

Niet alle financiële effecten voor de toekomst zijn te kwantificeren terwijl een aantal ontwikkelingen zich zeker voor zal doen. Enkele belangrijke ontwikkelingen zijn:

1. Het op peil houden van de huisvesting
2. Het verhogen van informatieveiligheid en privacybescherming
3. Het verbeteren/uitbreiden van de informatievoorziening
4. Het opleiden van nieuwe vrijwilligers (kortere verbanden)

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is het niet toegestaan voorzieningen op te nemen voor jaarlijkse terugkerende verplichtingen met een vergelijkbare volume. Dit gaat vooral om verplichtingen rondom vakantiegeld en het opgebouwde saldo vakantiedagen. Deze lasten zijn structureel gedekt binnen de begroting.

Vervangingsinvesteringen

In bijlage 2 zijn de (vervangings)investeringen voor het jaar 2024 opgenomen aan de hand van het meerjaren investeringsplan. Deze zijn onderverdeeld in de BBV- categorieën. De geplande investeringen zijn aan te merken als investeringen met economisch nut en worden geactiveerd conform het vastgestelde afschrijvingsbeleid. De effecten van deze investeringen hebben geen invloed op de begroting vanaf 2024, aangezien de afschrijving start het jaar na ingebruikname.

Reserves en voorzieningen

Het geraamde verloop van de reserves en voorzieningen in 2024 is als volgt:

Reserves	Boekwaarde 01-01-2024	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve	1.000.000			1.000.000
Transitie Meldkamer	564.797		-113.866	450.931
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	266.362		-96.318	170.044
Egalisatiereserve kapitaallasten*	2.967.832	63.322	-174.114	2.857.040
Egalisatiereserve opleiden & oefenen	100.000			100.000
Totaal	4.898.991	63.322	-384.298	4.578.015

**De egalisatiereserve is voor opvang van de fluctuatie in de kapitaallasten. Daarnaast kan deze reserve wellicht worden ingezet voor de demping van de toekomstige meerkosten energietransitie.*

Voorzieningen	Boekwaarde 01-01-2024	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2024
Spaarverlof	50.000	12.000		62.000
Totaal	50.000	12.000		62.000

Incidentele baten en lasten

In de begroting worden bijna alle structurele lasten met structurele baten gedekt, met uitzondering van een maatwerkafpraak met de gemeente Olst-Wijhe van 33.419 euro. In deze gemeente worden de eenvoudige taken op het gebied van toezicht en handhaving nog verricht door personeel in loondienst van de veiligheidsregio. Bij de meeste gemeenten werden deze eenvoudige taken al in de afronding van de financiële nulmeting verrekend en door henzelf uitgevoerd. Mocht de gemeente Olst-Wijhe in de toekomst besluiten om de eenvoudige taken zelf te verrichten, dan dient dit binnen de veiligheidsregio te leiden tot een bezuiniging van 33.419 euro.

Bijlagen

Gemeentelijke bijdrage 2024

Gemeente	Percentage	Gemeentelijke bijdrage 2023 (excl. Maatwerk en BZ)	Indexering 2024	Bijdrage bevolkingszorg (o.b.v. het inwoneraantal)	Maatwerk afspraak	Bijdrage in begroting 2024	Incidentele compensatie 2024	Totale bijdrage in begroting 2024
Dalfsen	5,08%	1.930.290	56.631	9.057		1.995.978		1.995.978
Deventer	18,92%	7.187.595	210.869	31.507	213.433	7.643.404		7.643.404
Hardenberg	11,04%	4.193.650	123.033	19.193		4.335.876		4.335.876
Kampen	8,54%	3.244.003	95.172	17.017	8.169	3.364.361	-45.005	3.319.356
Olst-Wijhe	3,77%	1.430.583	41.970	5.744	33.419	1.511.717		1.511.717
Ommen	3,76%	1.429.756	41.946	5.732		1.477.434		1.477.434
Raalte	6,70%	2.544.334	74.645	11.845		2.630.825		2.630.825
Staphorst	2,82%	1.072.264	31.458	5.367		1.109.079	-11.558	1.097.521
Steenwijkerland	8,75%	3.325.824	97.573	13.896		3.437.292	-39.755	3.397.537
Zwartewaterland	4,48%	1.703.718	49.983	7.147		1.760.849		1.760.849
Zwolle	26,13%	9.928.676	291.286	40.583	167.600	10.428.145		10.428.145
Totaal	100%	37.990.683	1.114.565	167.089	422.621	39.694.958	-96.318	39.598.640

Investeringsen 2024

Categorie	Investeringsen
Bedrijfsgebouwen	100.000
Grond en terreinen	0
Vervoersmiddelen	3.309.921
Machines, apparaten en installaties	220.000
ICT	350.000
Brandveiligheidsvoorzieningen	2.429.890
Oefenen	0
Jeugdbrandweer	0
	6.409.811

Overzicht baten en lasten

Jaar 2024	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	-20.000	89.246	69.246
0.4 Overhead	-2.834.085	11.560.375	8.726.290
0.5 Treasury	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	2.191.185	2.191.185
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	-384.298	63.322	-320.976
0.11 Resultaat van de rekening baten en lasten	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-47.036.562	36.075.114	-10.961.448
2.1 Verkeer en vervoer	0	295.702	295.702
8.3 Wonen en bouwen	0	0	0
	-50.274.945	50.274.945	0

Specificatie kosten overhead

Jaar 2024	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	-2.834.085	8.346.147	5.512.062
Directie	0	566.422	566.422
Staf & beleid	0	1.444.137	1.444.137
Managers	0	757.469	757.469
Management ondersteuning	0	446.200	446.200
	-2.834.085	11.560.375	8.726.290

Geprognotiseerde balans

Balans (x 1.000)	1-1-2024	31-12-2024		1-1-2024	31-12-2024
Materiële vaste activa	36.085	36.958	Eigen vermogen	4.899	4.578
Voorraad	150	150	Vreemd vermogen	50	62
Vorderingen	1.100	1.102	Langlopende schulden	28.823	30.000
Liquide middelen	400	400	Kortlopende schulden	2.167	2.167
Overlopende activa	1.004	1.014	Overlopende passiva	2.800	2.817
	38.739	39.624		38.739	39.624

EMU-saldo

	2023	2024 Volgens begroting	2025 Volgens meerjaren- raming	2026 Volgens meerjaren- raming
Berekend EMU- saldo	-1.802	-1.829	-1.940	-1.940

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Aan de raden van de gemeenten, die
deelnemen aan Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 16 maart 2023, Zwolle
Kenmerk: V23.000537
Doorkiesnummer: 088-1197347
Onderwerp: Concept Programmabegroting 2024

Geachte (leden van de) gemeenteraad,

Op 22 februari 2023 hebben wij de financiële en beleidsmatige kaders en uitgangspunten voor de programmabegroting 2024 naar u gestuurd. Deze zijn op 15 februari 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. Op basis daarvan is de concept programmabegroting 2024 opgesteld. Het concept van deze begroting bieden wij u hierbij aan. De programmabegroting wordt op 12 juli ter vaststelling geagendeerd in de vergadering van ons algemeen bestuur. Wij sturen u deze documenten voor 20 maart toe, zodat u de noodzakelijke informatie beschikbaar hebt voor uw perspectief- of voorjaarsnota. Tevens is het mogelijk dat u als gemeenteraad een zienswijze op de programmabegroting indient.

We leven momenteel in een turbulente tijd: er zijn diverse ontwikkelingen met (deels) financiële consequenties. Genoemd kunnen worden de cao-ontwikkelingen, energiekosten, inflatie en crises die elkaar opvolgen. Desalniettemin blijft Veiligheidsregio IJsselland in 2024 continu klaar staan met kennis, mensen en middelen om de kerntaken goed uit te voeren: het versterken van veiligheid, beperken van risico's waar het kan en bestrijden van incidenten wanneer dat moet. De veiligheidsregio investeert daarvoor in vakmanschap van medewerkers, in verbinding met onze partners en in een sterke interne binding met ons vak en onze collega's. Nieuwe ontwikkelingen en risico's in het veiligheidsdomein vragen om een flexibele invulling van onze rol en wijze van samenwerken met onze partners.

Financieel meerjarenperspectief

Deze begroting beslaat, net als de begroting 2023, in totaal circa 48 miljoen euro. In de aanloop naar de begroting 2024 hebben wij door Tien organisatieadvies een toets laten uitvoeren op de toekomstbestendigheid van de meerjarenbegroting. De algemene conclusie is dat de meerjarenbegroting 2023-2027 een goede basis is voor de continuïteit van de organisatie. Echter, een aantal ontwikkelingen, zoals informatieveiligheid en de invoering van de omgevingswet, leidt mogelijk tot meerkosten die niet structureel uit de begroting gefinancierd kunnen worden. Dit geldt ook voor de opgave om een toekomstbestendige uitrukorganisatie voor de brandweer te creëren, binnen de kaders die door Europese regelgeving gesteld worden. Dergelijke ontwikkelingen leiden tot nieuw beleid, zonder dat bestaand beleid kan worden afgebouwd. Bestuurlijk is het van belang de begroting goed te blijven monitoren om steeds vroegtijdig te kunnen beoordelen in welke mate "nieuw voor oud" als leidend principe voor de begroting kan gelden.

De extra gelden die landelijk structureel beschikbaar zijn gesteld ten behoeve van de ontwikkeling van crisisbeheersing en informatievoorziening geven budgettair extra ruimte om de ontwikkelingen zoals aangegeven in de beleidsagenda verder vorm te geven. Deze gelden worden ingezet conform de landelijk gestelde uitgangspunten.

In de begroting is een eerder vastgestelde structurele besparing verwerkt. Het resterende deel (€ 65.000 van in totaal € 1.100.000) van deze vastgestelde structurele besparingen voor het oplopend btw-nadeel, is in deze begroting verwerkt.

Structurele taken en nieuwe ambities

De begroting voor 2024 is op hoofdlijnen uitgewerkt. In de begroting is onderscheid gemaakt tussen structurele taken en nieuwe ambities. Voor de nieuwe ambities worden vooralsnog geen financiële middelen vrijgemaakt. Als bestuur monitoren we de uitvoering door middel van bestuursrapportages na vier en na acht maanden. Hierin wordt ook de dienstverlening per gemeente meegenomen.

De gemeentelijke bijdrage in 2024 staat in onderstaande tabel.

Gemeente	Percentage	Gemeentelijke bijdrage 2023 (excl. Maatwerk en BZ)	Indexering 2024	Bijdrage bevolkingszorg (o.b.v. het inwoneraantal)	Maatwerk afspraak	Bijdrage in begroting 2024	Incidentele compensatie 2024	Totale bijdrage in begroting 2024
Dalfsen	5,08%	1.930.290	56.631	9.057		1.995.978		1.995.978
Deventer	18,92%	7.187.595	210.869	31.507	213.433	7.643.404		7.643.404
Hardenberg	11,04%	4.193.650	123.033	19.193		4.335.876		4.335.876
Kampen	8,54%	3.244.003	95.172	17.017	8.169	3.364.361	-45.005	3.319.356
Olst-Wijhe	3,77%	1.430.583	41.970	5.744	33.419	1.511.717		1.511.717
Ommen	3,76%	1.429.756	41.946	5.732		1.477.434		1.477.434
Raalte	6,70%	2.544.334	74.645	11.845		2.630.825		2.630.825
Staphorst	2,82%	1.072.264	31.458	5.367		1.109.079	-11.558	1.097.521
Steenwijkerland	8,75%	3.325.824	97.573	13.896		3.437.292	-39.755	3.397.537
Zwartewaterland	4,48%	1.703.718	49.983	7.147		1.760.849		1.760.849
Zwolle	26,13%	9.928.676	291.286	40.583	167.600	10.428.145		10.428.145
Totaal	100%	37.990.683	1.114.565	167.089	422.621	39.694.958	-96.318	39.598.640

Enkele ‘highlights’ in 2024 zijn:

Voorkomen

- Er vindt permanente risicomonitoring plaats in de veiligheidsketen. Nieuwe en actuele risico’s worden geduid met partners. Zo nodig worden acties ingezet. De methodiek om te komen tot deze kortcyclische risicomonitoring wordt verder doorontwikkeld.
- In ieder advies op een omgevingsvergunning is een paragraaf ‘risicogerichtheid’ opgenomen. In deze paragraaf staat een advies, aanvullend op de wettelijke regels, gericht op het verder beperken van onveilige situaties.
- Een speerpunt van het Programma Veilig Leven is de inzet op werkelijke gedragsverandering, naast bewustwording. In 2024 gaan we verder met het verkennen van de mogelijkheden om burgerkracht en samenredzaamheid in onze regio aan te boren en te versterken. Daarbij willen we ook meer en meer ons virtuele kennisplatform uitbouwen.

Bestrijden en beheersen

- Het programma Toekomstbestendige brandweezorg richt zich op de volgende thema's: maatwerk in incidentbestrijding, informatiegestuurd werken, voor en met elkaar werken, vakinhoud in beweging en organisatie.
- Het programma Risico- en Crisisbeheersing richt zich op het informatiegestuurd werken (beter voorbereid zijn op risico's) in de hele veiligheidsketen en het zorgen voor een respons die langdurig kan worden volgehouden.

Aanvullende ambities

- Wij geven uitvoering aan de maatregelen die geselecteerd zijn om de CO₂-uitstoot van de veiligheidsregio te verminderen. Op die manier blijven wij tevens gecertificeerd op niveau 3 van de CO₂-prestatieladder. In 2024 willen we doorgroeien naar niveau 4. De kosten dekken we binnen de begroting. Naast de prestatieladder worden ook andere initiatieven ontplooid in het kader van duurzaamheid, bijvoorbeeld bij het onderdeel brandweer.
- Informatievoorziening (inclusief voldoen aan Woo) & Informatieveiligheid (inclusief BIO), als vervolg op de acties die in 2023 worden ingezet.
- Invoering gewijzigde gemeenschappelijke regeling.
- Herijking huisvestingsbeleid.
- Het versterken van onze positie op de arbeidsmarkt: onder andere door kantoorfuncties te koppelen aan repressieve functies om het werk interessanter te maken. Zo versterken we de interne mobiliteit en diversiteit.

Proces begroting 2024

Als gemeenteraad hebt u gedurende twaalf weken de gelegenheid om schriftelijk een zienswijze op deze conceptbegroting bij ons in te dienen. We hechten waarde aan de mening van de gemeenteraad. Om die reden horen we het ook graag als u geen gebruik maakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Kunt u uw reactie voor 12 juni geven? U kunt dat doen door een mail te sturen naar bestuurssecretariaat@vrijsselland.nl. Ingebrachte zienswijzen betrekken wij bij het voorstel over de programmabegroting 2024 voor het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur bespreekt dit op 12 juli 2023. De voorbereiding hiervan vindt plaats in de vergadering van het dagelijks bestuur op 28 juni 2023.

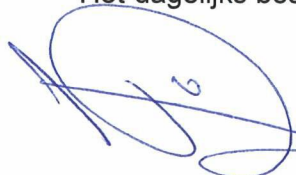
De vastgestelde begroting kunt u vanaf 17 juli vinden op onze website www.vrijsselland.nl.

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Henk Schreuders, telefoonnummer 088-1197922, mailadres h.schreuders@vrijsselland.nl of Fleur Wilmsen, telefoonnummer 088-1197347 en mailadres f.wilmsen@vrijsselland.nl.

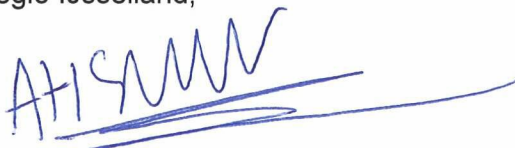
Hartelijk dank voor uw betrokkenheid.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland,

P.H. Snijders, voorzitter

A.H. Schreuders, secretaris

Externe toets op meerjaren- begroting 2023-2026

Veiligheidsregio IJsselland

Concept-rapportage

Arnhem, 7 maart 2023

Opdrachtgever: Veiligheidsregio IJsselland
De heer H. Schreuders
Marsweg 39
8013 PE ZWOLLE

Aan: h.schreuders@vrijsselland.nl

Auteur: Peter Seinen

Project: Externe toets op meerjarenbegroting
Veiligheidsregio IJsselland

Betreft: Concept-rapportage

Ons kenmerk: 22044-003-pse/hde

Contact Tien organisatieadvies
Utrechtseweg 70
6812 AH Arnhem

pseinen@tienorganisatieadvies.nl

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt zonder uitdrukkelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUD

0. Bestuurlijke- en managementsamenvatting	4
1. Aanleiding en doel van de externe toets	6
2. Onderzoeksvragen	7
3. Opzet van de externe toets	8
4. Deelvraag 1: de formatie (en personeelskosten) en overige kosten	10
5. Financiële resultaten en financiële indicatoren	13
5.1 Financiële resultaten 2019, 2020 en 2021	13
5.2 Financiële indicatoren	17
6. Deelvraag 2: relevante toekomstige ontwikkelingen en risico's?	20
6.1 Ontwikkelingen	20
6.2 Risico's	25
7. Deelvraag 3: ontwikkelingen/risico's financieel vertaald in meerjarenbegroting?	28
7.1 Financiële vertaling van ontwikkelingen	28
7.2 Financiële vertalingen risico's: conclusies op hoofdlijnen	30
8. Deelvraag 4: aanpassingen in budgetten nodig?	32
8.1 Opwaartse aanpassingen budgetten	32
8.2 Neerwaartse aanpassingen budgetten	32
9. Beantwoording hoofdvraag en conclusies	35
10. Aanbevelingen	38

0. BESTUURLIJKE- EN MANAGEMENTSAMENVATTING

In deze samenvatting is de beantwoording van de hoofdvraag van deze externe toets beknopt weergegeven. De hoofdvraag voor de externe toets is: Is de meerjarenbegroting van de VRIJ zodanig uitgewerkt dat de continuïteit van de organisatie is geborgd?

De algemene conclusie is dat de meerjarenbegroting 2023-2027 een goede basis is voor de continuïteit van de VRIJ. Bij de start van de VRIJ zijn de meeste (financiële) onderdelen van de gemeenten "schoon door de poort" gegaan na een gedegen voorbereiding van het fusieproces. Daarnaast zijn financiële risico's voor VRIJ zelf beperkt onder andere door vrijwel alle gebouwen te huren en FLO-budgetten bij de betreffende gemeenten te laten.

Bij de algemene conclusie is wel een aantal opmerkingen te plaatsen. Net zoals bij de andere vier, in de toets betrokken, Veiligheidsregio's spelen er diverse ontwikkelingen. De financiële effecten daarvan zijn nog niet bekend en dus ook nog niet verwerkt. Het beeld is dat VRIJ wel relatief veel ontwikkelingen en risico's in beeld heeft en volgt. Niet alle financiële effecten zijn voor de toekomst te kwantificeren terwijl een aantal ontwikkelingen zich zeker voor zal doen. Enkele belangrijke ontwikkelingen die in de analyse naar voren komen zijn: het op peil houden van de huisvesting, verhogen van de informatieveiligheid, verbeteren/uitbreiden van de informatievoorziening en het opleiden van nieuwe vrijwilligers. Voor het op peil houden van de huisvesting beschikt VRIJ nog niet over een strategisch/meerjaren en financieel vertaald plan.

De omvang van het weerstandsvermogen, in de vorm van een algemene reserve, is relatief laag ten opzichte van de vier andere Veiligheidsregio's. Een groot deel van de risico's genoemd door andere Veiligheidsregio's wordt door VRIJ ook onderkend en beschreven en een kleiner deel (10 van de 48) niet. Net als bij een aantal andere Veiligheidsregio's is de risico-inventarisatie/-matrix niet actueel. Dit is van belang omdat dan ook beheermaatregelen kunnen worden geformuleerd.

Gecorrigeerd voor de huisvestingslasten liggen de totale kosten van VRIJ per 10.000 iets lager dan het gemiddelde in benchmark met 17 Veiligheidsregio's. Ondanks dat heeft de VRIJ, net als de andere 4 Veiligheidsregio's, positieve financiële resultaten gerealiseerd in de periode 2019-2021. De oorzaken van de positieve financiële resultaten zijn vergelijkbaar. Naast de positieve incidentele resultaten, is de VRIJ ook in staat geweest een aantal financiële knelpunten zelf op te lossen, zoals de nieuwbouw in Diepenheim en incidenteel de hogere energielasten.

Bij de beoordeling van financiële resultaten door het bestuur is het van groot belang om onderscheid aan te blijven brengen in structurele en incidentele mee- en tegenvallers. Hiermee kan worden voorkomen dat er bijvoorbeeld structurele bezuinigingstaakstellingen worden opgelegd die op termijn tot financiële knelpunten leiden (2 maal een incidenteel voordeel is nog geen structureel voordeel).

VRIJ heeft een egalisatiereserve gevormd voor de kapitaallasten materieel (circa € 3 miljoen). Er wordt door de VRIJ een doorlooptijd voor het investeringsplan gehanteerd van 10 jaar. Andere Veiligheidsregio's hanteren een termijn afgestemd op langste afschrijvingstermijn (die van tank-autospuiten of hoogwerkers). De omvang van de egalisatiereserve kan bij een dergelijke termijn beter worden onderbouwd en in beeld worden gebracht.

Andere veiligheidsregio's hebben de afgelopen jaren een belangrijk deel van hun financiële resultaten gestort in reserves voor vastgoed en onderhoud om deze op voldoende niveau te brengen. Door VRIJ is dit niet gedaan. In de huurtarieven binnen VRIJ is destijds rekening gehouden met de kosten voor groot onderhoud en nieuwbouw/vervanging. In de praktijk blijkt dat bijvoorbeeld bij de nieuwbouw in Diepenveen onvoldoende financiële ruimte binnen het huisvestingsbudget beschikbaar was. Er zijn de komende jaren ook verbeteringen in andere kazernes nodig waarvoor naar verwachting onvoldoende budget is gereserveerd bij de gemeenten als eigenaren. Bij de actualisatie van het vastgoedbeleid komt VRIJ hier separaat op terug.

De omvang van de overhead van de VRIJ ligt onder het gemiddelde van de benchmark van Berenschot. Dit is financieel gezien gunstig, maar bij een aantal onderdelen moet ervoor worden gewaakt dat deze niet onder een kritische ondergrens zakken.

De andere vier Veiligheidsregio's hebben kwalitatief (niet gekwantificeerd) een aantal opties aangegeven om te besparen. In de 9 aanbevelingen aan het eind van deze rapportage komen wij hier en op een aantal andere onderwerpen terug.

1. AANLEIDING EN DOEL VAN DE EXTERNE TOETS

Sinds de formele start van de Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ) zijn er wisselingen geweest in het Algemeen en Dagelijks bestuur. Het grootste deel van de huidige leden van het Algemeen Bestuur maakte nog geen deel uit van het bestuur bij de start van de VRIJ.

Vanwege dit gegeven en diverse ingrijpende ontwikkelingen in de afgelopen periode, zoals de Coronapandemie en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, heeft de directie van de Veiligheidsregio behoefte aan een externe toets op de meerjarenbegroting 2023-2026. Het resultaat van deze toets wil de directie van de VRIJ met het bestuur delen, zodat een gedeeld beeld ontstaat van:

- De financiële positie van de VRIJ op dit moment en voor de komende jaren.
- De financiële positie ten opzichte van andere Veiligheidsregio's (personeelskosten en overige kosten voor zowel de primaire als ondersteunende processen).
- De risico's voor de Veiligheidsregio IJsselland en omvang van de weerstandscapaciteit voor de komende jaren ook in vergelijking met andere Veiligheidsregio's.
- Relevante externe en interne ontwikkelingen voor de VRIJ en wat daarvan de mogelijke financiële consequenties kunnen zijn ook in vergelijking met de andere Veiligheidsregio's.

Op basis van deze externe toets ontstaat een gedeeld beeld bij de huidige bestuurders over de financiële positie van de VRIJ en de opzet van de begroting. Ook worden aandachtspunten in beeld gebracht die van belang zijn voor de (financiële) continuïteit van de organisatie en eventuele keuzes die gemaakt moeten worden.

In de planning is er voor gekozen om de resultaten te presenteren voorafgaand aan het opstellen en/of behandelen van de meerjarenbegroting 2024-2027, zodat de uitkomsten van de externe toets hierbij betrokken kunnen worden.

2. ONDERZOEKSVRAGEN

Voor de externe toets zijn één hoofdvraag en vier deelvragen geformuleerd.

Hoofdvraag van de externe toets:

Is de meerjarenbegroting van de VRIJ zodanig uitgewerkt dat de continuïteit van de organisatie is geborgd?

Deelvragen:

1. Is de omvang van de formatie (en personeelskosten) en overige kosten adequaat en hoe verhouden deze zich tot andere Veiligheidsregio's?
2. Is er een volledig beeld van relevante toekomstige ontwikkelingen en risico's en hoe verhouden deze zich tot die gesignaleerd door andere Veiligheidsregio's?
3. Zijn toekomstige ontwikkelingen en risico's voldoende financieel vertaald in de meerjarenbegroting?
4. Zijn er aanpassingen in budgetten nodig en/of mogelijk zowel opwaarts als neerwaarts in de meerjarenbegroting?

Deze vragen worden in deze rapportage op basis van een analyse beantwoord.

3. OPZET VAN DE EXTERNE TOETS

Deelvraag 1 van de externe toets wordt beantwoord met behulp van een benchmark uitgevoerd door Berenschot. Berenschot hanteert een zorgvuldige benchmarkmethodiek die specifiek gericht is op Veiligheidsregio's. De actuele gegevens van VRIJ zijn in de deze benchmark ingevoerd en op basis daarvan ontstaat een beeld van de omvang van de formatie, personeelskosten en alle overige kosten. De benchmark van Berenschot is als bijlage aan deze rapportage toegevoegd.

Voor de beantwoording van de **deelvragen 2 en 3** is naast de benchmark van Berenschot een vergelijking uitgevoerd op een aantal onderdelen met vier vergelijkbare Veiligheidsregio's. Hierbij is gekeken naar de externe en interne ontwikkelingen waar rekening mee wordt gehouden en de risico's die worden geïdentificeerd. Daarnaast is ook nog een vergelijking gemaakt van de financiële indicatoren die door de Veiligheidsregio's worden gerapporteerd.

De vergelijking met de vier andere Veiligheidsregio's (Limburg-Noord, Brabant-Noord, Groningen en Gelderland-Zuid) bestond uit een analyse van een aantal documenten en één groepsinterview per Veiligheidsregio. Deze vier Veiligheidsregio's maken ook deel uit van de benchmark van Berenschot. Bij de schriftelijke analyse is gekeken naar de volgende documenten:

- Jaarrekeningen 2019, 2020 en 2021 met name de passages met de financiële resultaten plus de toelichtingen daarop.
- Meerjarenbegroting 2023-2026.
- Actuele (strategische) beleidsplan.
- Indien beschikbaar het actuele risicoprofiel.
- Overige relevante documenten variërend per Veiligheidsregio.

De interviews zijn uitgevoerd aan de hand van een vragenlijst per Veiligheidsregio mede opgesteld naar aanleiding van de schriftelijke analyse. De vragen waren er op gericht om onduidelijkheden (naar aanleiding van de schriftelijke analyse) te verhelderen, dieper op bepaalde onderdelen in te gaan en om op hoofdlijnen een beeld van de financiële positie van de betreffende Veiligheidsregio's te krijgen. De medewerking aan de interviews was constructief en positief en alle vier de interviews hebben veel bruikbare informatie opgeleverd.

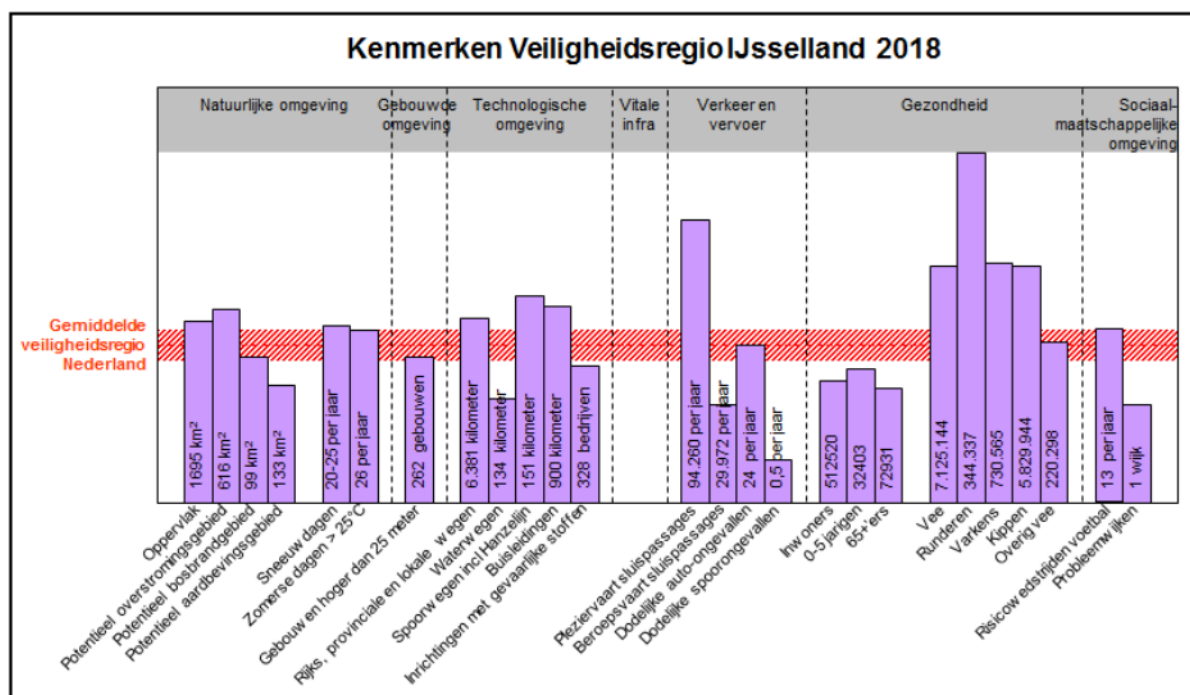
Op basis van een combinatie van voorgaande analyses wordt **deelvraag 4** beantwoord en daarna ook de **hoofdvraag** van de externe toets.

Bij de vergelijking met andere Veiligheidsregio's wordt bij de interpretatie van gegevens, waar mogelijk en nodig, rekening gehouden met het specifieke risicoprofiel van de VRIJ en dat van andere Veiligheidsregio's.

	Veiligheidsregio's	Inwoners	Aantal fte	Aantal vrijwilligers	Bevolkingsdicht heid per km2	Oppervlakte in km2	Aantal gemeenten	Aantal kazernes
1	IJsselland	537.993	259	819	316	1.700	11	37
2	Limburg-Noord	518.282	268	774	341	1.521	15	30
3	Brabant-Noord	659.524	278	951	486	1.356	11	38
4	Gelderland-Zuid	561.409	334	729	540	1.040	16	36
5	Groningen	585.866	323	725	252	2.324	24	39
	Totaal	2.863.074	1.462	3.998	1.936	7.941	77	180
	Gemiddeld	572.615	292	800	387	1.588	15	36

Tabel 1. Belangrijke kenmerken en cijfers van de vijf Veiligheidsregio's betrokken in de analyse

Ten opzichte van het gemiddelde van de andere 4 Veiligheidsregio's heeft IJsselland minder inwoners op een grotere oppervlakte wat tot een relatief lagere bevolkingsdichtheid leidt. Het aantal fte ligt in absolute zin onder het gemiddelde maar per 10.000 inwoners op het gemiddelde. Het aantal vrijwilligers is in absolute zin en per 10.000 inwoners wat hoger, mogelijk ook omdat VRIJ minder problemen heeft dan andere Veiligheidsregio's bij het werven van vrijwilligers. Het aantal deelnemende gemeenten is lager dan gemiddeld en het aantal kazernes is gemiddeld.

Tabel 2. Kenmerken VRIJ in 2018 vergeleken met het landelijke gemiddelde

Dit schema is ter informatie opgenomen. Het geeft een beeld van de kenmerken van VRIJ ten opzichte van andere veiligheidsregio's waarbij onder andere opvalt dat de veestapel in IJsselland en de pleziervaart sluispassages duidelijk hoger zijn dan elders.

4. DEELVRAAG 1: DE FORMATIE (EN PERSONEELSKOSTEN) EN OVERIGE KOSTEN

Deelvraag 1: Hoe verhouden de formatie (en personeelskosten) en overige kosten zich tot andere Veiligheidsregio's?

De Veiligheidsregio IJsselland nam in 2018 ook deel aan de benchmark Veiligheidsregio's, toen de benchmark opgezet werd. Sinds die start met vijf Veiligheidsregio's is de benchmark van Berenschot inmiddels gegroeid naar een vergelijking van in totaal 17 Veiligheidsregio's. In het algemeen representeren de Veiligheidsregio's in de huidige benchmark met name de gebieden buiten de grote steden, met uitzondering van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

In de benchmark worden de formatie, personeelskosten en overige kosten vergeleken, op basis van de begroting 2023 van de Veiligheidsregio IJsselland met zestien andere Veiligheidsregio's die in de database zijn opgenomen. In de benchmark wordt onderscheid gemaakt tussen primaire processen en overheadprocessen.

Totale omvang overhead

De toegedeelde kosten van VRIJ zijn verdeeld over het primair proces en de overhead. In de VRIJ bedragen de kosten van de overhead 17% van de totale kosten. De kosten van het primair proces bedragen dus 83% van de totale kosten. In verhouding zijn de kosten van de overhead en **de omvang van de overheadformatie van VRIJ lager dan het gemiddelde** in de benchmark van 17 Veiligheidsregio's dat op 22% ligt.

Totale kosten primaire processen

De totale kosten van VRIJ die toegedeeld zijn aan het primair proces bedragen € 37.400.000. Dit bedrag is **in absolute zin vergelijkbaar met het gemiddelde in de benchmark** van 17 Veiligheidsregio's. De kosten in het primair proces zijn onder te verdelen in personele kosten (o.a. loonkosten) en algemene kosten. De algemene kosten bestaan uit overige personele kosten, huisvestingskosten, ICT-kosten en overige materiële kosten. In verhouding heeft de VR IJsselland minder personele kosten en meer algemene kosten in het primair proces.

Het aantal inwoners van VRIJ bedraagt 537.993 en ligt lager dan het gemiddelde van de andere 17 Veiligheidsregio's. Wanneer gecorrigeerd wordt voor de omvang van de Veiligheidsregio, dan liggen de **totale kosten van VRIJ per 10.000 inwoners hoger dan gemiddeld**.

De belangrijkste verklaring hiervoor is dat de huisvestingskosten van het primaire proces per 10.000 inwoners van VRIJ opgenomen in de begroting, hoger zijn dan in de andere Veiligheidsregio's in de benchmark. De huisvestingskosten per 10.000 inwoners van de VRIJ zijn zelfs het hoogst in de benchmark. Voor VRIJ gaat het om een bedrag van € 5,8 miljoen ten opzichte van een gemiddelde van € 3,1 miljoen in de benchmark.

Dit verschil van € 2,7 miljoen wordt niet veroorzaakt door het aantal kazernes want dat is gemiddeld. Het is een gevolg van een bewuste keuze bij de start van VRIJ, om alle huisvestingskosten transparant en volledig in de begroting van de VRIJ in beeld te brengen. De beschikbare budgetten voor huisvesting voor de huurder de VRIJ en de eigenaren, in vrijwel alle gevallen de deelnemende gemeenten, zijn daarmee in beeld.

De huisvestingskosten zijn niet goed vergelijkbaar in de benchmark omdat andere Veiligheidsregio's deze kosten niet opgenomen hebben in hun begroting. In die Veiligheidsregio's zijn de huisvestingskosten van de gebouwen/kazernes alleen opgenomen in de begrotingen van de gemeenten die eigenaar zijn. De gemeenten in IJsselland zouden als eigenaar in principe in staat moeten zijn om de huurbedragen apart te zetten en te bestemmen voor het meerjarige groot onderhoud en nieuwbouw of renovatie.

Mogelijk speelt ook een rol dat VRIJ al beschikt over een hoofdlocatie en grotere nevenlocaties die al op orde zijn en waarvan de kosten ook in de begroting zijn opgenomen. Bij de andere 4 Veiligheidsregio's is dat minder het geval en moet er nog fors geïnvesteerd worden in hoofdlocatie en andere posten met een kantoorfunctie.

In andere Veiligheidsregio's in de benchmark van Berenschot wordt een deel van de kazernes "om niet" door de Veiligheidsregio's gebruikt waardoor de kosten/huisvestingsbudgetten niet zichtbaar zijn in de begrotingen van de Veiligheidsregio's. Wanneer de **huisvestingskosten buiten beschouwing** gelaten worden, is het absolute **niveau van de totale kosten** van de VR IJsselland wat **lager dan gemiddeld**.

De huisvestingskosten van de 4 Veiligheidsregio's, waarmee meer diepgaand vergeleken is, nemen fors toe op basis van meerjarige huisvestingsplannen voor de komende periode van 5 tot 20 jaar fors toe. Financieel gezien vormt het op peil houden, versterken en optimaliseren van de huisvesting in die Veiligheidsregio's de belangrijkste interne ontwikkeling. Ook voor VRIJ kan dit tot een stijging van de kosten leiden.

Het primair proces is in de benchmark verdeeld in een aantal hoofdprocessen conform de Veiligheidsregio Referentiearchitectuur 2.0 (VERA 2.0). De verdeling van de personele kosten per 10.000 inwoners over de hoofdprocessen is weergegeven in figuur 4 op pagina 6 in de rapportage van Berenschot die als bijlage is toegevoegd. Hieruit blijkt dat de personele kosten van de VRIJ per 10.000 inwoners voor de meeste processen onder het gemiddelde liggen. De uitzondering hierop zijn de brandweerprocessen, waar de personele kosten 16% hoger zijn dan gemiddeld. Dit verschil zal nog toenemen wanneer er nog een beroepspost in VRIJ bij zou komen.

Dit verschil in personele kosten is moeilijk om snel te verklaren. Het ligt niet aan het aantal 24 uren medewerkers dat in VRIJ lager ligt dan het gemiddelde van de benchmark. Mogelijk is er een verschil in inroostering. Dit onderdeel vraagt nog om een nadere analyse. Bij brandweerprocessen worden de opkomsttijden binnen VRIJ relatief weinig overschreden, en is de gemiddelde opkomsttijd laag in vergelijking met andere regio's.

Daarnaast liggen de personele kosten per 10.000 inwoners bij de VRIJ op het proces "voorbereiden van hulp en zorg", dat sterke raakvlakken heeft met het hoofdproces "Brandweerprocessen", 19% lager dan het gemiddelde in de benchmark.

Verder valt op dat de personele kosten voor het proces "beheersen van risico's" per 10.000 inwoners 20% lager is dan gemiddeld in de benchmark, terwijl het aantal gevraagde adviezen op aangevraagde bouwvergunningen per 10.000 inwoners 43% en het totale aantal controles per 10.000 inwoners 51% lager liggen. Het type controles en adviezen kan verschillen. Ook dit is een nadere analyse waard.

Omvang overhead uitgesplitst

De totale omvang van de overheadformatie van VRIJ bedraagt afgerond 64 fte. De overheadformatie is hiermee 17,5% van de totale formatie van de VRIJ. Dit is aanzienlijk lager dan gemiddeld in de referentiegroep (gemiddelde overheadformatie 19,3%). Omgerekend in fte's gaat het om een verschil van 4,8 fte.

De meest opvallende overheadcategorieën met meer formatie zijn:

- Informatisering en automatisering: VRIJ zet 31% meer formatie in dan gemiddeld in de referentiegroep, omgerekend gaat het om ongeveer 2,6 fte meer.
- Communicatie: VRIJ zet 108% meer formatie in dan gemiddeld in de referentiegroep, omgerekend gaat het om ongeveer 2,8 fte meer.

De meest opvallende overheadcategorieën met minder formatie zijn:

- Directie en management van het primair proces: VRIJ zet 51% minder formatie in dan gemiddeld in de referentiegroep, omgerekend gaat het om ongeveer 4,4 fte minder.
- Secretariaat primair proces: VRIJ zet 17% minder formatie in dan gemiddeld in de referentiegroep, omgerekend gaat het om ongeveer 1,1 fte minder.
- Facilitaire dienst: VRIJ zet 28% minder formatie in dan gemiddeld in de referentiegroep, omgerekend gaat het om ongeveer 1,5 fte minder.
- Financiën en control: VRIJ zet 20% minder formatie in dan gemiddeld in de referentiegroep, omgerekend gaat het om ongeveer 1,3 fte minder.

Inmiddels is er voor gekozen om de formatie voor facilitaire zaken, vooral voor het beleid en beheer van de huisvesting met 1 fte te versterken. Dit is een ontwikkeling die ook in de andere 4 Veiligheidsregio's te zien is waar VRIJ meer in detail mee wordt vergeleken. Datzelfde geldt voor informatisering en automatisering, het versterken daarvan is een belangrijke ontwikkeling in de andere 4 Veiligheidsregio's waar ook extra formatie en middelen op worden ingezet.

Samenvattende conclusie benchmark formatie, personeelskosten en overige kosten

De totale kosten voor het primaire proces zijn in absolute bedragen gemiddeld. Wanneer deze kosten worden berekende per 10.000 inwoners dan zit VRIJ boven het gemiddelde van de benchmark. Kanttekening hierbij is dat VRIJ de kosten van alle huisvesting in haar begroting heeft opgenomen terwijl andere Veiligheidsregio's dat niet hebben. VRIJ heeft dan ook de hoogste huisvestingskosten per 10.000 inwoners in de benchmark. Wanneer de huisvestingskosten buiten beschouwing worden gelaten dan liggen de kosten van het primaire proces per 10.000 inwoners onder het gemiddelde. Berenschot geeft aan dat de huisvestingskosten, als enige onderdeel, in de benchmark moeilijk te vergelijken zijn omdat er verschillend mee wordt omgegaan.

De overheadkosten en -formatie als aandeel in de totale kosten en formatie zijn laag ten opzichte van de benchmark. Twee onderdelen scoren hoger ten gevolge van bewuste keuzes. Voor de onderdelen die laag scoren is het goed om te blijven volgen of deze niet door een kritische ondergrens zakken.

5. FINANCIËLE RESULTATEN EN FINANCIËLE INDICATOREN

5.1 Financiële resultaten 2019, 2020 en 2021

Financiële resultaten	2019	2020	2021
Veiligheidsregio IJsselland	€ 760.000	€ 1.864.000	€ 3.070.600
Veiligheidsregio Groningen	€ -15.328.000	€ 531.000	€ 1.760.000
Veiligheidsregio Limburg Noord	€ 645.000	€ 1.200.000	€ 409.000
Veiligheidsregio Brabant noord	€ 1.048.000	€ 3.000	€ 599.000
Veiligheidsregio Gelderland Zuid	€ -398.000	€ 3.722.000	€ 1.789.000

Tabel 3. Overzicht financiële resultaten 2019, 2020 en 2021 van de vijf Veiligheidsregio's

De andere Veiligheidsregio's laten net als VRIJ over het algemeen positieve jaarrekeningresultaten zien.

Verklaring negatieve resultaten 2019 Veiligheidsregio's Groningen en Gelderland-Zuid

Het negatieve resultaat voor de Veiligheidsregio Groningen wordt veroorzaakt door een storting in de voorziening voor FLO (Functioneel Leeftijd Ontslag)¹. Tot 2019 waren deze kosten niet volledig voorzien en volgens een berekening van een externe expert was een storting van € 15 miljoen nodig om de periode tot 2040 te kunnen overbruggen. De VRG heeft de FLO-verplichtingen bij de regionalisatie van de betreffende gemeenten met een beroepskorps overgenomen. Door de VRIJ is er destijds bij de start van de VRIJ bewust voor gekozen om deze bij de gemeenten te laten waar het betreffende beroepspersoneel voorheen in dienst was.

Het negatieve resultaat in 2019 bij de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid werd veroorzaakt door het resultaat van het programma Regionaal Ambulance Vervoer van ruim € 1,1 miljoen negatief. Het Regionaal Ambulance Vervoer RAV moest teveel diensten op de weg zetten ten opzichte van het beschikbare budget. Inmiddels zijn die bekostigingsafspraken afspraken na een extern kosten-onderzoek herijkt. Los van het Regionale Ambulancevervoer zou Veiligheidsregio Gelderland-Zuid ook een positief resultaat hebben gerealiseerd.

Financiële resultaten VRIJ

De jaarrekening 2021 van VRIJ sloot af met een positief saldo van € 3.070.600 euro. Dit was € 1.282.800 hoger dan bij de tweede bestuursrapportage in 2021 werd verwacht. Het positieve saldo van € 3.070.600 euro is voor een groot deel (€ 1.901.600) ontstaan door lagere uitgaven als gevolg van coronamaatregelen, vooral door lagere kosten van:

- Vergoeding vrijwilligers.
- Beheer materiaal en schadeherstel.
- Opleiden en oefenen door zowel de brandweezorg- als crisisorganisatie.

Hierbij is ervoor gewaakt dat de kwaliteit van het brandweer- en crisispersoneel van voldoende niveau bleef.

¹ De FLO-regeling geldt voor beroepsmedewerkers die al langer in dienst zijn en die voor de regionalisatie vaak al langer werkzaam waren bij de gemeentelijke brandweer.

Bij de reguliere bedrijfsvoering is een positief saldo van € 1.169.000 te zien, belangrijke componenten zijn:

- Lagere kosten door vacatureruimte van niet ingevulde vacatures en indexeringsruimte.
- Lagere afschrijvingslasten en onderhoud materieel en kleding.
- Lagere licentie- en netwerkkosten.
- Hogere opbrengsten door indexering rijksbijdrage en ontvangsten aansluiting openbaar meldsysteem.

Op basis van een analyse geeft VRIJ zelf aan dat een aantal onderdelen in het jaarrekening-resultaat een structureel karakter hebben:

- Lagere kosten door vacatureruimte en indexeringsruimte.
- Lagere kosten van de afschrijvingslasten, onderhoud materieel en kleding.
- Hogere opbrengsten door indexering rijksbijdrage.

Bij de jaarrekening 2021 is het voorstel door de VRIJ gedaan om de structurele ontwikkeling van het jaarrekeningresultaat te monitoren in de bestuursrapportages en dit bij het opstellen van de begroting 2024 opnieuw tegen het licht te houden. De externe onderzoeker is echter van mening, **in afwijking van VRIJ**, dat bovenstaande ontwikkelingen grotendeels incidenteel van aard zijn. Wanneer vacatures wel ingevuld moeten worden leidt het tijdelijk niet invullen tot een incidentele voordelen. Wanneer het investeringsplan voor materieel en bijbehorende afschrijvingstermijnen gehandhaafd blijven komen meevallers voort uit de vertraging in de aanschaf. Het doel is wel om het betreffende materieel aan te schaffen. De indexering van de rijksbijdrage heeft wel een structureel effect.

Verklaringen jaarrekeningresultaten 2019 en 2020 VRIJ

Het positieve resultaat 2020 komt vooral door onderbesteding door Covid. Het positieve resultaat 2019 wordt veroorzaakt door een lagere loonsom: lagere kosten door openstaande vacatures, budgettering van de loonsom op schaalmaximum en het saldo van overige positieve verschillen.

Prognose resultaat 2022 in 2e tussenrapportage VRIJ

Op basis van de eerste acht maanden van 2022 wordt het resultaat 2022 geprognostiseerd op een positief saldo van € 376.400. De hogere energie-, brandstof- en opleidingskosten worden voor een groot deel gecompenseerd door de aanwezige "marginale" flexibiliteit in de begroting (o.a. vacatureruimte, lagere afschrijvingen door uitstel investeringen en hogere rijksbijdragen). Hierdoor kunnen fluctuaties in de kosten tot nu toe worden opgevangen. Bij het opstellen van de begroting 2024 wordt deze flexibele ruimte, indien nodig, opnieuw tegen het licht gehouden geeft VRIJ zelf aan.

Korte toelichting positieve jaarrekeningresultaten 2019 t/m 2021 van de andere 4 Veiligheids-regio's

Veiligheidsregio Groningen: het resultaat 2019 was negatief zoals eerder toegelicht. Het positieve resultaat in 2021 van afgerond € 1,8 miljoen is voor een belangrijk deel ontstaan door planningen die niet worden gehaald, in de uitvoering van projecten, aanschaf van materieel en het vervullen van vacatures.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid: het resultaat 2019 was negatief door het Regionale Ambulancevervoer zoals eerder toegelicht. Een deel van de positieve resultaten wordt veroorzaakt door het niet volledig uitvoeren van de investeringsplanning. Deels omdat er onvoldoende personele capaciteit is om de investeringen uit te voeren en anderzijds door het bewust doorschuiven van investeringen (omdat de technische staat van het materieel dat toelaat). Op dit moment (begin 2023) worden de personele budgetten wel volledig ingezet, maar dit was in de voorgaande jaren niet het geval. Door de krappe arbeidsmarkt en de relatief duurdere inhuurkrachten worden niet alle fte's in uren ingevuld en kunnen niet alle voorgenomen werkzaamheden (in projecten, investeringen in materieel en huisvesting) uitgevoerd worden.

Veiligheidsregio Brabant-Noord: het resultaat 2019 is € 2.098.000 positief en voornamelijk incidenteel van aard met als belangrijkste oorzaken het personeelsverloop en voor een deel niet ingevulde vacatures, onderbenutting van het mobiliteitsbudget en de vrijval van reserves (€ 526.000 vrijval uit de algemene reserves).

Veiligheidsregio Brabant-Noord restitueert een groot deel in totaal € 1.257.000 aan de deelnemende gemeenten. Vanwege de onzekerheid rondom de coronacrisis werd € 400.000 in de algemene reserve gestort die daarmee op de vastgestelde bovengrens uitkwam. Daarnaast is € 370.000 gereserveerd in de bestemmingsreserve groot onderhoud. Door de andere 3 Veiligheidsregio's wordt ook gestort in een bestemmingsreserve groot onderhoud. In IJsselland is het groot onderhoud een verantwoordelijkheid van de eigenaren/verhuurders, de gemeenten.

Net als in de Veiligheidsregio Groningen wordt een deel van het positieve resultaat 2020 extra gestort in de FLO-voorziening (ad € 1,6 miljoen). Noord-Brabant doteerde n.a.v. de jaarrekening 2020 € 758.000 meer aan reserves, grotendeels door de gemaakte afspraken t.a.v. de bestemmingsreserve groot onderhoud kazernes. Het deel van het groot onderhoudsbudget dat in 2020 niet was ingezet, is in deze reserve gestort omdat deze kosten in de toekomst wel gemaakt worden.

Door Corona zijn in 2020 en 2021 realistische trainingen niet doorgegaan en er zijn minder lokale oefenactiviteiten geweest en alle realistische oefenmomenten geannuleerd. Ook zijn er minder uren ingezet voor onderhoud omdat het gebruik van het materieel beperkt is geweest tot enkel het bestrijden van incidenten en waarborgen van de paraatheid. Doordat vrijwilligers betaald worden op basis van werkelijk gemaakte uren is er minder aan vrijwilligersvergoedingen uitgekeerd.

Veiligheidsregio Limburg-Noord: resultaat 2019 was € 645.000 positief waarvan de helft is gestort in de algemene reserve en de andere helft is teruggegeven aan de gemeenten. Het resultaat over 2021 was € 1,2 miljoen positief hetgeen vooral nog veroorzaakt werd door onderuitputting door Corona. Hiervan is € 146.000 teruggegeven aan de gemeenten. Het andere deel van het resultaat is ingezet voor het inlopen van achterstanden in werkzaamheden.

Limburg-Noord heeft de afgelopen drie jaren ook positieve financiële resultaten geboekt.

Planningsoptimisme is één van de oorzaken hiervan. Bij de vervanging van materieel en het uitvoeren van onderzoek en projecten wordt vaak een te positieve planning gehanteerd. Daarnaast worden positieve "treasury" resultaten gerealiseerd omdat de werkelijke rente lager is dan de in de begroting gehanteerde omslagrente van 2,25%. Ook vacatureruimte die ontstaat omdat vacatures moeilijk zijn in te vullen dragen bij aan de positieve financiële resultaten.

Er zijn veel bijzondere situaties/crises geweest de afgelopen jaren, zoals: hoog water, natuurbrand Meinweg, opvang en coördinatie van asielzoekers en Oekraïners. Bij deze crises vormden de financiën geen probleem mede door specifieke regelingen vanuit het Rijk en een beroep op artikel 15. De beschikbare personele capaciteit vormde wel een knelpunt.

Prognose resultaat 2022 in 2e tussenrapportage bij de andere vier Veiligheidsregio's

Veiligheidsregio Groningen heeft een positief resultaat geraamd van € 1,7 miljoen, maar dit gaat iets lager uitvallen. Dit resultaat wordt voor een klein deel nog door Corona veroorzaakt maar vooral ook door openstaande vacatures, projecten die uitlopen en vertragingen in opleidingen. Bij de andere regio's is de prognose niet uitgevraagd.

Samenvattende conclusie financiële resultaten 2019 t/m 2021

Op een paar uitzonderingen na zijn de meeste jaarrekeningresultaten van de vijf Veiligheidsregio's inclusief IJsselland positief. Aan de twee negatieve resultaten in tabel 3 lagen specifieke oorzaken ten grondslag. De oorzaken van de positieve jaarrekeningresultaten vertonen veel gelijkenissen bij de vijf Veiligheidsregio's. Naast de grote impact van Corona in 2020 en 2021 leiden de volgende oorzaken tot positieve resultaten in 2019 (en ook in 2020 en 2021 en in prognoses voor 2022):

- Openstaande vacatures door de krappe arbeidsmarkt.
- Vertraging in de uitvoering van investeringsplannen materieel (voor een deel overigens bewust wanneer later vervangen technisch mogelijk is).
- Vertraging in de uitvoering van groot onderhoud en investeringen in de huisvesting (nieuwbouw, verbouw en renovatie).
- Vertragingen in de uitvoering van diverse projecten en onderzoeken.
- Hogere inkomsten BDUR door vertraagde indexeringen in de jaren voor 2022.

De oorzaken hebben overwegend een incidenteel karakter. Door VRIJ wordt een aantal meevallers als structureel aangeduid maar feitelijk is dat niet het geval. Alleen de vertraagde indexering van de BDUR heeft een structureel karakter maar het positieve effect daarvan wordt op dit moment vermoedelijk teniet gedaan door de hoge inflatie.

Bestuurders kunnen door zich herhalende positieve financiële resultaten ten onrechte het gevoel krijgen dat er structureel financiële ruimte is. Zuiver geformuleerd is er eerder sprake van "semi structurele incidentele voordelen". Deze worden mede veroorzaakt door wat in de Veiligheidsregio Limburg planningsoptimisme wordt genoemd. Er zijn publieke organisaties die bij investeringsplannen een correctie toepassen voor dit planningsoptimisme. De technische uitgangspunten worden niet gehaald bijvoorbeeld door procedurele en in mindere mate organisatorische knelpunten (bijvoorbeeld bij gemeenten: gemeentelijke rioleringsplannen en plannen wegenonderhoud).

In de resultaatbestemming valt op dat naast terugstorten aan gemeenten ook wordt gestort in egalisereserves kapitaallasten materieel, voorziening groot onderhoud gebouwen, egalisereserve kapitaallasten huisvesting en de voorziening FLO (de laatste is niet van toepassing voor VRIJ). Hier hebben de andere vier Veiligheidsregio's in de afgelopen drie jaren een inhaalslag gemaakt.

5.2 Financiële indicatoren

In de P&C-documenten van Veiligheidsregio's zijn 10 indicatoren opgenomen die in de volgende tabel in beeld zijn gebracht.

Nr.	(Financiële) indicatoren	IJsselland	Groningen	Limburg-Noord	Gelderland-Zuid	Brabant-Noord
1	Kasgeldlimiet: de kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt 8,2% van de totale uitgaven. Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend. De organisatie probeert zoveel mogelijk met kort geld te financieren.					
2	De renterisiconorm voor 2023 is 20% van het begrotingstotaal. Deze norm bepaalt hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan een jaar. Doel is om renterisico's gelijkmatig over de jaren te spreiden.					
3	Zorg voor voldoende liquiditeiten en financiering in 2023					
4	Schatkistbankieren: Drempelbedrag van 2% van het begrotingsvolume. De Wet HOF verplicht de lagere overheden geldelijke overschotten te beleggen bij het Rijk.					
5	Netto schuldquote: In de uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. Voor veiligheidsregio's wordt 80% als norm aangehouden.	66%	57,3%	65%	62%	67%
6	Solvabiliteitsratio: de solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit geeft aan in welke mate de veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.	13%	6,6%	10,8%	5%	16%
7	Structurele exploitatieruimte: de structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves.	0%	1%	0,60%	-1,60%	0%
8	Algemene reserve	€ 1.000.000	€ -4.000.000	€ 1.622.000	€ 2.682.000	€ 2.770.000
9	Ratio weerstandscapaciteit (verhouding beschikbaar en benodigd weerstandsvormen)		1,02 (norm)			1,08
10	Post onvoorzien	€ -		€ 50.000	€ 167.000	€ -
Legenda:						
Voldoet aan de norm						
Negatief bedrag / negatieve waarde						

Tabel 4. Overzicht 10 financiële indicatoren

Indicatoren 1 tot en met 5: alle vijf Veiligheidsregio's inclusief VRIJ voldoen aan de normen die gelden voor de eerste 5 indicatoren die vooral betrekking hebben op de financiering van de regio's.

Indicator 6 solvabiliteitsratio: de solvabiliteit van IJsselland ligt hoger dan het gemiddelde van de vier andere Veiligheidsregio's. Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat VRIJ weinig gebouwen in eigendom heeft. Op de site van de Kamer van Koophandel wordt vermeld dat Financiers in het algemeen graag een solvabiliteitspercentage willen dat tussen de 25% en 40% ligt. Hoe groter de solvabiliteit, des te sterker een organisatie financieel is en minder afhankelijk van externe financiers omdat investeringen voor een groot deel door de eigen organisatie zijn betaald. Omdat Veiligheidsregio's publiek worden gefinancierd is er sprake van zekere inkomstenstroom waardoor een lager solvabiliteitsratio geen probleem vormt.

Indicator 7 structurele exploitatieruimte: alle Veiligheidsregio's streven naar een begroting die structureel in evenwicht is. Op dit moment is dat bij alle regio's het geval, na correctie ook bij Gelderland-Zuid. Het algemene beeld is wel dat de financiële positie van de vier Veiligheidsregio's onder druk staat. Deels omdat na de start van de Veiligheidsregio's een "nullijn" of het principe "nieuw voor oud" is gehanteerd.

Nieuwe uitgaven konden pas worden gedaan als er voor hetzelfde bedrag werd bezuinigd. Dit gaat nu knellen door een aantal ontwikkelingen die tot hogere uitgaven leiden. Een kerntakendiscussie uitgevoerd in Limburg-Noord heeft voor de Brandweer en risicobeheersing bijvoorbeeld niet tot wijzigingen geleid in taken en financiën. Ook bij de andere drie Veiligheidsregio's wordt aangegeven dat er geen mogelijkheden zijn om te bezuinigen tenzij er keuzes worden gemaakt in de (omvang van) taken die worden uitgevoerd.

Rode draden in ontwikkelingen die tot hogere uitgaven leiden bij alle vier de Veiligheidsregio's zijn:

- Hogere kosten in huisvesting door het inlopen achterstallig onderhoud, nieuwbouw en renovatie van gebouwen/kazernes. Vaak zijn gebouwen bij de regionalisatie niet "schoon door de poort gekomen". Er was sprake van achterstallig onderhoud, een te lage boekwaarde, verouderde gebouwen of gebrekkige functionaliteit waardoor investeringen nodig zijn terwijl daarvoor geen of onvoldoende budget is meegegeven.
- Versterken van de informatieveiligheid, bescherming tegen cybercrime en het voorkomen van datalekken. De noodzaak om hier maatregelen te nemen is groot en de eisen die landelijk worden gesteld zijn hoog. Om aan alle landelijke/juridische eisen te voldoen is een forse investering nodig.
- Versterken van de informatievoorziening onder andere het beter ontsluiten en delen van informatie in geval van crises.
- Verbeteren van de aanpak van en voorbereiding op diverse crisissen die nu nog niet zijn te voorzien.

Daarnaast is bij de aangekondigde verhoging van de BDUR onder aangegeven dat deze ingezet wordt voor ontwikkelingen zoals bij de 3e en 4^e bullet hierboven genoemd. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de verhoging van de BDUR leidt tot een verlaging van de gemeentelijke bijdragen.

Indicatoren 8 en 9 algemene reserve ratio weerstandscapaciteit: alle vijf Veiligheidsregio's hebben een norm voor de omvang van de algemene reserve en afspraken over het vullen en afkomen van de reserve, het laatste wanneer deze boven een maximumniveau komt. Twee Veiligheidsregio's bepalen de omvang van de algemene reserve op basis van de verhouding van de "benodigde weerstandscapaciteit/beschikbare weerstandscapaciteit". De benodigde weerstandscapaciteit wordt dan berekend door de som van de kans * effect in € van de 10 tot 20 grootste risico's.

In de andere regio's is de omvang van de algemene reserve bestuurlijk bepaald net zoals in IJsselland. VRIJ heeft de laagste norm voor de algemene reserve, 2,5% van de totale uitgaven. Het voordeel hiervan is dat er niet onnodig publiek geld op de plank ligt. Bij een lage norm zal er wel vaker bijgestort moeten worden. In de praktijk is er door incidentele meevallers door VRIJ nog nauwelijks een beroep gedaan op de algemene reserve. Het is nog niet goed te beoordelen of de afgesproken omvang voldoet wanneer de budgetten volledig kunnen worden besteed gedurende een begrotingsjaar. Het is advies voor de VRIJ is om de huidige norm te handhaven en te monitoren.

Indicator 10 post onvoorzien: niet alle regio's beschikken over deze post. Bij de regio's die er wel over beschikken is de omvang beperkt.

Samenvattende conclusie vergelijking financiële indicatoren

De andere vier regio's lopen tegen een aantal interne en externe ontwikkelingen aan die tot hogere kosten leiden waarvoor ze niet voldoende middelen hebben. Het terughoudende en strakke financiële beleid van de afgelopen jaren staat bij alle vier Veiligheidsregio's onder druk. Er zit veel overlap tussen de Veiligheidsregio's in de ontwikkelingen die dit veroorzaken.

Met uitzondering van Veiligheidsregio Groningen dat haar algemene reserve weer moet opbouwen, beschikken alle Veiligheidsregio's over een weerstandsvermogen in de vorm van een algemene reserve. Hiermee kunnen onverwachte financiële tegenvallers incidenteel worden afgedekt na besluitvorming door het bestuur. De norm voor de omvang van algemene reserve van VRIJ is de laagste in de groep van vijf Veiligheidsregio's.

6. DEELVRAAG 2: RELEVANTE TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN EN RISICO'S?

Deelvraag 2: Is er ook in vergelijking met andere Veiligheidsregio's een volledig beeld van relevante toekomstige ontwikkelingen en risico's?

Aan de hand van een schriftelijke analyse en gesprekken is getracht de door de Veiligheidsregio's gesignaleerde ontwikkelingen en risico's in beeld te brengen. In de gesprekken is alleen gesproken over de meest relevante ontwikkelingen en risico's.

6.1 Ontwikkelingen

In totaal zijn afgerond 70 ontwikkelingen gesignaleerd in de geanalyseerde documenten. Deze zijn ingedeeld in de categorieën zoals weergegeven in de tabel hieronder. De aantallen gesignaleerde ontwikkelingen zijn per Veiligheidsregio geteld. Deze cijfers vormen echter een indicatie omdat de opzet en inhoud van de bestudeerde documenten tussen Veiligheidsregio's kan verschillen, er ook een relatie en overlap is met de gesignaleerde risico's in de volgende sub-paragraaf en de indeling in categorieën enigszins arbitrair is.

Ontwikkelingen	IJsselland	Groningen	Limburg-Noord	Gelderland-Zuid	Brabant-Noord
Externe ontwikkelingen:					
ICT	3	1	3	1	2
Personeel	4	4	3	1	4
Financieel	3	1	0	1	2
Primaire processen/Operationeel	8	4	11	7	0
Interne ontwikkelingen:					
ICT	0	1	0	1	2
Personeel	2	2	1	0	3
Financieel	0	4	0	1	2
Huisvesting/facilitair	3	2	0	0	1
Primaire processen/Operationeel	7	9	6	6	2
Totaal beschreven ontwikkelingen	30	28	24	18	18
Totaal aantal ontwikkelingen	71				

Tabel 5: Indicatie aantal gesignaleerde externe en interne ontwikkelingen

In totaal zijn afgerond 70 ontwikkelingen beschreven in de bestudeerde documenten. Voor VRIJ kan voorzichtig worden geconcludeerd dat in de bestudeerde documenten en het gesprek relatief veel ontwikkelingen worden gesignaleerd en toegelicht. Ook is het aantal ontwikkelingen die wel door meerdere andere Veiligheidsregio's worden beschreven beperkt. Dit kan erop duiden dat door VRIJ actief en breed naar ontwikkelingen gekeken is en in beeld zijn gebracht en worden gevolgd. Voor veel ontwikkelingen kunnen eventuele financiële effecten door VRIJ nog niet worden aangegeven. Hetzelfde geldt ook voor de andere vier Veiligheidsregio's.

6.1.1 (Meest) relevante ontwikkelingen gesignaleerd door alle vijf Veiligheidsregio's

Op basis van de schriftelijke analyse en gesprekken zijn de meest relevante ontwikkelingen die door alle vijf, in de analyse betrokken Veiligheidsregio's, worden gesignaleerd in deze paragraaf samengevat. Ontwikkeling 2 heeft volgens de andere vier Veiligheidsregio's financieel de meeste impact. Waar mogelijk is per ontwikkeling een korte beschrijving van het financiële effect gegeven.

1. *Vergroten van de informatieveiligheid:* vanuit de RCVD is de opdracht aan elke Veiligheidsregio om eind 2022 versneld te voldoen aan volwassenheidsscore 4 van de BIO, waardoor voldaan wordt aan de basiseisen voor informatieveiligheid. Dit was voor VRIJ een stap te ver en niet haalbaar in 2022 omdat er een achterstand is op dit gebied. Na een security assessment en de BIO-rapportage heeft VRIJ gekozen voor een risico-gestuurde informatiebeveiligingsstrategie. Dit is een gebalanceerde informatiebeveiligingsaanpak, met als doel de beveiliging te verbeteren met een goede balans tussen technische maatregelen en aandacht voor het menselijk handelen.

Dit is uitgewerkt in een plan van aanpak, gericht op de grootste risico's uit het assessment. Na uitvoering en implementatie van het plan van aanpak behaalt VRIJ de score van 1.7. Belangrijke kostenposten zijn: tijdelijke versterking interne capaciteit (netwerkbeheerder en projectmanager) en externe inhuur (CISO, technische expertise, bewustwording). Gezien een aantal recente kwetsbaarheden, zoals Log4j en de verhoogde cyberdreiging vanwege de oorlog in Oekraïne is het van groot belang dat de informatieveiligheid op korte termijn vergroot wordt. Er is door VRIJ incidenteel € 350.000 voor de aanpak gereserveerd. Wanneer de VRIJ aan alle wettelijke eisen wil voldoen zullen meer financiële middelen nodig zijn. De andere vier Veiligheidsregio's verhogen hiervoor hun budgetten en/of passen hun prioriteiten aan.

2. *Investerings in huisvesting (groot onderhoud, nieuwbouw en verbouw):* nieuwbouw, renovatie, wegwerken achterstallig onderhoud en verbeteren functionaliteit. Dit speelt in alle vier de regio's en is financieel gezien de belangrijkste ontwikkeling voor de komende jaren. Voordeel is dat VRIJ ten opzichte van een aantal andere Veiligheidsregio's al beschikt over goede hoofdvestingen en nevenvestigingen waar de kantoorfunctie gecombineerd is met de operationele dienst. Het beeld is dat na een aantal jaren regionalisering er een behoefte en/of noodzaak ontstaat om met de huisvesting aan de slag te gaan ook binnen VRIJ.

VRIJ heeft door de gekozen huisvestingssystematiek wel alle kostenelementen in de begroting opgenomen. VRIJ heeft daarmee ook relatief veel budget voor huisvesting t.o.v. andere Veiligheidsregio's in de begroting. Echter de verwachting is dat de opgenomen budgetten, met name voor de oudere panden niet voldoende zijn om deze qua onderhoud en functionaliteit op peil te houden. De vier andere Veiligheidsregio's gaan hun budgetten ook structureel verhogen om hun huisvesting toekomstbestendig te maken en houden. Hierbij gaat het om structurele verhogingen van rond de € 1 miljoen die in latere jaren nog (fors) oplopen.

3. *Versterking van de informatievoorziening en stijgende kosten ICT:* andere Veiligheidsregio's willen hiervoor ook de extra BDUR-middelen in gaan zetten. Het gaat vooral om meer informatie kunnen delen met het oog op de veiligheid met andere partijen. VRIJ benoemt de stijgende ICT kosten in het algemeen. Deze zijn deels in de begroting opgenomen. De exacte ontwikkeling van ICT kosten kan nog niet worden voorspeld. Dit blijft een onzekere (financiële) factor.

4. *Krapte op de arbeidsmarkt, hogere opleidings- en inhuurkosten*: er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt en moeilijk te vervullen vacatures. Vergrijzing van het huidige personeelsbestand leidt tot een hoge uitstroom. Kortere verbondenheid van de jongere generatie vrijwilligers leidt tot een grotere opleidingsvraag en -behoefte. Ook kunnen de personeelskosten door een hogere inzet van duurdere externe krachten stijgen. Er is in de begroting nog geen rekening gehouden met kosten voor deze ontwikkeling. Wel wordt er door VRIJ per functie begroot op het schaalmaximum waardoor er financiële ruimte in de personeelsbegroting aanwezig is. Andere Veiligheidsregio's hebben een strategisch personeelsbeleid uitgewerkt.
5. *Vergroten duurzaamheid, CO2-reductie en vormgeven aan energietransitie en -besparing*: De CO2-uitstoot van VR IJsselland is geïnventariseerd. Deze is ruim 2.000 ton per jaar. Door een breed gedragen maatregelenpakket is VRIJ in staat om in 2025 de CO2-uitstoot met 50% te reduceren. Als eerste Veiligheidsregio in Nederland is VRIJ om die reden gecertificeerd op niveau 3 (van 5) van de CO2-prestatieladder.

Acties voor energietransitie en -besparing moeten nog worden opgestart. De financiële effecten hiervan zijn nog niet bekend. Energiebesparing levert voordelen op en de verwachting is dat deze deels maar zeker niet volledig de extra investeringen in huisvesting compenseren.
6. *Financiële knelpunten (hoge inflatie)*: de hoge inflatie leidt tot financiële knelpunten. VRIJ heeft de hogere energielasten (grotendeels) zelf in de begroting opgevangen. Er is een voorstel ontwikkeld voor een extra verhoging van de huurtarieven voor gebouwen en er wordt door alle Veiligheidsregio's gekeken naar mogelijkheden voor compensatie van de hoge inflatie via de normale methodiek van indexering en/of via aanvullende maatregelen.
7. *Verruiming van de BDUR (relatie met de Evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's)*: de BDUR wordt verruimd om Veiligheidsregio's beter in staat te stellen om voorbereid te zijn op crises. Het bedrag aan verruiming kan worden berekend per Veiligheidsregio maar de voorwaarden voor de inzet zijn nog niet helemaal duidelijk. Wel is aangegeven dat deze verruiming niet mag worden ingezet voor een verlaging van de gemeentelijke bijdragen. De Veiligheidsregio's denken na over de invulling van de extra bijdrage. In één van de vier Veiligheidsregio's zijn hier al concrete programma's voor gestart.
8. *Toenemen kosten nieuwe CAO*: de verwachting is dat de nieuwe CAO tot hogere kosten leidt waarbij door een aantal Veiligheidsregio's als risico wordt gezien dat niet alle kosten door de gemeentelijke bijdragen en BDUR worden gedekt. De individuele Veiligheidsregio's hebben weinig invloed op de afspraken die in de nieuwe CAO worden gemaakt.
9. *Toekomst vrijwillige brandweer en taakdifferentiatie*: in 2022 of 2023 wordt landelijk een besluit genomen over de toekomst van de vrijwillige brandweer. Mogelijke scenario's worden onderzocht, waarbij taakdifferentiatie en beroepsaanstellingen mogelijkheden zijn.
10. *Klimaatverandering*: heeft bijvoorbeeld effect op de primaire processen door droogte (natuurbanden) en extreme regenval (wateroverlast).
11. *Start landelijke meldkamer*: door alle vijf de Veiligheidsregio's wordt deze ontwikkeling genoemd waarbij de verwachting is dat alle financiële effecten inmiddels goed in de begrotingen zijn verwerkt en er geen financiële risico's zijn.

12. *Invoering van de omgevingswet*: de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw (WKB) zou op 1 januari 2023 in werking treden maar is opnieuw uitgesteld. Invoering leidt tot extra kosten voor de Veiligheidsregio's maar nog niet duidelijk is of deze extra kosten worden gecompenseerd.
13. *Opstellen nieuwe dekkingsplannen*: voor VRIJ zijn de financiële effecten nog niet duidelijkheid. Andere Veiligheidsregio's geven aan de recente opgestelde nieuwe dekkingsplannen te kunnen realiseren binnen het bestaande budget.
14. *Brandveilig leven en verplichte plaatsing van rookmelders*: de campagnes worden gehouden onder de vlag van het programma "Veilig Leven; iedereen aan zet!". Brandveilig leven is hier een onderdeel van en een gemeentelijke verantwoordelijkheid. VRIJ hecht veel belang aan het terugdringen van aantallen brandslachtoffers en levert daarom graag een bijdrage. Acties van VRIJ worden uitgevoerd binnen huidige budgetten in de begroting van VRIJ.

Samenvattende conclusie

Van de ongeveer 70 ontwikkelingen worden de hierboven genoemde 14 ontwikkelingen door alle vijf de Veiligheidsregio's gemeld en beschreven. Financieel gezien zullen een aantal tot hogere kosten leiden maar is de omvang en eventuele compensatie daarvan nog niet bekend. Een beperkt aantal kan bij andere Veiligheidsregio's binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. De besteding van de verruiming van de BDUR zal nog verder uitgewerkt moeten worden, alle voorwaarden aan deze verruiming zijn nog niet bekend.

6.1.2 Ontwikkelingen genoemd door minimaal twee van de andere Veiligheidsregio's en niet door VRIJ

Onderstaande 5 ontwikkelingen zijn door twee of meer van de andere Veiligheidsregio's gesignaleerd en beschreven terwijl VRIJ daar in de voor deze externe toets bestudeerde documenten geen of minder aandacht aan besteed. Dat laatste betekent niet dat ze niet de onder aandacht zijn bij VRIJ.

Ze worden hier gepresenteerd om het beeld ten aanzien van mogelijke relevante toekomstige ontwikkelingen completer te maken.

1. *Informatie gestuurd werken en "artificial intelligence"*: inzet van nieuwe middelen zoals drones, robots satellieten en "bodycams" en deelname aan het Veiligheidsinformatieknooppunt. Ontwikkeling naar een meer informatie gestuurde (netwerk)organisatie met betrouwbare kernregistraties en een geïntegreerde informatiehuishouding. Hierdoor kan meer informatie ontsloten worden binnen de eigen organisatie en voor partners. Dit draagt bij aan een vergroting van de zogenaamde "situational awareness" en aan een verbetering van het voorspellend vermogen. Bij de andere Veiligheidsregio's worden voor deze ontwikkelingen extra middelen vrijgemaakt. Innovatie en de inzet van nieuwe technologie kan mogelijk ook het effect van schaarste op de arbeidsmarkt verkleinen en deels oplossen.
2. *Strategisch huisvestingsbeleid*: is door andere Veiligheidsregio's al mee gestart en deels al begroot hoewel bij een aantal Veiligheidsregio's nog forse budgetuitbreidingen nodig zijn. VRIJ beschikt nog niet over een Strategisch huisvestingsbeleid en -plan. Een deel van de andere Veiligheidsregio's dient nog nieuwbouw te plegen voor een hoofdvestiging, VRIJ beschikt al over een goede hoofdlocatie.

Een strategisch huisvestingsplan en uitvoering daarvan kan tot hogere kosten leiden voor de gebouw eigenaren en vervolgens tot hogere huren en daarmee hogere bijdragen van deelnemende gemeenten.

3. *Strategisch personeelsbeleid*: twee andere Veiligheidsregio's besteden hier expliciet aandacht aan om gericht in te kunnen spelen op knelpunten op de arbeidsmarkt. Of er mogelijk financiële effecten zijn van de uitvoering van dit beleid is niet expliciet aangegeven.
4. *2^e loopbaanbeleid*: tussen werkgevers en werknemers op landelijk niveau zijn afspraken gemaakt over bezwarende brandweerfuncties bij de beroepsbrandweer. Belangrijkste afspraak is dat beroepsmedewerkers hun functie maximaal 20 jaar mogen uitvoeren. Andere Veiligheidsregio's geven aan wat zij in een bestemmingsreserve storten voor dit onderwerp. Binnen de VRIJ zijn al financiële middelen voor deze ontwikkeling gereserveerd.
5. *Verzekeringen: samenwerking Veiligheidsregio's*: in 2021 zijn de eerste stappen gezet met de oprichting van de stichting risicobeheer, die Veiligheidsregio's adviseert op het thema risico-beheer rondom ongevallen en schade en voor de Veiligheidsregio's verzekeringen inkoopt. Om aanspraken die niet verzekeraar zijn in gezamenlijkheid te financieren wordt gekeken naar de oprichting van een waarborgfonds. De financiële consequenties worden in 2022/2023 inzichtelijk. Insteek is dat vanaf 2024 een landelijke werkwijze wordt gehanteerd. VRIJ heeft met mogelijke extra kosten nog geen rekening gehouden.

Samenvattende conclusie

Een deel van deze vijf ontwikkelingen, waar VRIJ zeker op in moet spelen, kan financiële effecten hebben waar door VRIJ nog geen rekening mee gehouden is.

6.1.3 Ontwikkelingen wel door VRIJ beschreven en niet door de andere Veiligheidsregio's

Onderstaande 10 ontwikkelingen zijn alleen door VRIJ gesignaleerd. Een deel van deze ontwikkelingen geldt specifiek voor VRIJ.

Nr.	Ontwikkeling	Toelichting
1	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren	De inwerkingtreding van de WNRA is voor Veiligheidsregio's nog uitgesteld.
2	Ontwikkeling OMS en marktwerking	Het stoppen met OMS leidt tot minder inkomsten. Dit effect is al vertaald in de begroting van VRIJ.
3	Meer bovenregionale en andere soorten crisis	Dit blijkt uit cijfers van de afgelopen jaren. Mogelijke oorzaken en financiële effecten zijn nog niet bekend.
4	Landelijk kader uitruk op maat	De zogenaamde T4 wordt inmiddels in ongeveer de helft van de brandweerposten toegepast. Het financiële effect is nog niet bekend. De verwachting van de VRIJ is dat er geen besparing optreedt.
5	Crisis Nood Opvang	De verwachting is dat er een toereikende compensatieregeling komt.
6	Uitkering i.v.m. opvang van ontheemden uit Oekraïne	De verwachting is dat dit geen financiële tegenvaller voor de VRIJ oplevert.
7	Keuze van consigneren, oproepbaar zijn of kazerneren van vrijwilligers	Alleen specifiek genoemd door VRIJ maar speelt ook bij de andere Veiligheidsregio's.

Nr.	Ontwikkeling	Toelichting
8	Wegwerken achterstallig onderhoud kazernes en starten proactief gebouwenbeheer	Wordt in overleg met verhuurders, de gemeenten, uitgewerkt.
9	Samen met de GGD onderzoeken van de mogelijkheden ter versterking van netwerkfunctie	Alleen door VRIJ benoemd.
10	Toename ondersteuning ambulancedienst	Ondersteuning ambulancedienst is toegenomen in de afgelopen jaren. Er worden nog geen financiële effecten gemeld.

Een groot deel van bovengenoemde ontwikkelingen zal zeer waarschijnlijk niet tot negatieve financiële consequenties voor VRIJ leiden. Voor een aantal algemene en specifieke ontwikkelingen die nu deels binnen bestaande budgetten worden opgepakt zijn de effecten in de toekomst nog niet duidelijk.

6.2 Risico's

In de volgende tabel is het aantal risico's per Veiligheidsregio geteld. Net als bij het overzicht van de ontwikkelingen geeft dit overzicht een indicatie van het aantal gesignaleerde risico's. Niet alle regio's presenteren alle individuele risico's in de P&C documenten. Ook is er overlap in gesignaleerde ontwikkelingen en risico's. Een aantal Veiligheidsregio's loopt net als VRIJ nog achter met het actualiseren van hun risicomatrix²

Risico's	IJsselland	Groningen	Limburg-Noord	Gelderland-Zuid	Brabant-Noord	Gemiddeld
Totaal aantal gesignaleerde risico's	27	26	9	11	17	18
Aantal gekwantificeerde risico's	10	10	1	0	12	7
Totaal kans * effect in €	€ 965.000	€ 3.075.000	€ 1.200.000	€ -	€ 3.072.500	€ 2.078.125
Weerstandsvermogen: algemene reserve	€ 1.000.000	€ -4.000.000	€ 1.622.000	€ 2.682.000	€ 2.770.000	€ 2.018.500
Totaal aantal gesignaleerde risico's	50					

Tabel 6: Aantal gesignaleerde risico's en kwantificering

In totaal zijn er in de geanalyseerde documenten 50 risico's gesignaleerd. IJsselland benoemd 27 en dat is meer dan gemiddeld. Met alle slagen om de arm is dit wel een indicatie dat VRIJ relatief veel risico's onderkend.

In de volgende tabel is samengevat welke risico's door de VRIJ en de andere Veiligheidsregio's zijn onderkend en welke zijn gekwantificeerd (kans * effect uitgedrukt in €). De volgende legenda hoort bij tabel 7.

Legenda:	
Wel gesignaleerd risico	
Niet gesignaleerd risico	
Wel gekwantificeerd risico	
Niet gekwantificeerd risico	

² Dit is het overzicht waarin alle risico's op een rij worden gezet en worden gekwantificeerd (financieel effect 8 risico) en wat idealiter een- of tweemaal jaarlijks met directie, betrokken leidinggevenden en medewerkers wordt geactualiseerd.

Nr.	Risico's met korte omschrijving	VRIJ		Betrokken 4 Veiligheidsregio's	
		Gesignaleerd	Gekwantificeerd	Gesignaleerd	Gekwantificeerd
1	Corona: beschermen medewerkers tegen het Coronavirus en ondernemersrisico voor de organisatie.			2	
2	Grootschalige/langdurige inzet waarvan de kosten boven het hiervoor geraamde budget komen en geen compensatie plaatsvindt.				
3	Rente wordt hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.				
4	Fiscale controle van de Belastingdienst (met risico op een boete).			1	1
5	Stijging van de pensioenpremies nadat begroting al is vastgesteld.				
6	Data-lek van geregistreerde gegevens (privacygevoelig of vertrouwelijk).				
7	De reserve transitie meldkamer is onvoldoende om de hogere kosten die daaruit voortvloeien te kunnen opvangen.			2	
8	Het Veiligheidsberaad neemt besluiten met financiële en personele gevolgen voor VRIJ waar zij zelf geen invloed op heeft..			1	
9	Minder aanbieders voor oefentrajecten op de markt waardoor de prijzen voor inschrijvingen bij aanbestedingen hoger uitvallen dan verwacht.				
10	Wijzigingen in beleid of financiering van de Rijksoverheid waar financieel geen rekening mee gehouden is.				
11	Complexiteit Europese aanbestedingen waardoor niet rechtmatig wordt gehandeld en een risico op boetes ontstaat.				
12	Risico op onvoldoende paraatheid vrijwilligers.			2	2
13	Meer onderhoud gebouwen door het ontbreken van een meerjarenonderhoudsplan en voldoende financiële middelen en reserve.			2	2
14	Meerkosten dan beschikbaar budget voor nieuwbouw van een hoofdbrandweerkazerne plus huisvesting GGD in stedelijk gebied.			1	1
15	Meerkosten programma aardbevingen.			1	1
16	Extra niet voorziene kosten tweede loopbaanbeleid en vitaliteitsbeleid.			2	1
17	Schade door niet verzekerde risico's/aansprakelijkheid medewerkers.			2	2
18	Kosten calamiteiten coördinator MkNN.			1	1
19	Risico meerkosten invoering omgevingswet / omgevingsrecht.			1	1
20	Meerkosten uitvoering FLO regeling.			1	1
21	Niet realiseren in begroting opgenomen taakstellende bezuiniging.			1	1
22	Extra kosten door keuzes n.a.v. evaluatie Wet Veiligheidsregio's.			1	
23	Extra kosten door taakdifferentiatie beroeps en vrijwilligers die niet door het Rijk worden vergoed.			3	2
24	Extra kosten uitvoering Strategisch Vastgoedbeleid voor gebouwen in eigendom van de Veiligheidsregio.			2	1
25	Extra kosten deelname aan KCR 2.			1	
26	Toename kosten door snelle ontwikkeling IT waar de Veiligheidsregio op in moet spelen i.v.m. risico op uitval en storingen.			1	
27	Krapte op de arbeidsmarkt/tekort aan gekwalificeerd deskundig en ervaren personeel waardoor noodzakelijke werkzaamheden niet worden uitgevoerd en/of duurdere capaciteit wordt ingehuurd.			2	1
28	Onverwachte en hogere kosten calamiteiten.			1	1
29	Niet verzekerde kosten door ziekte/ongeval/overlijden personeel.			1	1
30	Kosten i.v.m. eigen risico dragerschap WW/WIA.			1	1
31	Hogere opleidingskosten o.a. door sneller verloop vrijwilligers.			1	1
32	Schade door fraude.			1	
33	Niet voldoen aan wet- en regelgeving.			1	
34	Grotere prijsstijging overige bestaande lasten waaronder energie (laatste door VRIJ al gekwantificeerd).			2	1
35	Verlaging BDUR uitkering en gemeentelijke bijdrage (bijvoorbeeld door herverdeling gemeentefonds) in de toekomst.			1	1
36	Gevolgen criminaliteit voor de fysieke omgeving die leiden tot een hogere inzet (zoals hennepteelt, dumping drugsafval, plofkraak, XTC-laboratoria en brandstichting).				
37	Risico van cyberveiligheid en toename digitalisering.			3	
38	Gevolgen klimaatverandering/extreem weer.			3	
39	Terrorisme			1	
40	Maatschappelijke onrust.			1	
41	Toekomstige vliegroutes Lelystad Airport.				
42	Gevolgen energietransitie op risico's (bijvoorbeeld risico op brand in elektrische auto's).			3	
43	Wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid waar Veiligheidsregio aan moet voldoen en effecten op financiën			1	
44	Ontwikkelingen in de ondergrond door winning aardgas en zout			1	
45	Demografische ontwikkelingen zoals vergrijzing, krimp, samenstelling huishoudens en verstedelijking			2	
46	Extra aandacht i.v.m. opvang vreemdelingen, oorlogstrauma's, brandveiligheid en zelfredzaamheid			1	
47	Zelf- en samenredzaamheid en burgerparticipatie en demografische ontwikkelingen: vergrijzing, toenemende individualisering en langer zelfstandig wonen			1	
48	Oorlog in oekraïne: energieuitval, digitale verstoringen en cyberaanvallen, uitval telecom en ICT, nucleaire dreiging en voedselschaarste.			1	

Tabel 7: Risico's wel/niet gesignaleerd en gekwantificeerd door VRIJ en/of andere Veiligheidsregio's

Samenvattende conclusie op hoofdlijnen

Op basis van tabel 7 kunnen op hoofdlijnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Van de in totaal 48 risico's die door VRIJ en minimaal 2 van de 5 Veiligheidsregio's worden gesignaleerd worden 14 door VRIJ onderkend. Daarvan zijn er 4 risico's die alleen door VRIJ worden gepresenteerd. Hiervan zijn 2 specifiek van toepassing op IJsselland: de risico's van een laag aantal aanbieders voor oefentrajecten waardoor de prijzen kunnen stijgen en de mogelijke aanvliegroutes op Lelystad airport.
- Van de 10 risico's die door VRIJ zijn gekwantificeerd zijn er maar 2 ook door andere Veiligheidsregio's gekwantificeerd. Limburg-Noord zet minder in op kwantificeren en meer op het benoemen en uitvoeren van beheermaatregelen om de mogelijke negatieve effecten van risico's te voorkomen of te beperken.
- Van de 48 risico's in tabel 7 zijn er 34 risico's niet die door VRIJ benoemd in de bestudeerde documenten, van die 34 risico's zijn:
 - 4 niet relevant omdat ze specifiek zijn en maar voor één van de andere Veiligheidsregio's van toepassing zijn;
 - 3 niet relevant voor VRIJ zijn omdat het risico al is weggenomen of niet (meer) van toepassing is voor VRIJ;
 - 27 mogelijk ook relevant voor de VRIJ en interessant om te betrekken bij een volgende actualisatie van de risicomatrix. Eerder is al geconstateerd dat er een overlap zit in de gepresenteerde ontwikkelingen en gesignaleerde risico's. Van deze 27 ontwikkelingen hebben 6 een meer financieel technisch karakter en worden ook maar door één andere Veiligheidsregio onderkend. Verder komt van deze 27 risico's een groot deel, ongeveer 10, terug in de ontwikkelingen die door VRIJ worden herkend en beschreven.
- De inventarisatie van risico's bij de vier andere Veiligheidsregio's kan behulpzaam zijn bij het actualiseren van de risicomatrix van VRIJ.

7. DEELVRAAG 3: ONTWIKKELINGEN/RISICO'S FINANCIIEEL VERTAALD IN MEERJARENBEGROTING?

Deelvraag 3: Zijn toekomstige ontwikkelingen en risico's voldoende financieel vertaald in de meerjarenbegroting?

7.1 Financiële vertaling van ontwikkelingen

In de volgende tabel wordt een indicatie gegeven van de mate waarin de in de P&C documenten beschreven ontwikkelingen financieel zijn vertaald. In de tabel zijn alleen ontwikkelingen opgenomen die door VRIJ zijn beschreven en/of door minimaal twee van de andere vier Veiligheidsregio's. Ontwikkelingen die slechts door één van de andere Veiligheidsregio's zijn beschreven zijn vermoedelijk specifiek en daarom niet in de tabel opgenomen.

Daarnaast zijn ontwikkelingen die al aan de orde komen bij andere onderdelen van de externe toets op de begroting ook niet in onderstaande tabel opgenomen. Door deze twee keuzes is het aantal ontwikkelingen in de volgende tabel fors lager dan het totale aantal van 71 gepresenteerd in tabel 5.

De volgende legenda is van toepassing op tabel 8.

Legenda	
Verwerkt	
Deels verwerkt	
Bekend maar (nog) niet verwerkt	
Financiële effecten nog niet duidelijk en niet verwerkt	
Niet van toepassing	

Nr.	Ontwikkeling door meerdere Veiligheidsregio's en/of door VRIJ beschreven*	Wel/deels/niet financieel verwerkt door VRIJ	Wel/niet deels financieel verwerkt door de andere vier regio's	Toelichting ontwikkeling
	ICT			
1	Verbeteren informatieveiligheid			Risicogerichte aanpak, nog niet voldaan aan landelijke eisen.
2	Informatiegestuurd werken			Deels opgepakt maar nog aanvullende acties nodig.
	Personeel			
3	Taakdifferentiatie			Mogelijke meerkosten zijn nog niet in de begroting opgenomen.
4	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren			De inwerkingtreding van de WNRA is voor veiligheidsregio's nog uitgesteld.
5	Krapte op de arbeidsmarkt			Nog geen financiële effecten in beeld gebracht.
6	2e loopbaanbeleid			Effecten zijn verwerkt, andere Veiligheidsregio's hebben een inhaalslag gepleegd.
7	FLO functioneel leeftijdsontslag			Deze kosten liggen bij de VRIJ bij de gemeenten. Andere Veiligheidsregio's reserveren hier zelf voor en dragen het risico.
8	Verloop vrijwilligers (uitstroom door vegrijzing en sneller verloop)			Gevolg is onder andere dat de opleidingskosten stijgen.
9	Keuze van consignerend oproepbaar of kazerneren van vrijwilligers			Alleen genoemd door VRIJ maar speelt ook bij de andere Veiligheidsregio's.
10	Strategisch personeelsbeleid			Twee andere Veiligheidsregio's besteden hier expliciet aandacht aan om gericht in te spelen op knelpunten op de arbeidsmarkt.
	Financieel			
11	Hoge inflatie			VRIJ doet een aanvullend voorstel voor extra indexatie van de huurtarieven. VRIJ heeft zelf een deel van stijging energieprijzen opgevangen. Door alle regio's wordt dit probleem onderkend en wordt gekeken wanneer en hoe dit gecompenseerd kan worden.
12	Verruiming BDUR			De omvang van de verruiming kan worden berekend. De eisen/voorwaarden die worden gesteld zijn nog niet duidelijk en de Veiligheidsregio's denken nog na hoe deze middelen ingezet kunnen worden.
13	Verzekeringen landelijke samenwerking			Veiligheidsregio's die deze ontwikkeling beschrijven zien een risico in extra kosten wanneer de landelijke organisatie en activiteiten groeien.
	Primaire processen			
14	Meer bovenregionale en andere soorten crisis			Dit beeld komt naar voren in cijfers van de afgelopen jaren. Mogelijke oorzaken en financiële effecten zijn nog niet bekend.
15	Landelijke meldkamer			Veiligheidsregio's gaan er vanuit dat de financiën geregeld zijn.
16	Verplichte plaatsing van rookmelders			Acties worden uitgevoerd binnen huidige budgetten in de begroting. Dus daar bovenop geen extra financieel effect.
17	Landelijk kader uitruk op maat			De zogenaamde TS4 (een bezetting van vier i.p.v. zes personen op een brandweervoertuig) wordt inmiddels in circa de helft van de brandweerposten toegepast dan wel geïmplementeerd. Het mogelijke (positieve) financiële effect is nog niet bekend. De verwachting van de VRIJ is dat er geen besparing optreedt.
18	Crisis Nood Opvang			De verwachting is er een toereikende compensatieregeling komt.
19	Specifieke uitkering i.v.m. opvang van ontheemden uit Oekraïne			De verwachting is dat geen financiële tegenvaller voor de VRIJ oplevert.
20	Invoering van de Omgevingswet			Mogelijk leidt invoering voor VRIJ tot kosten die niet in de begroting zijn opgenomen.
21	Evaluatie wet Veiligheidsregio's			De uitwerking van de evaluatie loopt nog. Er is een relatie met de verruiming van de BDUR.
22	Klimaatverandering			Heeft bijvoorbeeld effect door droogte en extreme regenval.
23	Wegwerken achterstallig onderhoud kazernes en starten pro-actief gebouwenbeheer			Wordt in overleg met verhuurders, de gemeenten, uitgewerkt.
24	Strategisch huisvestingsbeleid			Is door andere Veiligheidsregio's al mee gestart en deels al begroot hoewel bij een aantal Veiligheidsregio's nog forse budgetuitbreidingen nodig zijn. VRIJ beschikt nog niet over een Strategisch huisvestingsbeleid en -plan.
25	Nieuwe dekkingsplannen			Voor VRIJ zijn de financiële effecten nog niet duidelijkheid. Andere Veiligheidsregio's kunnen de nieuwe dekkingsplannen realiseren binnen het bestaande budget.
26	Samen met de GGD onderzoeken van de mogelijkheden ter versterking van netwerkfunctie			Alleen door VRIJ benoemd
27	Toename ondersteuning ambulancedienst			Ondersteuning ambulancedienst stijgt in de loop der jaren.
28	Toename natuurbranden			Vanwege de toenemende periode met droogte zijn er meer meldingen van berm- en natuurbranden dan voorgaande jaren.
29	Hulpverlening buiten de regio			Het aantal hulpverleningen van VRIJ buiten de regio loopt op.

Tabel 8: Indicatie financiële verwerking gesignaleerde ontwikkelingen

Conclusies

Op basis van de inhoud van tabel 8 kan op hoofdlijnen een aantal conclusies worden getrokken:

- Van de 29 opgenomen ontwikkelingen heeft de VRIJ er 16 deels of geheel financieel in haar begroting verwerkt waarvan 6 ontwikkelingen geheel zijn verwerkt.
- Er zijn 9 ontwikkelingen waarvan de financiële effecten nog onbekend en niet verwerkt zijn voor zowel de VRIJ als de andere Veiligheidsregio's.
- Er zijn maar 2 ontwikkelingen waarvan de andere Veiligheidsregio's de financiële effecten wel verwerkt hebben in hun begroting en VRIJ niet. Dit betreft de nieuwe dekkingsplannen die andere Veiligheidsregio's uit kunnen voeren binnen bestaande budgetten. De financiële effecten hiervan zijn voor VRIJ nog niet duidelijk. Daarnaast beschikken de andere Veiligheidsregio's al over Strategische huisvestingsplannen en meerjarige huisvestingsplannen die deels financieel afgedekt zijn. Dit met de nadruk op deels, omdat voor twee Veiligheidsregio's al duidelijk is dat het budget voor huisvesting fors structureel verhoogd moet worden. De andere twee verwachten dat extra budget structureel nodig is.
- In de huisvesting van VRIJ is relatief gunstig dat de grote posten, waaronder de hoofdvesting in Zwolle, relatief nieuw en/of recent opgeknapt zijn terwijl drie van de andere Veiligheidsregio's deze posten nog moeten bouwen of ingrijpend moeten verbouwen.
- Strategisch personeelsbeleid is door twee andere Veiligheidsregio's al uitgewerkt.
- VRIJ heeft ook een aantal ontwikkelingen benoemd die niet door de andere Veiligheidsregio's zijn gepresenteerd. Een groot deel daarvan kan nog binnen de huidige begroting worden opgevangen. Het aantal bovenregionale en andere soorten crises lijken toe te nemen en mogelijke financiële effecten daarvan in de toekomst zijn door VRIJ nog moeilijk in te schatten.

7.2 Financiële vertalingen risico's: conclusies op hoofdlijnen

Wat opvalt is dat de VRIJ een aantal meer financieel technische risico's heeft gekwantificeerd waarvan een belangrijk deel niet door de vier andere veiligheidsregio's als risico is gepresenteerd. De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft ook een aantal meer financieel technische risico's gekwantificeerd, maar dat zijn andere dan die gesignaleerd door de VRIJ. Het kwantificeren van de risico's verschilt onderling tussen de Veiligheidsregio's.

Limburg vindt het signaleren en analyseren van risico's en het onderscheiden en sturen op beheermaatregelen belangrijker dan het kwantificeren van risico's. Ook omdat de omvang van het weerstandsvermogen bestuurlijk is bepaald net zoals bij de VRIJ. Een actuele risicomatrix en actief in beeld brengen en uitvoeren van beheermaatregelen is belangrijk om de effecten van risico's te beperken.

Belangrijk voor de financiële vertaling van de risico's is de beschikbaarheid en omvang van het weerstandsvermogen vaak in de vorm van een vrij inzetbare algemene reserve. In tabel is te zien dat alle Veiligheidsregio's een algemene reserve hebben, waarvan die van Veiligheidsregio Groningen tijdelijk negatief is zoals eerder toegelicht. Zowel Limburg-Noord, Gelderland-Zuid als VRIJ hebben een algemene reserve waarvan de omvang bestuurlijk is bepaald.

VRIJ heeft wel een algemene reserve met de laagste omvang, ook ten opzichte van de twee andere Veiligheidsregio's waar de omvang van de algemene reserve bestuurlijk bepaald is. Voor VRIJ is de norm 2,5% van de totale uitgaven en bij de andere twee Veiligheidsregio's met een bestuurlijk bepaalde norm is dat tweemaal zo hoog, namelijk 5%.

Omdat er de afgelopen jaren geen of nauwelijks een beroep op de algemene reserve is gedaan, kon de VRIJ met de gehanteerde norm uit voeten. Wanneer alle planningen gehaald worden en de druk op de financiën toeneemt moet blijken of de norm voldoende is en of bij een onttrekking de algemene reserve door VRIJ zelf weer op niveau gebracht kan worden.

8. DEELVRAAG 4: AANPASSINGEN IN BUDGETTEN NODIG?

Deelvraag 4: Zijn er aanpassingen in budgetten nodig en/of mogelijk zowel opwaarts als neerwaarts in de meerjarenbegroting?

8.1 Opwaartse aanpassingen budgetten

VRIJ beschikt nog niet over een strategisch huisvestingsplan voor een langere termijn. Andere Veiligheidsregio's hebben deze inmiddels wel, inclusief een uitvoeringsprogramma waarbij de doorlooptijd varieert van 5 tot 20 jaar. Momenteel vindt binnen VRIJ een evaluatie van het vastgoedbeleid plaats. Een wens is ook om een strategisch huisvestingsprogramma op te stellen inclusief financiële paragraaf. Dit plan kan tot hogere kosten leiden door:

- Het opnemen van te lage boekwaarden bij de start van VRIJ waardoor te lage huurbedragen zijn vastgesteld en gemeenten als eigenaar te weinig geld voor nieuwbouw of vernieuwbouw hebben kunnen reserveren.
- Veranderende functionaliteit, bijvoorbeeld in verband met elektrificering waardoor de kosten toe kunnen nemen.
- Te lage inflatiecorrectie, onder andere door hoge inflatie in de afgelopen jaren die nog niet goed in de cijfers van VRIJ is aangepast.

Door VRIJ is een meerjarig-onderhoudsplan opgesteld voor alle posten zowel voor het eigenaren- als huurdersonderhoud. De omvang van het huurdersonderhoud varieert sterk per jaar. In de evaluatie van het vastgoedbeleid zal worden voorgesteld om hier een reserve gebouwenonderhoud voor te vormen zodat het budget voor het huurdersonderhoud optimaal kan worden ingezet.

Door de kortere verbondenheid van vrijwilligers aan de Veiligheidsregio nemen de opleidingskosten toe. Dit speelt ook in andere vier Veiligheidsregio's. Deze toename van de kosten is nog niet voorzien in de begroting. Het beperkte aantal aanbieders voor de organisatie van oefeningen kan hierbij nog een kosten-opdrijvend effect hebben.

De historische aanschafwaarden worden jaarlijks geïndexeerd i.v.m. de vervanging van materieel en nieuwbouw of renovatie van gebouwen. Net als voor de gebouwen kan de toegepaste indexering niet voldoende basis zijn voor de berekening van het benodigde budget voor kapitaallasten, onder andere door toenemende functionaliteit en/of gebruikseisen en door onvoldoende compensatie voor inflatie.

Daarnaast wordt een aantal ontwikkelingen en risico's gesignaleerd, zie voorgaande paragrafen, waarvan nog niet duidelijk is wat de financiële consequenties zijn. Net zoals bij de andere Veiligheidsregio's is het nu niet mogelijk deze te kwantificeren. Belangrijk hierbij is om ontwikkelingen goed te volgen en daarop te anticiperen. Hetzelfde geldt voor de risico's waarvoor het nuttig is om periodiek de risicomatrix met meerdere actoren binnen de organisatie te actualiseren.

8.2 Neerwaartse aanpassingen budgetten

In de analyse van de documenten van VRIJ en in de gesprekken met de andere 4 Veiligheidsregio's komen niet direct concrete voorstellen voor neerwaartse bijstellingen naar voren.

Hoewel, gecorrigeerd voor de huisvestingslasten, VRIJ relatief lage kosten heeft voor de overhead en de kosten van het primaire proces per 10.000 inwoners iets onder het gemiddelde ligt, lukt het VRIJ nog wel om incidentele financiële knelpunten op te lossen en in een aantal gevallen ook niet begrote structurele knelpunten, zoals het structureel opvangen van de hogere energietarieven en de nieuwbouw van de kazerne in Diepenveen (voor dit laatste is binnen het specifieke huisvestingsbudget van de VRIJ geen ruimte).

De suggesties voor mogelijke bijstellingen zijn niet in detail uitgewerkt en betreffen suggesties die voor een deel gebaseerd zijn op de gesprekken met de andere Veiligheidsregio's.

Er is sprake van planningsoptimisme bij de VRIJ en de andere vier Veiligheidsregio's, onder andere bij de aanschaf/vervanging van materieel, uitvoering van ICT-projecten en overige projecten. Dit optimisme wordt veroorzaakt door technische uitgangspunten voor de investeringsplanning die in praktijk door de doorlooptijd van processen niet worden gehaald. Ook zijn ambities om zaken te verbeteren en op te pakken regelmatig groter dan de uitvoeringsmacht van de Veiligheidsregio's. De krappe arbeidsmarkt draagt deels ook aan dit laatste bij.

Dit optimisme leidt al langere tijd tot incidentele financiële voordelen in de jaarrekeningen. Er zijn publieke organisaties die in de investeringsplanning voor materieel (en soms ook huisvesting) en voor de projectenplanning een (tijdelijk) correctiepercentage toepassen voor planningsoptimisme. Het voordeel hiervan is dat planningen realistischer worden en dat de incidentele voordelen voor meerdere jaren voorspeld kunnen worden. Dit laatste geeft de deelnemende gemeenten wat meer financiële zekerheid vooraf i.p.v. dat pas achteraf incidentele voordelen bekend worden.

Het eventueel toepassen van een correctiepercentage ligt voor de VRIJ minder voor de hand. VRIJ zet juist in op:

- vervullen van alle vacatures zodat alle plannen kunnen worden uitgevoerd;
- strakke uitvoering van investeringsplannen waardoor het materieel op orde blijft.

Daarnaast heeft VRIJ in tegenstelling tot gemeenten (bijvoorbeeld bij uitvoering van gemeentelijke riolerings- en wegenplannen) nauwelijks te maken met procedurele vertragingen.

Eén van de andere Veiligheidsregio's heeft een ambitieus streefcijfer voor de omvang van de overhead, dat nog lager ligt dan het overheadpercentage van VRIJ. Om dit te bereiken zet betreffende Veiligheidsregio maximaal in op samenwerking bij specialistische taken/functies in de ondersteunde functies. Bijvoorbeeld samenwerking bij fiscale en juridische vraagstukken, informatiebeveiliging en privacybescherming, specifieke inkoopkennis en toepassen van innovaties. Ook in het primaire proces kijken ze naar samenwerking. De samenwerking kan in allerlei vormen plaatsvinden, bijvoorbeeld met de deelnemende gemeenten, andere Veiligheidsregio's, publieke samenwerkingsverbanden. Eventuele effecten hiervan zijn nu niet te kwantificeren.

Door uitstroom van oudere medewerkers en verjonging van het personeelsbestand kan er financiële ruimte ontstaan omdat de personeelsbegroting gebaseerd is op het maximum van de salarisschaal per functie. Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt kan het lastig zijn om nieuwe medewerkers aan te trekken. Het is de vraag of het dan verstandig is om eventuele toekomstige ruimte in het personeelskostenbudget af te romen, ook omdat duurdere inhuurkrachten deels uit dit budget gefinancierd worden.

Verduurzaming van huisvesting door middel van isolatiemaatregelen en de aanleg van zonnepanelen kan financiële voordelen opleveren wanneer deze investeringen zich terugverdienen. Deze voordelen kunnen bijdragen aan de kosten voor huisvesting en zullen leiden tot minder meerkosten voor huisvesting.

Binnen de VRIJ is veel m² kantoorruimte, binnen en als onderdeel van de brandweerkazernes, beschikbaar die niet of nauwelijks wordt gebruikt. Het verhuren van deze m² of het aanpassen van gebouwen op korte termijn is vaak geen optie. Er kan mogelijk wel bespaard worden op fysieke werkplekken door bestaande werkplekken die niet worden gebruikt in de toekomst niet meer te vervangen. Hiervoor is het van belang om de kosten per werkplek te kennen binnen het flexibele werkplekconcept. Besparingen kunnen alleen worden gerealiseerd als de kosten voor vervanging van werkplekken in de begroting zijn opgenomen. Dit idee wordt meegenomen in de actualisatie van het vastgoedbeleid.

Naast een concreet besparingsvoorstel kan het ook zinvol zijn om één keer per twee of drie jaar alle budgetten door de financieel adviseurs samen met de budgethouders kritisch te laten analyseren, waarbij dan vooral gekeken wordt naar budgetten die al twee of drie jaar een onderbenutting laten zien. Eventuele resultaten van dit proces kunnen dan worden ingebracht in het jaarlijkse kadernota-proces.

9. BEANTWOORDING HOOFDVRAAG EN CONCLUSIES

Beantwoording hoofdvraag en conclusies: Is de meerjarenbegroting van de VRIJ zodanig uitgewerkt dat de continuïteit van de organisatie is geborgd?

1. Algemene conclusie: Op basis van deze externe toets is de conclusie dat de meerjarenbegroting een goede basis is voor de continuïteit van de VRIJ. Bij de start van de VRIJ zijn de meeste onderdelen van de gemeenten "schoon door de poort" gegaan. Destijds is ter voorbereiding van de regionalisering geleerd van de ervaringen van Veiligheidsregio's die het fusieproces al eerder hadden doorlopen. Knelpunten die bij andere Veiligheidsregio's nog voorkomen spelen bij VRIJ niet of minder. Bijvoorbeeld materieel dat niet opgenomen is in het investeringsplan, onderdelen van de overhead die met een te beperkte formatie zijn overgegaan, onderdelen van de huisvesting die financieel niet in beeld zijn omdat gebouwen "om niet" worden gebruikt.

Daarnaast zijn financiële risico's voor VRIJ beperkt door vrijwel alle gebouwen te huren van de gemeenten en FLO-budgetten bij de betreffende gemeenten te laten.

Bij bovenstaande conclusie is een aantal kanttekeningen te plaatsen.

2. Relevante externe en interne ontwikkelingen: Net zoals bij de andere 4 Veiligheidsregio's spelen er diverse ontwikkelingen waarvan de financiële nog niet bekend en ook nog niet verwerkt zijn. Bij de andere regio's ontstaat hierdoor druk op principes als de "o-lijn" en "oud voor nieuw". Op hoofdlijnen is het beeld dat VRIJ relatief veel ontwikkelingen en risico's in beeld heeft en volgt. Echter, niet alle mogelijke financiële effecten voor de toekomst zijn te kwantificeren terwijl voor een aantal zeker is dat dat die zich voor zullen doen (op peil houden huisvesting, verhogen van de informatieveiligheid, verbeteren/uitbreiden van de informatievoorziening en opleidingen en oefenen van nieuwe vrijwilligers). Het blijft van belang om ontwikkelingen en risico's goed te blijven volgen.
3. Opvangen van risico's: De omvang van het weerstandsvermogen in de vorm van een algemene reserve is relatief laag ten opzichte van de andere Veiligheidsregio's. Voor de norm die wordt gehanteerd voor de maximale omvang van de algemene reserve geldt hetzelfde. Een deel van de risico's genoemd door andere Veiligheidsregio's, ongeveer 10 van de 48, komen bij de VRIJ niet terug in de beschreven risico's en ontwikkelingen. Net als bij een aantal andere Veiligheidsregio's is de risicomatrix niet actueel en niet recent besproken met management en medewerkers. Verder zijn overwegend financieel technische risico's gekwantificeerd door VRIJ en is het vraag of deze wel de grootste "kans * effect" hebben. Voor één van de andere Veiligheidsregio's is het identificeren van de risico's en het benoemen en oppakken van de beheermaatregelen belangrijker dan het kwantificeren daarvan.
4. Omvang van het budget t.o.v. de benchmark: Gecorrigeerd voor de huisvestingslasten liggen de totale kosten van VRIJ per 10.000 iets lager dan het gemiddelde in benchmark. Ondanks dat heeft de VRIJ, net als de andere 4 Veiligheidsregio's, positieve financiële resultaten gerealiseerd in de periode 2019–2021. Naast het effect van Corona zijn de oorzaken voor de positieve financiële resultaten vergelijkbaar met die van de andere 4 Veiligheidsregio's.

Naast de positieve, met name incidentele resultaten, is de VRIJ ook in staat geweest een aantal structurele financiële knelpunten zelf op te lossen, zoals de nieuwbouw in Diepenheim (met structurele ruimte buiten het huisvestingsbudget) en de hogere energielasten. De mogelijkheden om dit te doen zijn echter beperkt en niet oneindig.

5. Bij de beoordeling van financiële resultaten door het bestuur is het van groot belang om een onderscheid aan te brengen in structurele en incidentele mee- en tegenvallers. Dit onderscheid is in beeld en dient goed vanuit de organisatie van de VRIJ te worden toegelicht. Wanneer dit niet gebeurt, kunnen er bijvoorbeeld structurele bezuinigingstaakstellingen worden opgelegd die op termijn tot grote financiële knelpunten leiden (bijvoorbeeld: 2 maal een incidenteel voordeel is geen structureel voordeel). Blijf de financiële adviseurs van de gemeenten hierbij actief betrekken. De andere vier Veiligheidsregio's geven ook aan dat transparantie bijdraagt aan een goede samenwerking met en financiering door de deelnemende gemeenten.

VRIJ heeft veel kosten bij de start systematisch en volledig opgenomen in haar begroting. Zo is er een investeringsplan voor materieel en materialen gebaseerd op technische uitgangspunten. Ook is er een egalisatiereserve voor de kapitaallasten materieel (circa € 3 miljoen). Er wordt door de VRIJ een doorlooptijd voor het investeringsplan gehanteerd van 10 jaar. Andere Veiligheidsregio's hanteren een termijn afgestemd op langste afschrijvingstermijn (die van tankautospuitten of hoogwerkers) waardoor de omvang van de egalisatiereserve beter kan worden onderbouwd en transparanter in beeld worden gebracht.

6. In tegenstelling tot de andere 4 Veiligheidsregio's, die veel kazernes in eigen bezit hebben, beschikt VRIJ nog niet over een strategisch en/of meerjarig huisvestingsplan waarvoor structureel voldoende financiële middelen zijn gereserveerd om de huisvesting op niveau te houden. VRIJ beschikt wel over een actueel meerjarig onderhoudsplan en een budget voor het huurdersonderhoud. VRIJ heeft voor het huurdersonderhoud nog niet een egalisatiereserve gevormd. Mogelijk is dit wel gewenst gelet op de bedragen in het meerjarig onderhoudsplan die jaarlijks sterk fluctueren.

Andere veiligheidsregio's hebben de afgelopen jaren een belangrijk deel van de financiële resultaten gestort in reserves voor vastgoed en onderhoud om deze op peil te brengen. Door VRIJ is dit niet gedaan. In de huurtarieven binnen VRIJ is destijds rekening gehouden met de kosten voor groot onderhoud en nieuwbouw/vervanging. In de praktijk blijkt dat bij nieuwbouw in Diepenveen bijvoorbeeld onvoldoende financiële ruimte binnen het huisvestingsbudget beschikbaar was en er zijn ook aanpassingen in andere kazernes nodig. Bovenstaande punten komen uitgebreider terug in actualisatie van het vastgoedbeleid.

7. De omvang van de overhead van de VRIJ ligt onder het gemiddelde van de benchmark van Berenschot. Eén van de Veiligheidsregio's streeft naar een nog lagere overhead door maximaal in te zetten op samenwerking voor specialistische functies. Een lage overhead voor de VRIJ is financieel gunstig, maar bij een aantal onderdelen moet ervoor worden gewaakt dat deze niet onder een kritische ondergrens zakken.
8. De andere vier Veiligheidsregio's hebben kwalitatief een aantal mogelijkheden aangegeven om te besparen (zie tweede paragraaf in hoofdstuk 7). Deze zijn door de andere Veiligheidsregio's echter niet gekwantificeerd.

Temeer omdat zij te krap in hun budget zitten gelet op de ontwikkelingen die spelen en ook de verwachtingen vanuit het Rijk, zie ook de verhoging van de BDUR, zijn hoog. VRIJ heeft zelf aangegeven bij het begrotingsproces hier op terug te komen naar aanleiding van de positieve financiële resultaten van de afgelopen jaren.

10. AANBEVELINGEN

Op basis van de analyse en conclusies worden de volgende aanbevelingen geformuleerd voor VRIJ:

1. Neem bij de actualisatie van het vastgoedbeleid ook mee de:
 - Uitwerking van een meerjarig huisvestingsplan met een financiële paragraaf.
 - Vraag of voor het huurdersonderhoud het vormen van een egalisatiereserve gewenst is en, zo ja, wat de gewenste omvang daarvan is.
 - Vraag hoe met de gemeenten als gebouweigenaar sluitende afspraken gemaakt kunnen worden over het uitvoeren van groot onderhoud, duurzaamheidsmaatregelen en het plegen van nieuwbouw, renovatie of vernieuwbouw.
 - Evaluatie van de keuze destijds om alle gebouwen te huren van de gemeenten (andere Veiligheidsregio's hebben bewust alle gebouwen overgenomen).
2. Voor het investeringsplan materieel een tijdhorizon/doorlooptijd hanteren afgestemd op de langste afschrijvingstermijn van het materieel (tankautospuit of hoogwerker). Op basis hiervan kan dan de egalisatiereserve materieel (nu circa € 3 miljoen) nog beter worden onderbouwd en die sluit dan beter aan op een volledige cyclus van vervanging. Wijzigingen in parameters kunnen dan ook sneller worden doorgerekend. Deze doorrekening dan jaarlijks presenteren aan en bespreken met de financiële adviseurs van de gemeenten. Deze exercitie en het actueel houden hiervan vraagt wel wat extra capaciteit.
3. Periodiek (jaarlijks) de aanschafwaarden die in de investeringsplannen zijn opgenomen beoordelen in relatie tot de dan geldende of verwachte vervangingswaarden (zowel voor materieel en materialen als huisvesting hoewel eigendom nog bij de gemeenten ligt). Hiermee kan het risico worden beperkt dat er onvoldoende middelen zijn voor vervangingsinvesteringen met het oog op de hoge inflatie van dit moment en ontwikkelingen van nieuwe functionaliteiten van materieel. Hierbij wel tegenkracht organiseren om te voorkomen dat vakspecialisten vooral uitgaan van wat mogelijk is, met als risico dat te veel nieuwe en te dure functionaliteit wordt aangeschaft.
4. De risicomatrix, inclusief beheermaatregelen, op korte termijn en jaarlijks actualiseren. Bij de actualisatie kan gebruik worden gemaakt van de risico's die door de andere 4 veiligheidsregio's zijn gesignaleerd. De externe onderzoeker levert op basis van de externe toets input voor deze actualisatie. Met management en een afvaardiging van de medewerkers in een eenvoudig proces jaarlijks goed stil te staan bij de risico's en mogelijkheden om de effecten daarvan te voorkomen of beperken.
5. De norm voor de omvang van de algemene reserve voorlopig, de komende 2 jaren, handhaven. Hierbij wel de omvang van de algemene reserve binnen de VRIJ blijven volgen en evalueren. Hierbij beoordelen of de omvang toereikend is voor de VRIJ om tegenvallers financieel eenmalig op te vangen. Daarnaast kijken of de VRIJ in staat is om bij onttrekking de algemene reserve weer op peil te brengen. Mocht dit laatste niet het geval zijn, dan is het advies om de norm te verhogen naar 5% van de totale uitgaven waarbij de:
 - ondergrens van de algemene reserve 2,5% (circa € 1 miljoen bij huidige begrotings-omvang) bedraagt;

- bovengrens 5% (circa € 2 miljoen bij huidige begrotingsomvang) is waarboven de algemene reserve wordt afgeroomd ten gunste van de deelnemende gemeenten.
6. De omvang en samenstelling van overhead, net als de andere Veiligheidsregio's doen, tweejaarlijks volgen. Enerzijds om de kosten te beperken, maar ook om kwetsbaarheden in beeld te brengen wanneer niet in voldoende mate ingespeeld kan worden op nieuwe ontwikkelingen.
 7. Naar aanleiding van de benchmark van Berenschot de personele kosten bij "brandweerprocessen" en de prestatie-indicatoren (aantallen adviezen en controles) bij het proces "beheersen van risico's" nader analyseren. Doel hiervan is om de verschillen beter te begrijpen en te kijken of hier nog stuurmogelijkheden zijn in beperking van de kosten enerzijds en verhogen van de productie anderzijds. Bij het tweede punt ook de invoering van de Omgevingswet betrekken.
 8. Overweeg om tweejaarlijks alle budgetten in het jaarrekeningproces te toetsen op onderuitputting door de financiële adviseurs (met kritische blik) samen met de budgethouders. Doe dit vooral voor de budgetten die over een periode van 2 of 3 jaar niet volledig worden benut. Breng eventuele structurele financiële ruimte in bij het proces van de kadernota. En zet deze in dat proces af tegen nieuwe (autonome) ontwikkelingen die geld kosten en wensen van de VRIJ. Hiermee blijft je enerzijds kritisch kijken naar je kosten en anderzijds wordt het financieel oplossend vermogen van de VRIJ verhoogd.
 9. Blijf, of ga actief zoeken naar mogelijkheden voor samenwerking voor specifieke functies in de ondersteunende en primaire processen voor zover dit nog niet gebeurt. Kijk ook, bijvoorbeeld met het oog op krapte op de arbeidsmarkt en vergrijzing, naar samenwerking bij de ontwikkeling van innovaties (zie voorbeelden genoemd in de analyse).

Agendapunt - informatief

overleg Algemeen Bestuur
datum overleg 05-04-2023

Onderwerp Ambitieniveau Wet open overheid

opdrachtgever	Henk Schreuders	akkoord opdrachtgever	ja
verantw. MT-lid	Henk Schreuders	akkoord verantwoordelijk MT-lid	ja
portefeuillehouder	Peter Snijders	akkoord portefeuillehouder	
opsteller	Johan Pieneman		
bijlagen	2		

Kennis te nemen van

1. Het besluit van het dagelijks bestuur op 16 maart 2023 om in te stemmen met het beoogde ambitieniveau voor de hoofdonderdelen van de Wet open overheid (Woo):
 - A. Actief openbaar maken: aanhouden van het wettelijke basisniveau. Toelichting: de wettelijke fasering te volgen als het gaat om het verplicht actief openbaar maken van bepaalde documenten. De fasering maakt het mogelijk om de implementatie geleidelijk en goed voor te bereiden. Dit sluit aan op de fasering van het komende, en verplicht te gebruiken, landelijke Platform Open Overheidsinformatie.
 - B. Op orde brengen van de informatiehuishouding: volgen van de vereisten, fasering en planning in het VNG-meerjarenplan. Toelichting: Het VNG-meerjarenplan bevat vereisten voor de informatiehuishouding en een soort fasering en planning van te nemen maatregelen. Door het volgen van deze fasering gaan we voldoen aan het wettelijk minimum. VRIJ kijkt of er een verdieping mogelijk is op het gebied van de ontsluiting van de informatie.
 - C. Passieve openbaarmaking: stroomlijnen van het wettelijke basisniveau. Toelichting: Er is een gezamenlijk model procesbeschrijving voor GGD en VRIJ gemaakt, waarin zowel de processtappen voor behandeling van Woo-verzoeken zijn uitgewerkt als de verantwoordelijkheden voor verzameling van opgevraagde documenten.
 - D. Over twee jaar een evaluatie uit te voeren.
2. het overzicht (bijlage 2) van onderwerpen, waaraan wordt gewerkt, van de prioriteiten/planning en de stand van zaken.

Enkele onderwerpen lichten we eruit:

 - A. In voorbereiding is een advies over interne (gedrags)richtlijnen voor Woo-bestedig gebruik en beheer van email-, sms- en app-berichten. Deze berichten vallen onder de Woo en worden steeds vaker opgevraagd. Richtlijnen, zoals bijvoorbeeld ook Steenwijkerland die heeft, zijn nodig om berichten, die opvraagbaar zijn, uit te filteren en vindbaar te archiveren.

- B. GGD en VRIJ hebben elk de aanwijzing van contactpersonen geregeld, die vragen van het publiek over de beschikbaarheid van informatie kunnen beantwoorden.

Aanleiding

De Wet open overheid is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De wet trad grotendeels in werking op 1 mei 2022. Hoofdonderdelen zijn: overheidsorganisaties moeten

1. bepaalde categorieën documenten actief openbaar maken
Voor actieve openbaarmaking wordt per onderdeel een andere inwerkingtredingsdatum vastgesteld zodat de invoering geleidelijk gebeurt en overheidsinstellingen dat goed kunnen voorbereiden.
2. de eigen informatiehuishouding op orde brengen
3. documenten verstrekken op verzoek (passief openbaar maken)

De managementteams van GGD en VRIJ besloten op 2 mei 2022 om een gezamenlijk projectteam te vormen om na te gaan wat er nodig is om tot een goede in- en uitvoering van de Woo te komen, op korte en langere termijn. Het projectteam bestaat uit medewerkers van GGD en VRIJ met deskundigheid op verschillende terreinen.

In het projectteam kwam naar voren, dat duidelijkheid nodig is over het ambitieniveau dat GGD en VRIJ willen hanteren voor uitvoering van de Woo. De bijgevoegde notitie (bijlage 1) is de uitkomst van de gehouden verkenning. Zij houdt een advies aan GGD en VRIJ in om het voorgestelde ambitieniveau per hoofdonderdeel van de Woo over te nemen. Het ambitieniveau geeft voor het projectteam en voor de beide organisaties de beoogde richting aan naar een meer open overheid. De beide MT's hebben ingestemd met de voorstellen en leggen het ambitieniveau voor aan hun dagelijks bestuur.

Beoogd effect

Goede in- en uitvoering van de Woo overeenkomstig het gekozen ambitieniveau. Duidelijkheid over de beoogde richting naar een meer open overheid.

Argumenten

1. De insteek is om toe te werken naar een ambitieniveau, waarbij we aan de voorkant transparant informatie delen, om te voorkomen dat we aan de achterkant Woo-verzoeken krijgen die veel tijd en energie kosten.
2. De adviezen komen in essentie neer op de ambitie om het wettelijk basisniveau aan te houden voor elk hoofdonderdeel van de Woo. Hier horen ook bij het aansluiten op de wettelijke fasering van inwerking treden (actieve openbaarmaking), op de komende centrale voorziening PLOOI en op de vereisten en fasering voor de informatiehuishouding volgens het VNG-meerjarenplan. VRIJ zal onderzoeken of dat op onderdelen korter kan.
3. Het voorgestelde ambitieniveau maakt het voor GGD en VRIJ mogelijk de Woo geleidelijk in te voeren. En daarbij rekening te houden met de organisatiecultuur en -structuur en met tijd, kosten en inspanning die met invoering gepaard gaan.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Middelen/bedrijfsvoeringsaspecten

Het voorstel heeft op zichzelf geen financiële gevolgen. Zoals aangegeven komt het in essentie neer op de ambitie om het wettelijk basisniveau aan te houden. In dat niveau zitten componenten, die nieuw zijn en tot kosten kunnen leiden. Zoals: actieve openbaarmaking van bepaalde informatiecategorieën, aanwijzing van (een of meer) contactfunctionaris(sen) en beheer en onderhoud van systemen.

Bij de uitwerking van deze componenten wordt nagegaan in hoeverre daaruit extra kosten voortvloeien en hoe die gedekt kunnen worden.

Aanvullende informatie: In de meicirculaire 2021 zijn gemeenten geïnformeerd over de compensatie van de meerkosten die zij maken in verband met uitvoering van de Woo). De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) via het Gemeentefonds zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Gemeenschappelijke regelingen ontvangen geen bijdrage uit het Gemeentefonds. De compensatie voor gemeenschappelijke regelingen is aan de gemeenten toegekend en naar rato verdeeld.

Afstemming en draagvlak

Afstemming tussen GGD en VRIJ in het projectteam wat betreft Communicatie, DIV, juristen, informatiemanagement, Veiligheidsbureau.

Communicatie

Het projectteam bereidt interne en externe communicatie over de Woo voor.

Voorgaande besprekingen en vervolg

<i>Overlegorgaan</i>	<i>Ja/ nee</i>	<i>Datum</i>
Ondernemingsraad	Nee	
Georganiseerd Overleg	Nee	
Veiligheidsdirectie	Nee	
Dagelijks bestuur	Ja	16-03-2023
Algemeen bestuur	Ja (ter informatie)	05-04-2023

Bijlage 1: Verkenning ambitieniveau uitvoering Wet open overheid (Woo)

Projectteam open overheid

Inleiding

In het projectteam Open Overheid kwam naar voren, dat een verkenning nodig is naar het ambitieniveau dat GGD en VRIJ willen hanteren voor uitvoering van de Woo. Deze notitie is de uitkomst van die verkenning. Zij houdt een advies aan GGD en VRIJ in om het voorgestelde ambitieniveau per hoofdonderdeel van de Woo over te nemen. Het ambitieniveau geeft het projectteam duidelijkheid over de beoogde richting naar een meer open overheid.

Bijlage 1a omschrijft mogelijke ambitieniveaus voor uitvoering van de Woo, die zijn overgenomen uit notities van Rijksoverheid, VNG en enkele regio's.

Hoofdonderdelen ambitiebepaling

De Woo bevat (ten opzichte van de vervangen Wob: Wet openbaarheid van bestuur) nieuwe verplichtingen die twee hoofdonderdelen betreffen:

1. Het actief openbaar maken van bepaalde documenten
2. Het op orde brengen van de informatiehuishouding

Een derde hoofdonderdeel is de passieve openbaarmaking: informatieverstrekking op verzoek. Met dit onderwerp hebben GGD en VRIJ ervaring door de vroegere Wob. De regels zijn grotendeels hetzelfde gebleven. Het projectteam vindt het van belang om de passieve openbaarmaking mee te nemen in deze notitie. In het bijzonder met het oog op beschikbaarheid van digitale informatie (email, sms en app e.d.), op snel contact met verzoekers en op verkorting van feitelijke termijnen.

1. Actief openbaar maken

Inhoud

Bij actief openbaar maken publiceert de overheid uit eigen beweging bepaalde informatie. Hieraan gaat geen verzoek vooraf. Overheidsinformatie, die zo openbaar wordt gemaakt, is voor iedereen beschikbaar, op hetzelfde moment. Voor een deel gebeurt dat al jaren op de websites van overheidsorganisaties en via Overheid.nl, deels verplicht volgens de Wet elektronische publicaties

De verplichting tot actieve openbaarmaking volgens de Woo betreft documenten in elf informatiecategorieën, die gepubliceerd moeten worden op internet binnen 14 dagen nadat ze zijn vastgesteld of ontvangen. Dit onderdeel van de wet wordt stapsgewijs ingevoerd, met het doel dat alle overheidsorganisaties na vijf jaar volledig voldoen aan de verplichting om actief openbaar te maken. Het overzicht van de categorieën en van de verwachte fasering staat in het Meerjarenplan van de VNG (bijlage 1b). De Woo verplicht dat de documenten in elk geval worden gepubliceerd via de komende centrale voorziening PLOOI (Platform Open Overheidsinformatie).

Van belang is hier, dat alleen documenten gepubliceerd moeten worden die ontstaan na het in werking treden van de betreffende verplichting. Om burgers zo nodig ondersteuning te bieden bij het vinden van overheidsinformatie dient iedere overheidsorganisatie één of meer contactpersonen aan te stellen.

Overheidsorganisaties kunnen ook meer doen dan wat hier wettelijk verplicht is. De Woo geeft als inspanningsverplichting om zoveel mogelijk informatie actief openbaar te maken. Vooral waar het gaat over beleid, inclusief de voorbereiding, uitvoering, naleving, handhaving en evaluatie. Dat kan door bij de uitvoering van hun taak uit eigen beweging de informatie

neergelegd in documenten geheel of gedeeltelijk openbaar te maken. De VNG adviseert om vast te leggen over welke (beleids)aangelegenheden in ieder geval uit eigen beweging informatie openbaar wordt gemaakt en welke (categorieën van) documenten dat betreft.

Publicatiemiddel(en)

Daarnaast is het nodig om te bepalen via welk(e) middel(en) openbaarmaking van documenten gaat plaatsvinden. Voor sommige categorieën is of wordt een verplicht middel aangewezen om stukken openbaar te maken. Dit geldt voor de categorie regelgeving, waarvoor Overheid.nl het aangewezen middel is. Voor andere categorieën is er nu nog geen middel verplicht gesteld. Er kan bijvoorbeeld gekozen worden om de openbaarmaking in eerste instantie alleen via de eigen website te laten plaatsvinden. En om PLOOI te gaan gebruiken zodra dat stapsgewijs verplicht wordt.

2. Informatiehuishouding op orde brengen

De Woo herhaalt de bepaling uit de (huidige) Archiefwet dat overheidsorganisaties documenten in goede, geordende en toegankelijke staat houden.

De zorgen betreffen met name de digitale informatie. Overheidsorganisaties weten niet altijd welke informatie er (digitaal) is en hebben deze vaak niet snel tot hun beschikking. Met het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding zal een aanzienlijke doorlooptijd gemoeid zijn. De Memorie van Toelichting noemt een mogelijke termijn van acht jaar.

Maatregelen ter verbetering van de digitale informatiehuishouding leiden ertoe, dat sneller en makkelijker kan worden beslist op verzoeken om informatie. Ook zou dit kunnen bijdragen aan de actieve openbaarmaking van informatie. De minister van BZK moet een meerjarenplan opstellen dat concrete doelstellingen bevat om de digitale informatiehuishouding te verbeteren. Welke maatregelen bestuursorganen precies kunnen en moeten treffen om hun digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken, zal volgen uit dat meerjarenplan.

Bestuurlijk is afgesproken dat de VNG voor de gemeenten het meerjarenplan opstelt en uitvoert. Het gaat hier om een deelplan bij het meerjarenplan van het Rijk. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Woo heeft de VNG in januari 2020 het eerste Meerjarenplan implementatie Woo bij gemeenten aangeboden aan de minister van BZK.

3. Passief openbaar maken

De Woo geeft regels over hoe procedureel (contact met verzoeker, termijnen), inhoudelijk (beoordeling uitzonderingsgronden, persoonlijke beleidsopvattingen) en praktisch (inventariseren documenten, onleesbaar maken niet openbare informatie, besluit opstellen) om moet worden gegaan met een verzoek om openbaarmaking. GGD en VRIJ hebben hier ervaring mee, omdat deze regels grotendeels overeenkomen met de vroeger geldende Wob.

Het aantal Wob-verzoeken bij GGD en VRIJ is tot nu toe beperkt tot enkele per jaar. In de afgelopen periode werden wel omvangrijke Wob-verzoeken (o.a. over de corona-aanpak) gedaan, die bij beide organisaties veel capaciteit vroegen en vragen. Het projectteam houdt er rekening mee, dat het aantal en de omvang van Woo-verzoeken aan GGD en VRIJ gaat toenemen. Omdat de Woo en de publiciteit over verzoeken uitstralen: openbaar, tenzij.

Aandachtspunten zijn vooral de beschikbaarheid van digitale informatie (email, sms, app e.d.), snel contact opnemen met verzoekers en verkorting feitelijke termijnen.

Adviezen

De keuze van een ambitieniveau hangt samen met de organisatiecultuur en -structuur, waarbij rekening wordt gehouden met de tijd, kosten en inspanning die met invoering gepaard gaan. Met het oog hierop komt het projectteam tot de volgende adviezen.

- 1) Actief openbaar maken: aanhouden van het wettelijke basisniveau.
Dat wil zeggen: de landelijke fasering van de Woo te hanteren. Dit is een wettelijke fasering als het gaat om documenten, die verplicht actief openbaar moeten worden gemaakt (11 categorieën, zie bijlage 1b). Voor elke fase worden de documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijk verplichte datum (per categorie) actief openbaar gemaakt. De fasering maakt het mogelijk om de implementatie geleidelijk en goed voor te bereiden

In aansluiting daarop is het gewenst om

- a. Verplichte openbaarmaking van documenten te concentreren op de komende centrale voorziening PLOOI (Platform Open Overheidsinformatie) op het moment dat die openbaarmaking verplicht wordt.
 - b. De documenten te handhaven, die nu op websites van GGD en VRIJ staan en deze bij voorkeur op 1 plek op de eigen website te plaatsen.
- 2) Op orde brengen informatiehuishouding: volgen van de eisen, fasering en planning in het VNG-meerjarenplan.
Het VNG-meerjarenplan bevat vereisten voor de informatiehuishouding en een soort fasering en planning van te nemen maatregelen (zie bijlage 1c). Als deze fasering wordt gevolgd voldoet de overheidsorganisatie aan het wettelijk minimum.
 - 3) Passieve openbaarmaking: stroomlijnen van het wettelijke basisniveau
Het projectteam komt met een model procesbeschrijving voor GGD en VRIJ, waarin zowel de processtappen voor behandeling van Woo-verzoeken worden uitgewerkt als de verantwoordelijkheden voor verzameling van opgevraagde documenten.
Verder werkt het projectteam aan een advies over interne (gedrags)richtlijnen voor Woo-bestendig gebruik van digitale communicatiemiddelen (zoals email, sms- en app-berichten)

Bijlage 1a: Ambitieniveaus

In notities van Rijksoverheid, VNG en enkele regio's over uitvoering van de Woo vinden we 4 ambitieniveaus voor de hoofdonderdelen van de wet:

- a. Beneden-basis
- b. Basis
- c. Medium
- d. Plus

a. Beneden-basis

De overheidsorganisatie kiest ervoor om niet helemaal te voldoen aan alle in de Woo gestelde eisen (hoewel dat wel uitgangspunt zou moeten zijn voor een overheid). Momenteel zijn er geen sancties in de wettekst opgenomen. Wel is het zo dat er een externe Kamercommissie wordt aangesteld. Deze zal worden belast met het monitoren en het rapporteren van de werkwijze inzake de Woo van de verschillende overheden.

b. Basis

Wanneer het basis ambitieniveau wordt aangehouden, dan volgt de overheidsorganisatie de landelijke fasering van de Woo. Dit is een wettelijke fasering als het gaat om documenten, die verplicht actief openbaar moeten worden gemaakt (11 categorieën, zie bijlage 1)). Voor elke fase worden de documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijk verplichte datum (per categorie) actief openbaar gemaakt.

Hetzelfde is mogelijk bij het op orde brengen van de informatiehuishouding. De VNG stelde daarvoor een meerjarenplan op, waarin een soort fasering is opgenomen (zie bijlage 2). Indien deze faseringen wordt gevolgd voldoet de overheidsorganisatie aan het wettelijk minimum.

c. Medium

Bij dit ambitieniveau voldoet de overheidsorganisatie aan het wettelijk minimum (basisniveau). Daarnaast maakt zij bijvoorbeeld ook een aantal extra documenten actief openbaar waarvoor openbaarmaking (nog) niet wettelijk is verplicht. Of haalt zij de realisering naar voren van één of meer eisen voor het op orde brengen van de informatiehuishouding.

d. Plus

In aanvulling op het basis- en mediumniveau gaat de overheidsorganisatie nog een stapje verder. Bijvoorbeeld door documenten openbaar te maken waarvoor geen wettelijke verplichting tot openbaarmaking geldt. Er kan bijvoorbeeld onderliggende informatie openbaar gemaakt worden. Of door de informatiehuishouding op bepaalde onderdelen meer te verbeteren dan het VNG-meerjarenplan aangeeft.

Bijlage 1b: Mogelijke fasering publicatie informatiecategorieën

Bron: VNG Implementatieplan actief openbaar maken (november 2020)

VNG Realisatie geeft een voorzet voor een mogelijke fasering in het publiceren van de verschillende informatiecategorieën. Uiteraard is het mogelijk om hier een eigen fasering in te kiezen.⁴

Fase 1 (groen): Categorieën die relatief eenvoudig zijn te realiseren of die al (deels) gerealiseerd zijn.

Fase 2 (geel): Het verder uitwerken van categorieën uit fase 1 en twee nieuwe categorieën.

Fase 3 (rood): Categorieën die veelal (persoons)gegevens van derden bevatten en daardoor een zorgvuldige voorbereiding vereisen.

Informatiecategorieën	Fasering ⁵	Beschrijving	Uitzonderingen
1. Wet- en regelgeving	Fase 1 Volgens Wep	– Besluiten, beleidsregels, verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften. – Overige besluiten van algemene strekking	
	Fase 2 Volgens Wep	– Ontwerpen van wetten, andere algemeen verbindende voorschriften en overige besluiten van algemene strekking waarover een extern advies is gevraagd. Inclusief de adviesaanvraag (Bijvoorbeeld een adviesaanvraag bij provincie of waterschap)	
2. Organisatiegegevens	Fase 1 1 juli 2022	Inzicht in de organisatie en haar werkwijze. Hieronder valt: – De taken en bevoegdheden van de organisatieonderdelen (organogram). – Hoe de organisatie en haar onderdelen te bereiken. – Hoe een informatieverzoek kan worden ingediend	
3. Raadstukken	Fase 1 1 juli 2023	– Vergaderstukken en verslagen van de raad	Vertrouwelijke stukken/vergaderingen
	Fase 2 1 juli 2023	– Bij de gemeenteraad ter behandeling ingekomen stukken	Stukken over individuele gevallen
4. Bestuursstukken	Fase 1 1 juli 2025	– Agenda's, besluiten en besluitenlijsten – Vergaderstukken en verslagen van het bestuur (college van B&W)	Vertrouwelijke stukken/vergaderingen
5. Stukken van adviescollege	Fase 2 1 juli 2023	Adviezen van officiële adviescolleges (door besluit van een bestuursorgaan vastgesteld). Gepubliceerd: – Adviesvoorstel, advies – Adviesaanvraag – Adviesvoorstel	Adviezen en aanvragen over individuele gevallen (adviezen van bezwaarcommissies of in de sfeer van personeelszaken)

		– Advies	
6. Convenanten	Fase 3 1 juli 2025	Convenanten, overeenkomsten, verbintenissen en soortgelijke afspraken van een bestuursorgaan met andere partij(en)	
7. Jaarplannen- en verslagen	Fase 2 1 juli 2023	De jaarplannen en -verslagen van het bestuursorgaan	Jaarplannen en -verslagen van de afzonderlijke afdelingen/directies
8. Wob of Woo-verzoeken	Fase 1 1 juli 2024	– Inhoud van het verzoek – Schriftelijke beslissing op het verzoek – De verstrekte informatie	
9. Onderzoeken	Fase 3 1 juli 2025	Onderzoeksrapporten die: – Intern en extern zijn uitgevoerd – Voornamelijk uit feitenmateriaal bestaan – Gaan over het functioneren van de eigen organisatie, uitvoering of evaluatie van beleid, inclusief uitvoering, naleving en handhaving	Onderzoeken die onderdeel uitmaken van de taakuitvoering van het bestuursorgaan.
10. Beschikkingen	Fase 3 1 juli 2026	Beschikkingen in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb): – Schriftelijke beslissingen van een bestuursorgaan – Die een publiekrechtelijke rechtshandeling inhouden – Voor een specifiek geval gelden (dus niet van algemene strekking zijn zoals een beleidsregel). Beslissingen op een aanvraag vallen hieronder, behalve de afwijzingen (die gaan in de Woo worden uitgezonderd). Ook beslissingen op bezwaar zijn beschikkingen die openbaar gemaakt moeten worden, als het oorspronkelijke besluit ook openbaar wordt gemaakt.	Zie lijst uitzonderingen VNG (p.15)
11. Klachten	Fase 3 1 juli 2026	Schriftelijke oordelen n.a.v. klachtenprocedures over gedragingen van de organisatie	

Bijlage 1c: Fasering op orde brengen van de informatiehuishouding

Bron: Meerjarenplan VNG voor implementatie Woo bij gemeenten (april 2022)

Om de informatiehuishouding op orde te krijgen, zijn onderstaande eisen van belang om minimaal aan te gaan voldoen:

	Half jaar na inwerking-treding Woo:	Eén jaar na inwerking-treding Woo:	Twee jaar na inwerking-treding Woo:	Vijf jaar na inwerking-treding Woo:
ledere gemeente heeft de beschikking over of is aangesloten op een e-depotvoorziening	5%	10%	30%	100%
Binnen iedere applicatie is de selectielijst geïmplementeerd	10%	20%	50%	75%
ledere gemeente heeft beheer georganiseerd op emailarchivering	5%	10%	30%	100%
ledere gemeente heeft beheer georganiseerd op tekstberichten	5%	10%	30%	100%
ledere gemeente heeft een informatiebeheerplan (minimaal: inzicht in werkprocessen, proces-eigenaar, in welke applicaties welke data/documenten staat, hoe het beheer is geregeld)	10%	25%	50%	80%
ledere gemeente hanteert een kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer, zoals vastgelegd in artikel 16 van de Archiefregeling	10%	50%	75%	90%
ledere gemeente heeft een meta-gegevensschema vastgelegd en aan elk blijvend te bewaren informatie-object metagegevens gekoppeld.	30%	40%	75%	90%

Bijlage 2 - Overzicht uit te werken onderwerpen/prioriteiten Woo

Doel

- Overzicht houden van uit te werken onderwerpen
- Prioriteiten aangeven
- Planning maken
- Uitvoering regelen

Uitgangspunten

- Afspraak dat we er als projectteam naar toe werken om in februari 2023 klaar te zijn, vooral in de vorm van adviezen aan GGD en VRIJ
- Advies over het beoogde ambitieniveau per hoofdonderdeel van de Woo. Het ambitieniveau geeft de richting aan naar een meer open overheid.

Onderdeel: Passief openbaar maken

2022

- Afgerond: realisering van (elektronische) indiening van Woo-verzoeken
- Afgerond: een overzicht van processtappen voor behandeling van Woo-verzoeken en voor verzameling van opgevraagde documenten.

2023

- In voorbereiding: interne (gedrags)richtlijnen voor Woo-bestendig gebruik van digitale communicatiemiddelen (zoals email, sms- en app-berichten)
- In uitvoering: voorbereiding van interne richtlijnen voor het bewaren van email, sms- en app-berichten.
- Gepland: advies over een procedure/werkwijze om documenten, die bekend gemaakt (kunnen) worden, vooraf te ontdoen van persoonsgegevens en/of andere informatie die niet voor openbaarmaking in aanmerking komen.

Onderdeel: Actief openbaar maken

2023

- In voorbereiding: advies over actieve openbaarmaking van bepaalde documenten (volgens fasering Meerjarenplan VNG)
- Gepland: advies over welke (beleids)aangelegenheden in ieder geval uit eigen beweging informatie openbaar wordt gemaakt en welke (categorieën van) documenten dat betreft.
- Gepland: advies over aansluiting op het komende Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) voor het openbaar maken van informatie die volgens de Woo verplicht actief openbaar wordt gemaakt.

2024

- Gepland: actief openbaar maken van de documenten, die staan genoemd in het VNG Implementatieplan actief openbaar maken

Onderdeel: Verbetering informatiehuishouding

2023

- Gepland: Onderzoeken welke eisen voor de informatiehuishouding in het Meerjarenplan VNG relevant zijn voor GGD en VRIJ, wat de impact daarvan kan zijn en hoe we tot een realistische planning kunnen komen (welke prioriteiten per jaar)

2024

- Gepland: advies over prioritaire eisen uit het VNG-meerjarenplan voor het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Andere onderwerpen

2022

- Afgerond: afspraken over aanwijzing van één of meer contactpersonen ter beantwoording van vragen van het publiek over de beschikbaarheid van informatie

- Afgerond: webpagina's met informatie over de Woo, over het (elektronisch) indienen van Woo-verzoeken en met contactinformatie.
- Afgerond: aanzetten voor de openbaarheidsparaagraaf over de Woo in de begroting, de bestuursrapportages en in de verantwoording.
- Afgerond: een overzicht van onderwerpen, die in 2023 en 2024 voorbereid en in uitvoering genomen kunnen worden.

2023

- In afronding: communicatieplan voor interne en externe communicatie over de Woo.
- In voorbereiding: in- en externe communicatie over de Woo.

Agendapunt - informierend

overleg Dagelijks Bestuur - Algemeen Bestuur
datum overleg 16 maart 2023 – 5 april 2023

Onderwerp Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

opdrachtgever	Henk Schreuders	akkoord opdrachtgever
verantw. MT-lid	Henk Schreuders	akkoord verantwoordelijk MT-lid
portefeuillehouder	Peter Sniijders	akkoord portefeuillehouder
opsteller	Johan Pieneman	
bijlagen	3	

Voorstel

Kennis te nemen van de concept antwoordbrief van VRIJ aan het Veiligheidsberaad over oprichting van de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's (bijlage).

Aanleiding

In het kader van goed werkgeverschap bij dienstongevallen stemde het algemeen bestuur op 8 december 2021 en 22 juni 2022 in met deelname van Veiligheidsregio IJsselland aan landelijke samenwerking van de veiligheidsregio's voor goed werkgeverschap na dienstongevallen. Een onderdeel van het besluit was het voornemen om deel te nemen aan een stichting voor een landelijk expertisebureau en aan een stichting voor een waarborgfonds voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare risico's van ongevallen van medewerkers.

Het voornemen tot deelname aan de genoemde stichtingen hebben we in 2022 voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Zij lieten weten geen wensen en bedenkingen te hebben.

Zoals indertijd aangegeven in de voorstellen aan het AB zou het Veiligheidsberaad het landelijke besluitvormingstraject in 2022-2023 vervolgen en afronden. Op 16 december jl. nam het Veiligheidsberaad het principebesluit tot oprichting van de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's (hierna: waarborgfonds). Doel is dat veiligheidsregio's daarmee in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen in gezamenlijkheid kunnen dragen.

De bijgevoegde brief van het Veiligheidsberaad (bijlagen 1 en 2) nodigt de veiligheidsregio's uit een besluit te nemen over deelname aan het waarborgfonds. En, voor zover dat nog niet is gebeurd, als onderdeel daarvan eerst de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid te stellen om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van deelname aan deze stichting.

Net als VRIJ heeft een aantal veiligheidsregio's deze route al doorlopen. In verband hiermee is de bijgevoegde antwoordbrief (bijlage 3) aan het Veiligheidsberaad voorbereid.

Aanvullende informatie

Na de besluitvorming in 2022 is de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's (het Expertisebureau) per 12 oktober 2022 opgericht. Zij bereidt een vergunningaanvraag bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor.

De formele oprichting van het waarborgfonds volgt zo spoedig na de definitieve besluitvorming in het Veiligheidsberaad. Beoogd wordt om het waarborgfonds per 1 januari 2024 operationeel te hebben met het oog op de invoering van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen en de ingangsdatum van de gezamenlijke ongevallenverzekering.

Minimale deelname aan het waarborgfonds is vijf jaar. Voor het waarborgfonds is een verdeelsleutel overeengekomen op basis van inwoneraantal. Deze verdeelsleutel wordt na de eerste periode van vijf jaar geëvalueerd.

Het uitgangspunt van de ontwikkeling van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen is om de financiering kostenneutraal te laten plaatsvinden. Daarbij wordt kostenneutraliteit gezien vanuit landelijk perspectief. Het totale landelijke budget blijft gelijk aan het totaal aan premies ongevallenverzekering in 2022 (4,1 miljoen euro). De veiligheidsregio's sluiten een deelnemersovereenkomst met de stichting waarborgfonds.

Voor deelname is een entree-inleg vereist gelijk aan de inleg van het eerste jaar met het oog op de te bouwen liquiditeit van het waarborgfonds in geval van een calamiteit in de eerste jaren. Deze entree-inleg wordt gerestitueerd zodra de liquiditeit van het waarborgfonds dit toelaat; ook na beëindiging van de deelname geldt dat restitutie plaatsvindt indien en zodra de liquiditeit van het waarborgfonds dit toelaat.

Communicatie

In dit stadium nog niet van toepassing.